

GENÇ ARAŞTIRMACILAR KONGRESİ - II

28-30 Haziran 2022

gencarastirmacilar.gazi.edu.tr

BİLDİRİ ÖZET KİTAPÇIĞI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMA
VE ARAŞTIRMA MERKEZİ **GUZEM**

Gazi Üniversitesi Genç Araştırmacılar Kongresi Bildiri Özeti e-Kitapçığı

(28-30 Haziran 2022)

Gazi Üniversitesi Yayınları No: 11

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Gazi Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

e-ISBN: 978-975-507-304-0

Yayına Hazırlayanlar: Arş. Gör. Büşra GÖRKAŞ KAYABAŞI

Arş. Gör. Büşra GÜVEN

Arş. Gör. Duygu Diğdem SİLİK

Arş. Gör. Hatice Büşra YILMAZ TAM

Arş. Gör. Tülay Gül TAŞKIN GÖKÇE

Dil Redaktörleri: Arş. Gör. Büşra GÖRKAŞ KAYABAŞI

Arş. Gör. Büşra GÜVEN

Kapak Tasarım: Dr. Ahmet ÇELİK

Adres: Gazi Üniversitesi Merkez Kampus Teknoloji Fakültesi B Blok Ek Bina Giriş Kat
06500 Teknikokullar/ANKARA

Telefon: 0(312) 202 37 51

e-posta: gencarastirmacilar@gazi.edu.tr

Web: <https://gencarastirmacilar.gazi.edu.tr/>

TAKDİM

Gazi Üniversitesi Uluslararası Genç Araştırmacılar Kongresi'nin değerli katılımcıları,

Cumhuriyetin öncü öğretmenlerini yetiştiren ilk eğitim kurumu olan Gazi Üniversitesi, eğitim ve araştırmada öncü, toplumsal sorumluluğa sahip, sorgulayıcı ve yenilikçi, etik değerlere, tarih ve kültürüne bağlı olarak, bilimsel ve akademik çalışmalarını ulusal ve uluslararası ölçekteki iş birlikleri ile devam ettirmektedir. Bu kapsamda ikincisi düzenlenen Gazi Üniversitesi Uluslararası Genç Araştırmacılar Kongresi (GÜGAK), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü ile Gazi Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin iş birliği ve sizlerin katılımı ile 28-30 Haziran 2022 tarihleri arasında çevrimiçi olarak gerçekleşmiştir.

Ana teması "Eğitim Bilimleri Çalışmaları" olarak belirlenmiş olan GÜGAK-II, eğitim bilimleri alanındaki araştırmacıların uzmanlık, deneyim ve bilimsel çalışmalarını paylaşmalarını, aralarındaki işbirliğini geliştirmeyi, eğitim bilimlerindeki güncel çalışmalardan haberdar olarak ortak çalışma alanları oluşturulmasını, eğitim bilimleri kapsamındaki güncel konuların akademik düzeyde tartışılarak yapılan araştırmaların sunulması ile buradan elde edilen birikimin tüm eğitim paydaşları tarafından kazanılması hedeflenmiştir.

Üç gün süren kongremizde Eğitim Bilimleri alanında hazırlanmış, 58 bildiri sunumu gerçekleşmiştir. Kongremize Kazakistan ve Azerbaycan ülkelerinden 15 araştırmacı, Türkiye'den 101 araştırmacı katılmıştır. Kongremize lisansüstü öğrenim gören öğrenciler başta olmak üzere, eğitim bilimleri alanında çalışmalar yürüten akademisyenler ve araştırmacılar katılım göstermiştir.

Eğitim bilimleri alanında bilimsel araştırmalar gerçekleştirmek amacıyla bir araya gelinen, katılımcıların bilgi ve deneyimlerini artıran, nitelikli araştırma ve uygulamaların paylaşılmasına imkân sağlayan, yeni düşünce ve çalışmaların ortaya çıkışına katkı sunan bu tür etkinlikler Üniversitemizin topluma liderlik eden, milli ve manevi değerlere saygılı araştırmacı ve nitelikli öğrenciler yetiştirme hedefinin gerçekleşmesinde de büyük bir işleve sahiptir. Bu kapsamda siz değerli katılımcılarımız tarafından ilgi gören Gazi Üniversitesi Genç Araştırmacılar Kongresinin ilerleyen yıllarda da düzenlenmesi planlanmaktadır.

Kongremizin düzenlenmesine katkı sağlayan tüm düzenleme ve bilim kurulu üyelerimiz ile siz değerli katılımcılarımıza teşekkürlerimi sunarım.

Prof. Dr. Musa YILDIZ

Gazi Üniversitesi Rektörü

Gazi Üniversitesi Genç Araştırmacılar Kongresi-II Kongre Onursal Başkanı

ÖN SÖZ

Gazi Üniversitesi Genç Araştırmacılar Kongresi'nin Çok Değerli Katılımcıları,

Faaliyetlerinde en ileri bilimsel çalışma ve teknoloji olanaklarından yararlanarak özgün, yaratıcı, aydın ve insanlığın yaşam kalitesini yükseltici araştırmaların gerçekleştirildiği, ulusal ve uluslararası anlamda önderlik edebilecek bir Enstitü olmayı amaçlayan Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından Gazi Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin iş birliği ile çevrim içi olarak 28-30 Haziran 2022 tarihleri arasında düzenlenen kongremize katılımınızdan dolayı teşekkür ederiz. Bilimsel araştırmaların yürütülmesi kadar bilim dünyasıyla da paylaşılması oldukça önemlidir. Kongremiz, genç araştırmacıların birbirlerinden haberdar olmaları, birbirleriyle temas kurmaları için de bir fırsat olmuştur. Lisans ve lisansüstü öğrencilerinin meslektaşlarıyla bilimsel çalışmalarını paylaşmalarını, aralarında iş birliğini artırmayı, yeni araştırma fikirleri oluşturmayı amaçlayan kongremiz başarıyla sonuçlanmıştır.

Kongremize 70 bildiri gönderilmiş olup 64 bildiri hakem değerlendirmesine uygun bulunmuş ve değerlendirme sonucunda düzeltme alan bildiri özetleri de dahil olmak üzere 62 bildiri kabul edilmiştir. Kongremizde, eğitim bilimlerinin 17 alt temasından 58 bildiri, üç gün boyunca eş zamanlı şekilde düzenlenen 16 farklı oturumda sunulmuştur. Üniversitemiz ağırlıklı olarak 23 farklı üniversiteden, Kazakistan ve Azerbaycan ülkelerinden 15 araştırmacı, Türkiye'den 101 araştırmacı olmak üzere 116 katılımcı ile kongremiz tamamlanmıştır.

İkinci kez düzenlediğimiz Genç Araştırmacılar Kongresinin, edindiğimiz deneyim ve geri bildirimler doğrultusunda akademisyen, öğretmen ve öğrencileri bilimsel çalışmalar gerçekleştirme yolunda bir araya getirmesi için devam edeceğini bildirmekten büyük bir onur duyuyorum. Siz değerli katılımcılarımıza, kongremize katılarak üst düzeyde bilimsel ve eğitici katkılar sağladığınız için teşekkür eder, sizleri gelecek kongremizde de görmeyi temenni ettiğimi belirtmek isterim.

Prof. Dr. Şaban ÇETİN

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü
Gazi Üniversitesi Genç Araştırmacılar Kongresi-II Kongre Başkanı

KURULLAR

KONGRE ONURSAL BAŞKANI

Prof. Dr. Musa YILDIZ, Gazi Üniversitesi Rektörü

KONGRE BAŞKANI

Prof. Dr. Şaban ÇETİN, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Şaban ÇETİN - Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetimi
Prof. Dr. Muhammet KOÇAK - Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetimi
Doç. Dr. Ayşe YALÇIN ÇELİK - Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetimi
Prof. Dr. Mehmet TAŐPINAR, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Serkan KOŐAR, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Mutlu Tahsin ÜSTÜNDAĞ - GUZEM Yönetimi
Doç. Dr. Togay Seçkin BİRBUDAK - GUZEM Yönetimi
Dr. Mevlüt UYSAL - GUZEM
Dr. Mustafa TANRIVERDİ - GUZEM
Öğr. Gör. Gizem YILDIZ - GUZEM
Dr. Ahmet ÇELİK - GUZEM
Arş. Gör. Büşra GÖRKAŞ KAYABAŞI, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Arş. Gör. Hatice Büşra YILMAZ TAM, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Arş. Gör. Tülay Gül TAŞKIN GÖKÇE, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Arş. Gör. Duygu Diğdem SİLİK, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Arş. Gör. Büşra GÜVEN, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Ceylan KONUK, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sekreteri (Vekil)

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Adalet KANDIR, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Adnan KAN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet SABAN, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Akmatali ALİMBEKOV, Manas University
Prof. Dr. Atila YILDIRIM, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Atilla PULUR, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Barış KARAELEMA, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Behçet ORAL, Dicle Üniversitesi
Prof. Dr. Bekir BULUÇ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Beyhan ZABUN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Bülent AKSOY, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Cengiz ÇINAR, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ekrem Levent İLHAN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Enver SARI, Giresun Üniversitesi
Prof. Dr. Enver TUFAN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ergin HAMZAOĞLU, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma AÇIK, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma TEZEL ŞAHİN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ferudun SEZGİN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Galip YÜKSEL, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Gıyasettin AYTAŞ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Gülgün ALPAN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Güray KIRPIK, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Gürcü ERDAMAR, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Halil İbrahim BÜLBÜL, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Halil İbrahim YALIN, Cyprus International University
Prof. Dr. Hasan COŞKUN, Çankırı Karatekin Üniversitesi
Prof. Dr. Hatice BEKİR, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Hayati AKYOL, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin AKKUŞ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin UZUNBOYLU, Near East University
Prof. Dr. İhsan KALENDEROĞLU, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. İlkey ULUTAŞ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. İsmail KARAKAYA, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. İsmet ÇETİN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Kalipa T. ATEMOVA, L. N. Gumilyov Eurasian National University
Prof. Dr. Kemal ÖZTEMEL, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Latif AYDOS, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mahmut SELVİ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Akif SÖZER, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Arif ÖZERBAŞ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet KARA, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet ŞAHİNGÖZ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet YILMAZ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Ali DOMBAYCI, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Meliha YILMAZ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Melike ÖZER KESKİN, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Muhammet KOÇAK, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Murat Gürkan GÜLCAN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Nadir ÇELİKÖZ, Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Necati CEMALOĞLU, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Necdet HAYTA, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Necdet KARASU, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Nilüfer KAHRAMAN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Nurmagambetova Botagoz AMANGELDİNOVNA, Pavlodar Pedagogical
University
Prof. Dr. Nurten ÖZÇELİK, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Oktay AKBAŞ, Kırıkkale Üniversitesi
Prof. Dr. Osman ÇİMEN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Paşa Tevfik CEPHE, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Perihan YALÇIN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Pervin ÜNLÜ YAVAŞ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Rabia SARIKAYA, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Refik TURAN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Sadık ÖZÇELİK, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Salih AKKAŞ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Salih ŞAHİN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Sebahat YETİM KARACA, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Sedat YÜKSEL, Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Serçin KARATAŞ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Servet KARABAĞ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Sinan OLKUN, Final International University
Prof. Dr. Soner Mehmet ÖZDEMİR, Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Süleyman RİSBAYEV, Academy of Education of Kyrgyzstan
Prof. Dr. Şeref TAN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Şerife IŞIK, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Tayip DUMAN, Yozgat Bozok Üniversitesi
Prof. Dr. Temel ÇALIK, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Turgunbayeva Botagül ALTAYEVNA, Abai Kazakh National Pedagogical
University
Prof. Dr. Ülkü Eser ÜNALDI, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Yasin ÜNSAL, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Yaşar AYDEMİR, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Yavuz ERİŞEN, Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Yusuf BUDAK, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Yusuf DOĞAN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Yücel ÖKSÜZ, Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Yüksel DEDE, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. A. Selcen BİNGÖL, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Alimbekova Anar AYMOLDANOVNA, Abai Kazakh National Pedagogical
University
Doç. Anarbek IBRAYEV, Manas University
Doç. Dr. Askar İMANBAYEV, Issyk-Kul State University
Doç. Dr. Asker TURHANBAEV, Abai Kazakh National Pedagogical University
Doç. Dr. Ayhan URAL, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Aylin SEYMEN, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Azamat AKAN, University of Central Asia
Doç. Dr. Bahadır KILCAN, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Celal Turgut KOÇ, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Cemal ÇAKIR, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Cennet DEMİR, Bandırma 17 Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Dilorom HAMROEVA, Academy of Sciences of Uzbekistan
Doç. Dr. Ekrem Ziya DUMAN, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Elza SEMEDOVA, Khazar University
Doç. Dr. Ezgi GÜVEN YILDIRIM, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Filiz ÇETİN, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Kakajan JANİBEKOV, The Turkmenistan Academy of Sciences
Doç. Dr. Kyakbaeva Ulbosyn KOZYBAEVNA, Abai Kazakh National Pedagogical University
Doç. Dr. Melek Gülşah ŞAHİN, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Milyanuşa GAINANOVA, Tatarstan Academy of Sciences
Doç. Dr. Mahmut ÇİTİL, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa KALE, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Mutlu Tahsin ÜSTÜNDAĞ, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Osman ÇAYDERE, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Özden DEMİRKAN, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Pınar BULUT, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Serhat ARSLAN, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Süyünbek MURZAHMETOV, Manas University
Doç. Dr. Togay Seçkin BİRBUDAK, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Türker KURT, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Zekiye Müge TAVİL, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Zeynep KURTULMUŞ, Gazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hasan ES, Gazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Zehni KOÇ, Gazi Üniversitesi
Dr. Turalbaeva Almash TURGANBAEVNA, Abai Kazakh National Pedagogical University

İÇİNDEKİLER

TAKDİM.....	ii
ÖN SÖZ.....	iii
KURULLAR.....	iv
İÇİNDEKİLER	viii
DAVETLİ KONUŞMACI AÇILIŞ METNİ	2
Günümüzde Öğretmenlik Mesleği	2
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR	16
Futbol Hakemlerinin, Futbol Hakemliği Kavramına Yönelik Metaforik Algılarının ve Bu Algıların Cinsiyet Farklılığına Göre İncelenmesi	16
Genç Erkeklerde Tekrarlı Yoğun Egzersiz Öncesi ve Sırasında Alınan Riboz Takviyesinin Anaerobik Kapasite ve Kan Laktat Üzerine Etkisi	18
Özel Eğitim ve Spor Öğretmen Adaylarının Zihinsel Engelli Bireylerin Sportif Etkinliklere Yönelik Tutumlarının İncelenmesi.....	20
Karateye Yeni Başlayan Çocuklarda 10 Haftalık Karate Antrenmanlarının Bazı Fiziksel Uygunluk Parametreleri Üzerine Etkisinin İncelenmesi.....	22
Antrenörlük Bölümü Öğrencilerinin İletişim Becerileri Düzeylerinin İncelenmesi	24
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ / EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ.....	26
Bibliyometrik Analiz Nedir? Bibliyometrik Yasalar, Analiz Türleri, Araçları ve Eğitim Alanında Kullanımı	26
Hızlı Uygulama Geliştirme Aracı Kullanılarak Geliştirilecek Üniversite Kütüphane Rezervasyon Sistemi ve Değerlendirmesi.....	28
BİYOLOJİ EĞİTİMİ / KİMYA EĞİTİMİ.....	30

10. Sınıf Öğrencilerinin Hücre Zarından Madde Geçişleri Kavramlarına İlişkin Algılarının Çizimler Yoluyla Belirlenmesi.....	30
Web 2.0 Araçlarının Kimya Öğretiminde Kullanımı: Asitler, Bazlar ve Tuzlar Ünitesi...	32
Hikâyelendirme Tekniğinin Öğrencilerin İnsan ve Çevre Ünitesi Akademik Başarılarına, Motivasyonlarına ve Okuduğunu Anlama Becerilerine Etkisi	34
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM.....	38
Eczacılık Fakültesi Öğrencilerinin 2020 -2021 Akademik Yılına İlişkin Değerlendirmeleri	38
Üniversite Düzeyinde Uzaktan Eğitim Sürecinin Yüz Yüze Eğitim Süreci ile Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi: Atılım Üniversitesi Örneği.....	40
Öğretmen Kırılganlığına İlişkin Bir Kavram Analizi: Tanımlanması, Kuramsal Temelleri ve Öğretmen Kimliği ile İlişkisi.....	42
Eğitim Kurumlarında Bakım Etiği İçerik ve Uygulamalarına Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Belirlenmesi	44
Dezavantajlı Okullarda Görev Yapan Öğretmenlerin Hoşgörü ve Saygı Değerinin Öğretimine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi	46
Yabancı Dil Öğretiminde Eğitsel Bir Oyun: Topu Tut Etkinliği	48
Doktora Öğrencilerinin Araştırma Faaliyetinin Temel Sorunları	50
Öğretmenlerin Profesyonel Tükenmişliği	52
EĞİTİM YÖNETİMİ.....	54
Okul Yöneticilerinin Kullandıkları Güç Kaynakları ve Liderlik Özelliklerinin Öğretmenlerin Mesleki Profesyonelliğine Etkisi	54
Erasmus+ Programı Hareketliliğine Katılan Öğretmenlerin Ülke Seçimleri Üzerine Bir Araştırma.....	56
Ortaokul Öğretmenlerinin Okullarına Karşı Duydukları Güven ile Psikolojik Dayanıklılıkları Arasındaki İlişki	58
FELSEFE GRUBU EĞİTİMİ	60
2000-2022 Yılları Arası Eğitim Felsefesi Alanında Yapılan Epistemolojik Tartışmaların Sistematiik Taraması	60

Platon'da Eğitim Yoluyla Siyasal Kültür Aşılama	62
Çocukluk Kavramının Dönüşümündeki Düşünsel Açıklık	64
Reklamlarda Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Öğretmen Görüşleri	66
İNGİLİZ DİLİ EĞİTİMİ	68
Uzaktan Stajın İngilizce Öğretmen Adaylarının Mesleki Kimliği Üzerine Etkileri	68
Ortaöğretim Öğrencilerinin Dil Öğrenme Stratejilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi.....	70
Yabancı Dil Öğretiminde Öğrencilerin Pragmatik Yeterliliğinin Geliştirilmesi: Zorluklar ve Çözümler	72
MATEMATİK EĞİTİMİ	74
7.Sınıf “Rasyonel Sayılar ve Rasyonel Sayılarla İşlemler” Ünitesinin Öğretiminde Animasyon ve Karikatür Kullanılmasının Öğrencinin Akademik Başarısına Etkisi.....	74
Okuduğunu Anlama, Matematik Kaygısı ve Takviye Matematik Dersi Değişkenleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.....	76
6. Sınıf Cebir Konusunun Öğretiminde Eğitici Çizgi Romanların Öğrencilerin Motivasyon ve Başarılarına Etkisi	78
Halı ve Kilim Motifleri Aracılığıyla Öğrencilerin Matematiksel Düşüncelerinin İncelenmesi: Bir Etnomatematik Çalışması.....	80
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ / ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ	83
Okul Öncesi Dönemde Teknoloji Entegre Edilmiş Yabancı Dil Eğitimi	83
Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesindeki Ebeveyn Memnuniyetinin Anne Baba Stresi ve Farklı Değişkenlere Göre Değerlendirilmesi	85
36-72 Ay Çocuklarına Hitap Eden ve TRT Çocuk Kanalında Yayınlanan Çizgi Filmlerin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi: ‘Akıllı Tavşan Momo’ ve ‘Pırıl’ Örneği.....	87
Çocuk Edebiyatında İllüstrasyonlar	89
Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Davranış Problemlerinin Nedenleri ve Başedilmesine Yönelik Görüşleri.....	91
Dijital Ebeveynlik ve Ebeveyn Arabuluculuğu Kapsamında Yapılan Uluslararası Araştırmaların İncelenmesi	93

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK.....	95
Ergenlerde Nomofobinin Yordanmasında Gelişmeleri Kaçırma Korkusu, Sosyal Medya Bağımlılığı ve Aleksitiminin Rolü	95
Çalışanların Temel Benlik Değerlendirmesi İle Anlamlı Çalışma Arasındaki İlişkide Düzgün İş ve İş Doyumunun Aracı Etkisi	97
Türkiye ve Kktc'deki Üniversitelerin Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Lisans Programlarına Yönelik Bir Durum İncelemesi	99
Üstün Yetenekli Bireylerin Kariyer Gelişimi Alanında 2000-2021 Yılları Arasında Yapılmış Olan Makalelerin İncelenmesi	101
Madde Tepki Kuramı Kapsamında Sınıflama Doğruluğu İndekslerinin Karşılaştırılması	103
Sosyal Pedagoji Öğrencilerinin Gözünden Kazakistan Toplumunda Sosyal Pedagog Mesleğinin Durumu.....	105
SINIF EĞİTİMİ.....	107
Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Matematik Benlik Algıları İle Öğretmenlerinin Cinsiyet Eşit(Siz)Liği Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	107
Sınıf Öğretmenlerinin Siber Zorbalık Farkındalıkları.....	109
İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Bakımından İncelenmesi.....	111
TARİH EĞİTİMİ	113
Cumhuriyet Dönemi Ortaöğretim Tarih Ders Kitaplarında Büyük Taarruz Bölümü Hakkında Bir Değerlendirme (1930-1945).....	113
Ortaöğretim İslam Bilim Tarihi Dersi Öğretim Programında Yer Alan Kazanımların Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre Dağılımı	115
Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Tarihi Probleminin Tarih Öğretimine Yansımaları	117
Tarih Eğitimi ile İlgili Lisansüstü Tezlerin Analizi (2020-2021)	119
İstiklâl Fedâisi Mehmet Akif Ersoy'un Hayat ve Faâliyeti (1873-1936).....	121
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI EĞİTİMİ / TÜRKÇE EĞİTİMİ	123
Azerbaycan Âşık Sanatı Bağlamında Âşık Ağalar Mikayılov Sanatı Üzerine İncelemeler	123

Çocuk Şiirlerinde Yinelemeler: Tevfik Fikret'in Şermin Örneği	125
PISA Sonuçlarına Göre Okul İçi ve Okul Türleri Arasında Okuma Becerileri Puanlarının Farklılaşması; Türkiye ve En Başarılı OECD Ülkeleri Karşılaştırması	127

DAVETLİ KONUŞMACI AÇILIŞ METNİ

Günümüzde Öğretmenlik Mesleği

Behçet Oral¹

Öğretmenlik mesleğinin insanlık tarihi kadar eski olduğunu söylemek mümkündür. Çünkü insanoğlu varoluşundan beri sahip olduğu bilgi ve becerilerini bir şekilde diğer insanlara aktarmış ve diğer insanların bilgi ve becerilerinden faydalanmıştır. Birlikte yaşamının temelini, bir bakıma bu bilgi ve beceri paylaşımı oluşturmaktadır. Toplumsal hayatta bilgi ve tecrübe paylaşımı her zaman gerçekleşmiştir. Bir yandan etkileşim sürecinde istenmeyen davranışların kazanılmasını önlemek öte yandan bilgi ve becerinin giderek artması bireyin kendisine lazım olan bilgileri daha kısa sürede ve planlı bir şekilde elde etme ihtiyacı; amaçlı ve planlı eğitimin ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Tabi ki bu anlayışın neticesinde okul ve öğretmen kavramları ortaya çıkmıştır.

Kısaca ifade etmek gerekirse ilk başlarda kendi çabasıyla belli bilgi ve becerilere sahip olan bireylerin bu bilgi ve becerilerini çoğu zaman amatörce diğer insanlara aktarmakla başlayan öğreticilik süreci tarih içinde öğretmenlik adı altında bir uzmanlık mesleğine dönüşmüştür. Günümüzde öğretmenlik mesleği profesyonel bir meslek olarak kabul edilmekte ve bilim ve teknolojiye bağlı olarak bu mesleğin gerektirdiği yeterlikler de sürekli değişmektedir.

Toplumsal yaşamda çok önemli bir meslek olmasına rağmen çeşitli nedenlere bağlı olarak öğretmenlik günümüzde toplumsal saygınlığını ve prestijini kaybetmeye başlamıştır. Öğretmenlik mesleğinin birçok ülkede saygınlığını kaybetmesi Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından öğretmenliğin “kuşatma altındaki meslek” olarak nitelendirilmesine de yol açmıştır.

Öğretmenlik mesleğinin toplumsal itibarını yeniden tesis etmek için çeşitli önlemler alınabilir. Öncelikle öğretmenlik mesleğinin özlük hakları yeniden düzenlenmelidir. Çağdaş öğretmenin sistem içinde yüklenmesi gereken misyon doğru bir şekilde belirlenmelidir. Günümüzün öğretmeni yalnızca bilgi aktaran değil; bilgiye ulaşma yollarını, bilgiyi kullanabilmeyi öğreten olmak durumundadır. İyi bir yol gösterici, rehber olabilmesi için; liderlik özelliklerine sahip olmalıdır. Teknolojiye vakıf ve onu alanında etkili bir biçimde kullanabilir olmalıdır. Sorgulayıcı, risk alabilen, aktif, yaşama olumlu yaklaşan, etik değerleri yüksek, kendini değiştirmeye, geliştirmeye açık olmalıdır. Günümüz öğretmeni 21. yüzyıl becerilerine sahip ve topluma yön veren, toplumsal sorunların çözümünde aktif rol alan, toplumsal kalkınmaya katkı sağlayan bir lider olmalıdır. Bu nedenle öğretmen mesleğini tercih aşamasında merkezi sınavların yanı sıra insan sevgisi, empati, fedakârlık, adanmışlık gibi kriterler de dikkate alınarak adaylar

---

¹Prof. Dr., Dicle Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, oralbehcet@dicle.edu.tr

seçilmelidir. Hizmet öncesi öğretmen yetiştirme programları yukarıda belirtilen yeterlikleri geliştirecek şekilde düzenlenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Öğretmenlik mesleği, Günümüzde öğretmenlik mesleği.

The Teaching Profession Today

It is possible to say that the teaching profession is as old as human history. Human beings have somehow transferred their knowledge and skills to others since their existence and benefited from other people's knowledge and skills. In a way, this knowledge and skill sharing constitutes the basis of living together. Sharing of knowledge and experience in social life has always taken place. On the one hand, to prevent the acquisition of undesirable behaviors in the interaction process, on the other hand, the increase in knowledge and skills, the need for the individual to obtain the necessary information in a shorter time and a planned manner paved the way for the emergence of purposeful and planned education. Evidently, as a result of this understanding, the concepts of school and teacher emerged.

To put it briefly, the teaching process, which began with the transfer of the knowledge and skills, mostly unprofessionally, of individuals who have particular expertise and abilities gained by their efforts to other people, has turned into a specialized profession under the name of teaching in history. The teaching profession is accepted as a career profession today, and the required qualifications are constantly changing depending on the developments in science and technology.

Although it is a significant profession in social life, due to various reasons, teaching has begun to lose its social reputation and prestige today. International Labor Organization (ILO) has characterized the teaching job as a "profession under siege" due to the loss of its stature in many countries.

Various measures can be taken to restore the social prestige of the teaching profession. First, personal rights should be reorganized. The mission of the contemporary teacher within the system should be determined appropriately. Today's teacher should not only be the one who conveys knowledge but also teaches how to access and use it. A teacher must have leadership qualities and knowledge of technology and use it effectively in the field to be a good guide and mentor. The teacher should be questioning, risk-taking, active, optimistic in life, have high ethical values, and be open to self-change and development. Today's teacher should have 21st-century skills and be a leader of society, takes an active role in solving social problems, and contributes to social development. For this reason, teacher candidates should be selected by considering criteria such as human love, empathy, self-sacrifice, and dedication, as well as central exams, at the stage of choosing the profession. Pre-service teacher education programs should be organized in such a way as to improve the competencies mentioned above.

Keywords: *Teacher, the Teaching profession, Teaching profession today.*

Giriş

Evrensel ve yerel kültürel mirasın iletilmesinde aracı rolü ve bireylerin tüm potansiyellerini gerçekleştirebilmelerini sağlamaya yönelik çabası nedeniyle, öğretmenlik bütün toplumlarda diğer mesleklerden farklı bir yere sahiptir. Öğretmenliğin profesyonel bir meslek olarak algılanması ve icra edilmesi ülkeden ülkeye farklılıklar göstermektedir (Akyüz, 2013). İnsanlarla ilişkiler yönünden öğretmenlik, diğer bazı mesleklerden farklı olarak geniş bir insan kesimiyle ilişki ve etkileşim içinde yerine getirilen bir meslektir. Öğretmenlik, sadece okul ve sınıf ortamında öğrencilerle değil, okul dışında veliler ve toplumla da iç içe olan bir meslektir. Öğretmen özellikle hizmet verdiği bölge ve toplum yapısı, kültürü de dikkate alındığında öğretmenden beklentiler de değişebilmektedir. Şöyle ki, küçük bir köy ya da mezradaki bir öğretmen o belde için “köyün en önde gelen, en prestijli” kişisidir. O bölge için öğretmen “her şeyi bilendir”. Bununla birlikte mezra, köy, kasaba ve şehir ayrımı yapılmaksızın nerede çalışırsa çalışsın öğretmenlerin en çok muhatap oldukları insan grubu kuşkusuz öğrencilerdir. Öğretmenlerin bu kitle ile birliktelikleri ve ilişkileri, okul yaşamında ve sonrasında yıllarca sürebilmektedir. İlişkilerin niteliği yönünden her ne kadar öğretmen-öğrenci ilişkileri, ilgili yasa ve yönetmeliklerce belirlenmiş resmi nitelikte ilişkiler ise de mesleğin doğası gereği bu ilişkiler, duygusal yönü de ağır basan ilişkilerdir. Örneğin, hemen hemen hepimizin unutamadığı bir öğretmeni ve özellikle ilk öğretmeni vardır. İlk öğretmenlerimizi hep adıyla, yaşadığımız anlarıyla ve tatlı-acı hatıralarıyla hatırlayabilmekteyiz (Çelikten, Şanal ve Yeni, 2005, s. 213).

Öğretmenler yalnızca kendi alanlarıyla ilgili olan akademik bilgi ve becerileri öğrencilere aktarmamaktadırlar. Yalnızca öğrencileri belirli sınavlara ve üst kademedeki eğitim kurumlarına da hazırlamamaktadırlar. Öğretmenler, akademik bilgi ve becerilerin yanı sıra toplumun sahip olduğu kültürel mirası, değer ve ahlâk anlayışını da eğitim kurumlarında eğitim programları aracılığıyla öğrencilerine aktararak onları yarına hazırlamaktadırlar. Öğrencilere toplumla uyumlu hâle gelmelerini sağlayan bilgi ve becerileri kazandırarak onların sosyalleşmelerine de katkı sağlamaktadırlar. Bu bağlamda içinde yaşadığı toplumla uyumlu ve toplumun ekonomik, kültürel ve sosyal alanlardaki sorunlarını bilen, bunların çözümü için öneriler geliştirebilen, toplumun bu alanlardaki kalkınmasına ve ilerlemesine katkı sağlayabilecek bireylerin yetişmesinde öğretmenler, dünden bugüne önemli roller üstlenmişlerdir (Yazar, 2018, s. 160).

Her toplum geleceğini teminat altına almak için birikmiş kültürel mirasını yeni kuşaklara aktarmak ister. Tabi ki bu süreçte öğretmenin rolü büyüktür. Öğretmenler aynı zamanda topluma şekil veren mimarlardır. Bir yapının tasarım güzelliği nasıl ki mimarın maharetini yansıtıyorsa, toplum için de

öğretmen böyledir. Hiçbir toplum kendi insanının rastgele yetişmesine razı olmaz. Bu nedenle planlı, programlı eğitim veren kurumlara ihtiyaç duyulmuştur. Ancak bir eğitim kurumu fiziki olarak ne kadar mükemmel bir şekilde tasarlanmış olursa olsun iyi öğretmenlere sahip olmadıkça binanın fiziki olarak iyi olması işe yaramaz. Bu yapıların kuruluş amacına hizmet etmesi ancak iyi yetişmiş ve kendini mesleğine adanmış öğretmenlerle mümkün olabilir.

Öğretmenlik mesleğinin insanlık tarihi kadar eski olduğunu söylemek mümkündür. Çünkü insanoğlu varoluşundan beri sahip olduğu bilgi ve becerilerini bir şekilde diğer insanlara aktarmış ve diğer insanların bilgi ve becerilerinden faydalanmıştır. Birlikte yaşamının temelini, bir bakıma bu bilgi ve beceri paylaşımı oluşturmaktadır. Toplumsal hayatta bilgi ve tecrübe paylaşımı her zaman gerçekleşmiştir. Diğer bir ifadeyle toplumsal hayatta her insan hem öğretmen hem de öğrencidir. Bilgi ve tecrübe paylaşımı sürecinde insanlar her zaman olumlu davranışlar kazanmazlar. Olumlu davranışların yanında istenmeyen davranışlar da kazanırlar. Bir yandan etkileşim sürecinde istenmeyen davranışların kazanılmasını önlemek öte yandan bilgi ve becerinin giderek artması bireyin kendisine lazım olan bilgileri daha kısa sürede ve planlı bir şekilde elde etme ihtiyacı; amaçlı ve planlı eğitimin ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Tabiki bu anlayışın neticesinde “okul” ve “öğretmen” kavramları ortaya çıkmıştır. Eğitim Tarihi verileri incelendiğinde amaçlı eğitimin din adamlarıyla başladığı görülmektedir. Zaman içinde yetişmekte olan kuşaklara sadece dini bilgi değil, hayatını daha kolay ve anlamlı bir şekilde sürdürebilmesi için diğer bilgi ve becerileri kazandırmak da bir ihtiyaç hâline gelmiştir.

Kısaca ifade etmek gerekirse ilk başlarda kendi çabasıyla belli bilgi ve becerilere sahip olan bireylerin bu bilgi ve becerilerini çoğu zaman amatörce diğer insanlara aktarmakla başlayan öğreticilik süreci tarih içinde öğretmenlik adı altında bir uzmanlık mesleğine dönüşmüştür. Günümüzde öğretmenlik mesleği profesyonel bir meslek olarak kabul edilmekte ve bilim ve teknolojiye bağlı olarak bu mesleğin gerektirdiği yeterlikler de sürekli değişmektedir.

Öğretmenlik mesleği, özellikle kültürümüzde “kutsal bir meslek” olarak kabul edilmektedir. Bu anlayışın temelinde; Peygamber Efendimizin (sav), “Allah beni bir muallim/öğretmen olarak göndermiştir.”, “En hayırlınız ilim öğrenen ve öğretenlerinizdir.” hadisleri ile Hz. Ali’nin okumanın, ilim öğrenmenin, eğitimin önemi vurgulayan “Bana bir harf öğretenin kırk yıl kölesi olurum.” ve yine Mustafa Kemal Atatürk’ün, öğretmenlere hitaben; “Yeni nesil, sizin eseriniz olacaktır.” şeklindeki özlü sözleri öğretmenlik mesleğinin toplumsal gelişmedeki önemini ortaya koymakta ve öğretmenlik mesleğine atfedilen kutsiyeti artırmaktadır. Ayrıca ülkemizde her yıl 24 Kasım’da kutlanan “Öğretmenler Günü” de toplumumuzda öğretmene verilen önemin somut bir ifadesidir. Tarihimizde öğrenmenin ve öğretmenin önemini vurgulayan çok sayıda özlü söz ve örnek olay vardır. Ahmet Yesevi, Yunus Emre, Hacı Bektaş-ı Veli, Mevlana hazretleri gibi eğitim tarihimize yön veren önemli kişilerin gönüllü birer halk eğitimcisi olduğunu söylemek mümkündür. Bütün bunlar öğretmenlik mesleğinin kültürümüzde kutsal bir meslek

olarak şekillenmesini sağlamıştır. Bu nedenle öğretmenlik mesleğinde; diğer mesleklerden daha fazla fedakârlık ve adanmışlık aranır. Öğretmenlik mesleğinde fedakârlık ve adanmışlığın daha fazla aranmasının nedeni; bütün toplumlarda olduğu gibi kültürümüzde ve inancımızda öğrenme ve öğretmeye verilen önem ve öğretmenlik mesleğinin merkezinde “insan ögesinin” yer almasıdır.

Ülkemizde sosyal bilimler alanında yapılan akademik çalışmalar incelendiğinde; öğretmen yetiştirme, öğretmenlik mesleğinin sorunları, öğretmenlerin niteliklerini geliştirme vb. konularda çok fazla çalışma olduğu görülmektedir. Toplumsal öneminden dolayı öğretmen ve öğretmenlik mesleği üzerinde akademik çalışmalar yapılmaya devam edilmesine rağmen ne yazık ki hala oturmuş bir öğretmen yetiştirme sistemimizin olmadığı söylenebilir.

Öğretmenlik toplumlar için çok önemli bir meslek olmasına rağmen başta ülkemizde olmak üzere son zamanlarda öğretmenlik mesleğinin toplumsal statüsü ve itibarı zarar görmeye başlamıştır. Öğretmenlik mesleğinin birçok ülkede saygınlığını kaybetmesi Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından öğretmenliğin “kuşatma altındaki meslek” olarak nitelendirilmesine de yol açmıştır (Yurdakul, Çelik, Gür ve Kurt, 2016). Öğretmenlik mesleğinin son zamanlarda toplumsal statüsünün ve itibarının zedelenmesinin çok çeşitli nedenleri vardır. Bu alanda yapılan bazı araştırmaların sonuçları dikkate alındığında bu nedenler arasında:

- Mesleğin toplumsal statüsünü ve algısını etkileyen konulardan biri öğretmenlik mesleğinde kariyer basamaklarının olmayışıdır. Bir öğretmen kendine hedef olarak ancak idareci olmayı alabilir ki bu çok farklı bir alandır ve farklı beceriler ister. Öğretmen olarak kalıp meslekte ilerleme şansı olmayan öğretmenin kendini geliştirmeye dair motivasyonu da yetersiz olacaktır. Bu durumun bile başlı başına öğretmen kalitesini, bunun doğal bir sonucu olarak da eğitimin kalitesini olumsuz etkilediği çok açıktır (Pişkin ve Parlar, 2021).

- Mesleklerin saygınlığında etkili olan faktörler arasında özlük hakları, sosyal imkânlar, ekonomik kazanç ilk sıralarda yer almaktadır (Erzen ve Epçaçan, 2018). Öğretmenlerin toplumsal saygınlığına ve imajına olumsuz etki eden önemli faktörler arasında özlük haklarının farklı kariyer mesleklerine göre daha düşük profilde seyretmesi gösterilmektedir. Öğretmenlerin özellikle büyük şehirlerde geçim kaygısı yaşamaları ve ekonomik gelirlerinin büyük şehrin refah seviyesinin altında kalması bu algının ortaya çıkmasında önemli bir etkidir. Mesleklere atfedilen önem ve değer önemli belirleyicileri arasında gösterilen ekonomik göstergeler (Sunar ve Kaya, 2018) bağlamında ele alındığında Türkiye’de öğretmenliğin çok kazandıran meslekler sınıfında değerlendirilmediği görülmektedir. Türkiye’de özel okullarla birlikte bir milyondan fazla bir kitleyi oluşturan öğretmenlerin sayısal olarak büyük bir nicelikte olması devletin öğretmenlere ilişkin ekonomik iyileştirmelerini de zorlaştırmaktadır. Daha önemli bir ayrıntı ise Türkiye’de asgari ücretten bile düşük geliri olan ücretli öğretmenlerin konumudur. Ücretli

öğretmenlerin iş garantilerinin ve statülerinin olmaması, başvurularında belirli ve üst düzeyde bir nitelik aranmaması, bir kadrolu öğretmene ödenen ücrete karşılık neredeyse üç ücretli öğretmene ücret ödenmesi mesleğin itibarını sarsan diğer ekonomi temelli nedenler arasında sayılabilir (Atmaca, 2020).

- Medyada öğretmenlerin, toplumsal statü ve imajını olumsuz etkileyen haberlerin yer alması da öğretmenlik mesleğinin saygınlığına zarar vermektedir.

- Hizmet öncesinde öğretmen adayı yetiştiren farklı kaynakların (bir yandan eğitim fakültelerinden mezun adaylar öte yandan farklı fakültelerden mezun olup iki dönem pedagojik formasyon eğitimi alarak öğretmen olmayı hak kazanan adaylar) olması öğretmenlik mesleğini sıradanlaştırmaktadır.

- Başka bir sorun da öğretmen atamalarında izlenen politikalaradır. Zaman zaman ortaya çıkan öğretmen açığını kapatmak için öğretmenlik mesleği ile ilgili hizmet öncesinde hiçbir eğitim almayan üniversite mezunlarının öğretmen olarak atanmaları (özellikle 1990'lı yıllarda yapılan atamalar) öğretmenlik mesleğini sıradanlaştırmış ve toplumsal prestijini zedelemiştir.

- Son zamanlarda öğretmenin eğitimcilik rolünün ikinci plana düşmesi de öğretmenlik mesleğinin toplumsal itibarını olumsuz etkilemektedir.

- Eskiden öğretmenlerin, toplumu geliştirme, bulunduğu çevrede ortaya çıkan sorunları çözme gibi toplumsal rolü en az öğreticilik rolü kadar ön plandaydı. Her öğretmen toplumu geliştirme konusunda elinden gelen fedakârlığı yapardı. Bu anlayış öğretmenlerin daha idealist olmalarını sağlamıştır. Zaman içinde öğretmenler fedakârlık ve idealist ruhunu kaybetmeye başlamış ve çevresine model olmaktan çıkmıştır. Bu da öğretmenlerin toplumsal saygınlığına zarar vermektedir.

- Öğretmenlerin sosyal medya hesaplarında paylaştıkları bazı içeriklerin de öğretmenlik mesleğine zarar verdiğini belirten araştırma sonuçları vardır.

- Öğretmen yetiştiren programlara genellikle çok düşük puanlarla öğrencilerin geldiği bilinmektedir. Diğer bir ifadeyle öğretmenlik mesleği artık gençler tarafından çok tercih edilmeyen bir mesleğe dönüşmüştür.

- Özellikle son zamanlarda öğretmenlerin mesleki temsiliyet düzeylerinin düştüğünü belirten araştırmalar mevcuttur.

Öğretmenlik Mesleğinde Değerler ve Etik

Öğretmenliği profesyonel bir mesleğe dönüştürmek için öğretmenlik mesleğinin yeterliklerini belirlemek ve öğretmen adaylarının bu yeterliklere bağlı olarak yetişmelerini sağlamak amacıyla

öğretmen yetiştirme programlarında sürekli yeni düzenlemeler yapılmaktadır. Bu bağlamda Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen “Türkiye’de Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri”, 6 ana yeterlik, 31 de alt yeterlik olarak açıklanmıştır. Ana yeterlikler: Kişisel ve meslekî yeterlikler- meslekî gelişim; öğrenciyi tanıma; öğretme ve öğrenme süreci; öğrenmeyi, gelişimi izleme ve değerlendirme; okul, aile ve toplum ilişkileri; program ve içerik bilgisidir. Bu ana yeterlik alanlarından ilki olan “Kişisel ve Meslekî Değerler - Meslekî Gelişim”in 8 alt yeterliliği ise şöyle sıralanmıştır (MEB, 2017):

- ⊗ Öğrencilere değer verme, anlama ve saygı gösterme,
- ⊗ Öğrencilerin, öğrenebileceğine ve başaracağına inanma,
- ⊗ Ulusal ve evrensel değerlere önem verme,
- ⊗ Öz değerlendirme yapma,
- ⊗ Kişisel gelişimi sağlama,
- ⊗ Meslekî gelişmeleri izleme ve katkı sağlama,
- ⊗ Okulun iyileştirilmesine ve geliştirilmesine katkı sağlama,
- ⊗ Meslekî yasaları izleme, görev ve sorumlulukları yerine getirme.

Bu alanda yapılan bir araştırmada; öğretmen adaylarına “Öğretmenlik mesleğini oluşturan temel değerler sizce neler olmalıdır?” sorusu yöneltilmiştir. Bu araştırmada; “Öğretmenin dürüst, ahlâklı, fedakâr, sorumluluk sahibi, kültürel ve sosyal değerlere sahip, öğrencilerine karşı eşit ve adil olma.” değerleri öğretmen adayları tarafından öğretmenlik mesleğini oluşturan temel değerler olarak ifade edilmiştir (Yazar, 2012). Bu konuda yapılmış çok sayıda araştırmada bu değerlerin, öğretmenlik mesleği için önerilen ortak değerler olduğu görülmektedir.

Sevgi, saygı, sorumluluk, bilimsellik, adil olma, sabır, hoşgörü, fedakârlık, dürüstlük, alçak gönüllülük, empati gibi değerler öğretmenlik mesleğinin mayasıdır. Hizmet öncesinde öğretmen adaylarının bu değerler ile yoğrulmuş, milli ve evrensel bir mesleki kimliğe sahip olarak yetişmeleri önem arz etmektedir.

Öğretmenlik meslek etiği ile ilgili çalışmalar incelendiğinde öğretmenlik meslek etiği ilkelerinin aşağıdaki gibi ele alındığı (Aydın, 2003, s. 60-72; Gelişli, 2018, s. 153-154; Yazar, 2018) görülmektedir:

Profesyonellik: Öğretmenlik meslek etiğinden söz edebilmek için her şeyden önce öğretmenin profesyonel olması gerekmektedir. Mesleki yeterliği olmayan öğretmenin meslek etiğinden söz etmek olanaksızdır. Öğretmenlik mesleğinin birinci etik ilkesinin “yeterlik sahibi bir öğretmen olmak” anlamına gelebilecek profesyonellik ilkesi ile başlanması önem arz etmektedir.

Hizmette sorumluluk: Öğretmenler davranışlarından ve bunların topluma maliyetinden kendileri ve toplum adına sorumluluk duymalıdır.

Adalet: Öğretmen her türlü eyleminde adil olmak ve öğrenciler arasında adaleti sağlamak sorumluluğuna sahip olmalıdır. Öğrencilerin en çok adaletsizliğe uğrayabildikleri konulardan biri de öğretmenin ilgi ve desteğini kazanma konusudur. Bazı öğrencileriyle daha fazla ilgilenen, bazılarını da daha az zaman ve kaynak ayıran bir öğretmen ne kadar adil davranmış olacaktır? Öğretmen bütün öğrencilere eşit davranmalı ve desteğe ihtiyacı olan her öğrenciye destek olmalıdır.

Eşitlik: Bazı öğretmenlerin başarılı öğrencilerle daha fazla ilgilenip onlara zaman ayırdıkları gözlenmektedir. Oysa başarısız öğrencilerin bu durumdan olumsuz etkilendikleri ve daha da başarısız olma durumlarının olabileceği gözardı edilmemelidir.

Sağlıklı ve güvenli bir ortamın sağlanması: Öğretmenlerin en temel etik sorumluluklarından biri de sınıf ortamında disiplini sağlayarak öğrenci sağlığını ve güvenliğini tehdit edecek unsurların ortadan kaldırılmasını sağlamaktır.

Yolsuzluk yapmamak: En genel anlamıyla yolsuzluk, bir çıkar karşılığında kamu yetkilerinin yasa dışı kullanımı olarak tanımlanabilir. Öğretmenlik mesleğini, kişisel çıkar sağlamak amacıyla kullanmamak, belki de en temel etik ilkelerden biridir.

Dürüstlük, doğruluk ve güven: Etik davranış başkalarıyla ilişkide dürüst ve içten olmayı gerektirir. İçten ve dürüst davranmayan öğretmenlerin ilişkilerinde güven ortamı ortadan kalkar.

Tarafsızlık: Öğretmen resmi programın yanı sıra kendi kişisel değerlerini de öğrencilere yansıtabilir. Bu nedenle öğretmen bu tür yanlı ve tek taraflı uygulamalardan kaçınmalıdır. Özellikle dinsel ve politik inançların öğrencilere aktarılması öğretimin tarafsızlığının bozulmasına yol açan bir unsur olabilmektedir. Nesnel olabilmek kişinin duygularını değil, aklını kullanmasını gerektirir.

Meslekî bağlılık ve sürekli gelişme: Meslekî bağlılık, gelişme ve ilerlemeye istekli olmak demektir. Meslekî bağlılığın bir gereği olarak öğretmenlerin meslekleri ile ilgili yeniliklere açık olmaları gerekir.

Saygı: Öğretmenlerin her şeyden önce insanın değerine ve bütünlüğüne saygı duyması gerekir. Öğretmenlik meslek etiğinde önemli bir unsur da velilere karşı gösterilmesi gereken saygıdır. Öğretmenler, herkesin değerine ve varlığına, herkesin özel yaşamına, özerkliğine ve kararlarına, insanlar arasındaki farklılıklara saygı göstermelidirler.

Kaynakların etkili kullanımı: Kurumsal ve kamusal kaynakların etkili kullanımı öğretmenlerden beklenen başka etik bir davranıştır. En kıt ve değerli kaynak zamandır. Bu nedenle öğretmen zamanı ve diğer kaynakları iyi kullanmalıdır.

Öğretmenlik Mesleki Yeterlikler

Eğitimi bir sistem bütünlüğü içinde düşündüğümüzde öğretmenler, sistemin bel kemiğini oluşturan en önemli ögeyi oluşturmaktadır. Öğretmenin sistem içerisinde kendisinden beklenen görevi yerine getirebilmesi için bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor açıdan yetkin bir donanıma sahip olması gerekir. Bugün eğitimin toplumsal kalkınmada lokomotif gücünü tam olarak kavramış ülkelerin öğretmen yetiştirme sistemlerini incelediğimizde belli ve geçerli standartlara sahip bir öğretim ve öğretmen yetiştirme sisteminin olduğunu gözlemlemekteyiz. Bu ülkeler öğretmen yetiştirme sistemini bir yapboz tahtası gibi kullanmak yerine, belli standartlara oturttukları sistemli yapılarında, sadece çağın gereklerine uygun güncellemeler yaparak kolaylıkla revizyona gidebilmektedirler (Çetin, 2018, s. 155-156). Eğitimde kalite ve verimin temel belirleyicilerinden biri, eğitim sürecini yürüten öğretmenlerin niteliği olduğundan, eğitimin kaliteli olmasının temel koşulu da nitelikli öğretmenlerin yetiştirilmesidir (Adıgüzel ve Sağlam, 2009). Öğretmenlik mesleği açısından, öğretmen yeterlikleri ise öğretmenlerin mesleğini etkili ve verimli bir şekilde yerine getirebilmesi için sahip olması gereken bilgi, beceri ve tutumlar olarak ifade edilmektedir (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2017). Ülkemizde öğretmen yetiştirme ile ilgili yapılan düzenlemelere bakıldığında bu düzenlemelerin çoğu zaman kısa süreli devam ettiği ve köklü değişiklikler içermediği, günü kurtarma şeklinde olduğu görülmektedir. Bu da öğretmen yetiştirme sistemimizi adeta bir yapboz tahtasına dönüştürmektedir. Öğretmen yetiştirme geleneğimizin çok uzun bir geçmişi olmasına rağmen bize özgü hâla bir sistem geliştiremediğimizi söyleyebiliriz.

Öğretmen yetiştirme ile ilgili geliştirilen projeler (Avrupa Birliği, TÜBİTAK, BAP vb.), akademik çalışmalar (kitap, makale, bildiri gibi) ve basında yapılan tartışmalar öğretmen yetiştirme sisteminin ülkemizde hâlâ ciddi bir sorun olarak devam ettiğini göstermektedir. Öğretmen yetiştirme sistemi ile ilgili yapılan düzenlemelerin öğretmenlik mesleği ile ilgili yaşanan sorunları tam olarak çözemediği ortadadır. Çok sık düzenlemelerin yapılması ve bunların kısa süreli devam etmesi bunun bir göstergesidir. Öğretmen yetiştirme sistemimiz ile ilgili yaşanan sorunların çeşitli nedenleri vardır. Bunlardan bazıları aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Hizmet öncesinde öğretmen yetiştirme programlarında yapılan değişikliklerin genellikle teorikte kalması,
- Öğretmen atamalarında izlenen politikalar,
- Öğretmen ihtiyacının farklı kaynaklardan sağlanması (eğitim fakülteleri, fen-edebiyat fakülteleri, ilahiyat fakülteleri, beden eğitimi ve spor yüksek okulları vb.) ve bu kaynakların programları arasında ciddi farkların olması,
- Hizmet öncesinde uygulama çalışmalarının yetersiz olması,

- Eğitim fakültesi mezunları ve diğer fakültelerden mezun olup pedagojik formasyon ile öğretmen olma hakkını kazanan öğretmen adaylarının aldıkları mesleki formasyon (özellikle 2021 pedagojik formasyon programında ciddi farklar var) arasında fark olması.

- Öğretmen yetiştirme programlarında yapılan düzenlemelerin kısa süreli devam etmesi vb.

Sağlıklı bir öğretmen yetiştirme sistemi oluşturmak; bütün paydaşların (öğretmen, öğretmen adayı, Milli Eğitim Bakanlığı, YÖK, üniversiteler, ilgili sivil kuruluşlar vb.) bir araya gelmesiyle ancak mümkün olabilir. Ayrıca öğretmen yetiştirme programlarını geliştirme çalışmalarında yukarıda verilen sorun kaynaklarının da dikkate alınması gerekir.

Sonuç

Öğretmenler, akademik bilgi ve becerilerin yanı sıra toplumun sahip olduğu kültürel mirası, değer ve ahlâk anlayışını da eğitim kurumlarında eğitim programları aracılığıyla öğrencilerine aktararak onları yarına hazırlamaktadırlar (Yazar, 2018, s. 160). Bu bakımdan öğretmen sadece okulda değil okul dışında da davranışlarıyla öğrencilerine, çevresine model olmalıdır. Kaya'ya göre, öğretmen davranış mühendisidir. Görevde istenen performansı gösterebilmesi ve üzerine düşen sorumlulukları yerine getirebilmesi için yetiştirilmesi sırasında mesleği ile ilgili birtakım nitelikleri kazanabilmiş olması gerekmektedir (Kaya,1984, s. 78). Öğretmenlerin kendilerini yeterli görmeleri ve kendilerini geliştirme ihtiyacı hissetmemeleri gibi faktörler mesleki gelişimin önüne engel olarak çıkmaktadır. Rasyonel ve optimum düzeyde belirlenen yeterlikler ise öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyacını ortaya çıkaracak bir rol üstlenebilir. Benzer şekilde performans/ yeterlik göstergelerinin öğretmenlerin gelişimini sağlayacak şekilde hazırlanması ve bu göstergelerin değerlendirmede gerçekçi şekilde kullanılması öğretmen niteliğinin artırılmasında yarar sağlayacaktır. Öğretmen adaylarının da mesleğin gerektirdiği yeterlikler konusunda hizmet öncesinde bilgi sahibi olması ve öz değerlendirme yapabilmeleri sağlanmalıdır. Yeterliklerin öğretmenler ve öğretmen adaylarına hem kılavuz hem değerlendirme kriteri işlevi göreceği şekilde yapılandırılması (Tosuntaş, 2020, s. 59) sağlanmalıdır. Öğretmen eğitiminde kalite sorunları ve istihdamda yaşanan güçlükler de göz önünde bulundurularak, yapılan standart sınavları tamamlayıcı bir unsur olarak (Atanur Başkan ve Aydın, 2006, s. 41) çok çeşitli ve objektif kriterler belirlenmelidir.

Öğretmenlik mesleğinin cazip hâle getirilmesinin çok boyutlu faktörlere bağlı olduğu söylenebilir. Birey açısından mesleğin sosyal statüsü, toplumdaki değeri, ekonomik getirisi, mesleğin sağladığı iş doyumunu, çalışma ortamı, bireyin meslekten beklentileri, bireyin bulunduğu sosyal konum, bireyin kendini gerçekleştirilmesinde mesleğin fırsat sağlaması ve bireyin kişiliği ile meslek özellikleri arasındaki uyum vazgeçilmez noktalardır (Doğan, 2005, s. 144). Öğretmenlik mesleği bir toplumdaki değerlerin öğreticisi olarak yorumlanacak olursa; öğretmenlerin hem mesleki anlamda hem de kişisel bağlamda güdülenmeleri, görev sorumluluğu taşıması dinamik bir bütün olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretmene

ilişkin algıdaki en önemli öge; öğretmenlik mesleğinin toplumsal saygınlığının artmasıdır. Öğretmenlik mesleği sadece mesleki anlamda yeterli bilgi, beceri ve donanıma sahip olmayı gerektirmez; mesleki anlamda profesyonelleşme ve bütün yetkinliklerin bütünsel olarak harmanlanması ile mesleği icra etmeleri anlamına gelmektedir (Şahin ve Girgin, 2018, s. 49-495).

Öğretmen yetiştirme programları incelendiğinde hemen hemen bütün ülkelerde “alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültür bilgisinin” ortak olduğu görülmektedir. Ancak günümüzde özellikle bilim ve teknolojiadaki gelişmeler bu üç temel alan içeriğinde de sürekli değişiklik yapmayı zorunlu hâle getirmiştir. Bir öğretmenin sahip olması gereken bu üç temel alan yeterliklerinin; dijital yeterlikler, sanal sınıf yönetimi, uzaktan eğitimde öğrenme-öğretme ortamı oluşturma ve yönetme, dijital içerik hazırlama, eleştirel düşünme, teknopedagojik yeterlikler, kapsayıcı eğitim, kodlama ve robotik eğitimi, tasarım ve beceri odaklı eğitim, sanal ve arttırılmış gerçeklik, okul dışı öğrenme ortamları, STEM, yaşamboyu öğrenme gibi 21. yüzyıl bilgi ve becerileriyle zenginleştirilmesi gerekmektedir. Artık klasik anlamda olduğu gibi öğretmen sadece bilgi aktaran değildir. Öğretmenin üstlendiği misyon değişmiş, okul ile sınırlı olmaktan çıkmış ve toplumun tabanına yayılmıştır.

Çağdaş öğretmenin sistem içinde yüklenmesi gereken misyon doğru belirlenmelidir. Günümüzün öğretmeni yalnızca bilgi aktaran değil, bilgiye ulaşma yollarını, bilgiyi kullanabilmeyi öğreten olmak durumundadır. İyi bir yol gösterici, rehber olabilmesi için; liderlik özelliklerine sahip olmalıdır. Teknolojiye vakıf ve onu alanında etkili bir biçimde kullanabilir olmalıdır. Sorgulayıcı, risk alabilen, aktif, yaşama olumlu yaklaşan, etik değerleri yüksek, kendini geliştirmeye, değiştirmeye açık olmalıdır (<http://w3.balikesir.edu.tr/~aturer/ogretmenyetistirme>); günümüz öğretmeni 21. yüzyıl becerilerine sahip ve topluma yön veren, toplumsal sorunların çözümünde aktif rol alan, toplumsal kalkınmaya katkı sağlayan bir lider olmalıdır. Bu nedenle öğretmen mesleğini tercih aşamasında merkezi sınavların yanı sıra insan sevgisi, empati, fedakârlık, adanmışlık gibi kriterler de dikkate alınarak adaylar seçilmelidir. Hizmet öncesi öğretmen yetiştirme programlarının yeterlikleri, günün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde belirlenmeli ve ihtiyaca göre değiştirilebilir ve geliştirilebilir esneklikte düzenlenmelidir.

Öneriler

- Öğretmenler bir toplumun insan yetiştiren mimarlardır. Bu nedenle öğretmen yetiştiren programlarda “eğitimci kimlik” ön plana çıkarmalıdır.
- Öğretmenlik mesleği yeterlikleri, öğretmenler ve öğretmen adaylarına hem kılavuz hem değerlendirme kriteri işlevi görecektir şekilde yapılandırılmalıdır.

- Öğretmenlik mesleğinin toplumsal statüsünü ve imajını etkileyen hususlardan biri de öğretmenlik mesleğinde kariyer basamaklarının olmamasıdır. Bu nedenle lisansüstü eğitim yapmak çoğu öğretmen için fazla bir anlam ifade etmemektedir. Son zamanlarda yapılan bazı düzenlemeler (uzman öğretmenlik, başöğretmenlik gibi) az da olsa öğretmenler için lisansüstü eğitimi cazip hâle getirmiştir. Bu bağlamda lisansüstü eğitim yapan öğretmenlere meslek içinde farklı kariyerler sağlamalı ve bu kariyer öğretmenlere ekonomik bir yarara dönüştürülmelidir.

- Öğretmenler tek kaynaktan yetiştirilmelidir.

- Öğretmenler, en az tezli yüksek lisans mezunu olmalıdır.

- Hizmet içinde öğretmenlerin mesleki gelişim kurslarına katılmalarını sağlayıcı fırsatlar oluşturulmalı ve bu kurslara katılanlara farklı imkânlar sağlanmalıdır.

- Öğretmenlerin, çeşitli proje ve akademik etkinliğe katılmaları teşvik edilmelidir. Bu tür etkinliklere katılan öğretmenlere ekonomik destek sağlanmalıdır.

- Toplumsal saygınlığını artırmak için özlük haklarında iyileştirmeler yapılmalıdır.

- Öğretmen yetiştiren programlara nitelikli öğrenci seçilmelidir. Gönüllülük ön planda olmalıdır. Son sıralarda tercih edilen bir meslek olmaktan çıkarılmalıdır.

- Öğretmenlik profesyonel bir meslektir. Bu nedenle öğretmen adayı yetiştirme sürecinde nitelikli bir eğitim verilmelidir. Bu eğitim, teori ve uygulama dengesini sağlayacak şekilde düzenlenmelidir.

- Öğretmen yetiştirme programları, öğretmen adayına; sorgulayıcı, sorunlara çözüm üreten, öğrenmeye açık ve kendini sürekli yenileyip geliştiren bir anlayış kazandıracak şekilde düzenlenmelidir.

- Öğretmenlerin lisansüstü eğitim yapmaları özendirilmeli ve bunun için fırsatlar sağlanmalıdır.

- Öğretmenleri tek kaynaktan yetiştirmek için birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de Eğitim Üniversitesi kurulmalıdır.

- Ergün'ün de belirttiği gibi üniversitelerde öğretmen yetiştirme; "öğretim ve araştırma" şeklinde iki sütun üzerinde yükseltilmelidir. Eğitim ve alan eğitimi araştırmaları ile öğretmen eğitimi içiçe gitmesi gerekir (Ergün, 2018, s. 625).

- Öğretmen yetiştirme sürecinde eğitim ve alan eğitimi araştırmalarına öğretmen adayları da dâhil edilebilir. Bu durum, öğretmen adayının hizmet öncesinde araştırma yapma bilgi ve becerisi kazanmasını sağlayacaktır.

- Öğretmen yetiştiren programlara öğrenci seçiminin sağlıklı yapılması için önceden bir ihtiyaç analizi yapılmalıdır.

- Öğretmen yetiştirme amaçlı ve planlı bir iştir. Bu nedenle öğretmen yetiştirme programları ile ilgili yeni düzenlemeler yapılırken bütün paydaşların (YÖK, Milli Eğitim, Eğitim Fakülteleri ve ilgili diğer sivil kuruluşların) bu süreçte yer alması sağlanmalıdır.

- Öğretmen yetiştirme programlarının işlevselliği kadar öğretmen yetiştiren öğretim elemanlarının sahip olması gereken nitelikler de önemlidir. Bu nedenle öğretmen yetiştiren öğretim elemanlarının seçiminde kullanılacak ölçütler belirlenmelidir.

- Anadolu kültürü ile beslenmiş, evrensel değerler ile donatılmış öğretmen yetiştirme sistemi oluşturmalıyız.

KAYNAKLAR

Adıgüzel, A. ve Sağlam, M. (2009). Öğretmen eğitiminde program standartları ve akreditasyon, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), (Özel Sayı).

Akyüz, Y. (2013). *Türk eğitim tarihi* (M.Ö. 1000-M.S. 2013). Ankara: Pegem Akademi.

Atanur Başkan, G. ve Aydın, A. (2006). Türkiye'deki öğretmen yetiştirme sistemine karşılaştırmalı bir bakış, *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(1), 35-42.

Atmaca, T. (2020). Öğretmenlerin toplumsal saygınlık ve imajlarına olumsuz etki eden faktörlerin incelenmesi, *Yaşadıkça Eğitim*, 34(1), 152-167.

Aydın, İ. (2003). *Eğitim ve öğretimde etik*. Ankara: Pegem.

Çelikten, M., Şanal, M. ve Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(2), 207-237.

Çetin, Ş. (2018). Öğretmenlik Mesleğinde Değerler. M. Ergün, B. Oral ve T. Yazar (Ed.), *Öğretmen yetiştirme sistemimiz içinde*. Ankara: PEGEMA.

Doğan, C. (2005). Türkiye'de sınıf öğretmeni yetiştirme politikaları ve sorunları. *Bilig*, 35, s. 133-149.

Ergün, M. (2018). Öğretmen yetiştirmede bir model önerisi. M. Ergün, B. Oral ve T. Yazar (Ed.), *Öğretmen yetiştirme sistemimiz içinde*. Ankara: PEGEMA.

Erzen, Z. ve Epçaçan, C. (2018). Öğretmen görüşlerine göre öğretmenlerin toplumdaki saygınlığının incelenmesi. *Journal of Institute of Economic Development and Social Researches*, 4(9), 331-345.

Gelişli, Y. (2018). Öğretmen Yetiştirme Sistemimizde Etik. M. Ergün, B. Oral ve T. Yazar (Ed.), *Öğretmen yetiştirme sistemimiz içinde*. Ankara: PEGEMA.

<http://w3.balikesir.edu.tr/~aturer/ogretmenyetistirme> (Erişim tarihi: 25.06.2022).

Kaya, Y.K. (1984). *İnsan yetiştirme dzenimiz: Politika, eğitim, kalkınma*. Ankara: Pegem A.

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB). (2017). *Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri*. Ankara: Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü.

Pişkin, Z. ve Parlar, H. (2021). Toplumsal statü ve algı açısından öğretmenlik mesleğinin incelenmesi. *Academic Platform Journal of Education and Change*, 4(1), ss. 1-28.

Sunar, L. ve Kaya, Y. (2018). Türkiye'de değişen sosyo-ekonomik yapı içerisinde meslekler. L. Sunar (Ed.). *Türkiye'de toplumsal tabakalaşma ve eşitsizlik içinde*. 2, (s. 1-52). Ankara: Nobel.

şahin, Ç. ve Girgin, D. (2018). Öğretmenlik mesleğini özendirici teknikler geliştirme. M. Ergün, B. Oral ve T. Yazar (Ed.), *Öğretmen yetiştirme sistemimiz içinde*. Ankara: PEGEMA.

Tosuntaş, ř. B. (2020). Öğretmenlik mesleği genel yeterliklerinin incelenmesi. *Academy Journal of Educational Sciences*, 4(1), s. 53-61.

Yazar, T. (2012). Öğretmen adaylarının değerler hakkındaki görüşleri. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 2(1), s. 61-68.

Yazar, T. (2018). Öğretmenlik Mesleğinin Değerleri. M. Ergün, N. Karabacak, İ. Korkmaz, M. Küçük (Ed.), *Öğretmenliğin meslekî değerleri ve etik içinde*, ss. 159-181. Ankara: Anı.

Yurdakul, S., Gür, B., Çelik, Z. ve Kurt, T. (2016). *Öğretmenlik mesleği ve mesleğin statüsü*. Ankara: Eğitim-BirSen Stratejik Araştırmalar.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR

Futbol Hakemlerinin, Futbol Hakemliği Kavramına Yönelik Metaforik Algılarının ve Bu Algıların Cinsiyet Farklılığına Göre İncelenmesi

Mustafa Ünver¹, Serdar Uslu²,

Bildiri Kodu: 9502

Futbol Hakemliği kavramını, futbol hakemlerinin metafor görüşleri alınarak ortaya konan bu çalışmada hedef, seçilmiş paydaşların algılarını tespit etmektir. Nitel olarak desenlenmiş olan bu çalışmada olgubilim modeli ve amaçsal örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Araştırma grubunu Ankara’da bulunan lisanslı futbol hakemleri oluşturmaktadır. Katılımcı hakemlerin düzenli olarak resmi futbol müsabakalarında görev yapan ve 17-41 yaş aralığında olan 38 hakem oluşturmuştur. Bu hakemler arasında kadın hakemlerin sayısı 9, erkek hakem sayısının ise 29 olduğu görülmüştür. Araştırmada veri toplamak hedefiyle katılımcılara futbol hakemliği kavramına yönelik sahip oldukları algılarını belirlemek adına “metafor formu” hazırlanmıştır. Metafor formunda hakemlerden “Futbol Hakemliği.....gibidir; çünkü.....” ifadesini tamamlamaları istenmiştir. Verilerin incelenmesinin ardından, hakemlerin toplam 19 metafor ürettikleri saptanmıştır. Kadın hakemlerin, futbol hakemliği kavramına yönelik en çok “zor olma” ve “istenmeyen olma” kategorilerinde metaforlar geliştirdiği belirlenirken, bu kategorileri “yönetici olma” ve “öğretici olma” kategorileri izlemiştir. Erkek hakemlerin ise futbol hakemliği kavramına yönelik en çok “adil olma” ve “otorite olma” kategorilerinde metaforlar geliştirdiği belirlenirken, bu kategorileri “öğretici olma”, “zor olma”, “yönetici olma”, “istenmeyen olma” kategorileri izlemiştir. Katılımcıların en fazla ürettiği metaforlar günah keçisi, hâkimlik, askerlik, ateş ve denge şeklinde sıralanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Futbol hakemliği, Metafor, Futbol, Hakemlik.

Investigation of the Metaphorical Perceptions of Football Referees Regarding the Concept of Football Referee and These Perceptions According to Gender Differences

The aim of this study, in which the concept of Football Refereeing was introduced by taking the metaphorical opinions of football referees, is to determine the perceptions of the selected stakeholders.

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, munvertr@gmail.com

²Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, usluserdar77@gmail.com

Criterion sampling, one of the phenomenological model and purposive sampling methods, was used in this qualitative study. The research group consists of licensed football referees in Ankara. Participating referees consisted of 38 referees, who regularly work in official football competitions and are between the ages of 17-41. Among these referees, the number of female referees was 9 and the number of male referees was 29. In order to collect data in the research, a "metaphor form" was prepared to determine the perceptions of the participants about the concept of football refereeing. In metaphor form, the referees say "Soccer Refereeing is like.....; Because....." were asked to complete the statement. After examining the data, it was determined that the referees produced a total of 19 metaphors. While it was determined that female referees developed metaphors most in the categories of "being difficult" and "being undesirable" for the concept of football refereeing, these categories were followed by the categories of "being a manager" and "being a teacher". While it was determined that male referees mostly developed metaphors in the categories of "being fair" and "being an authority" for the concept of football refereeing, these categories were followed by the categories of "being instructive", "difficult", "being a manager" and "being undesirable". The metaphors most produced by the participants were listed as scapegoat, judgeship, military service, fire and balance.

Keywords: *Football Refereeing, Metaphor, Football, Refereeing.*

Genç Erkeklerde Tekrarlı Yoğun Egzersiz Öncesi ve Sırasında Alınan Riboz Takviyesinin Anaerobik Kapasite ve Kan Laktat Üzerine Etkisi

Muhammed M. Atakan¹, Halit Harmancı², Mert Kayhan³, Dilara Kuru⁴, Filiz Özyiğit⁵, Fulden Küçük⁶

Bildiri Kodu: 9505

Bu çalışmanın amacı, sağlıklı erkeklerde yoğun egzersiz öncesi ve sırasında alınan riboz takviyesinin, anaerobik performans, kan laktatı ve algılanan zorluk derecesi üzerine olan etkisini belirlemektir. Toplam 20 sağlıklı genç erkek (yaş: 20.8 yıl; vücut ağırlığı: 79.9 kg), randomize, çift kör ve çapraz deneysel şekilde planlanmış 2 Wingate testine katılmışlardır. Katılımcılara, vücut kütlelerinin %7.5'ini denk gelen bir yüke karşı 4x30 saniyelik maksimal pedal çevirme egzersizinden oluşan Wingate testi öncesinde ve sırasında riboz takviyesi veya aynı miktarda plasebo (PLS) verildi. Her bir sprint 4'er dakikalık dinlenme periyotları ile birbirinden ayrıldı. Katılımcılar Wingate testinden 4 dk. önce ve 1., 2. ve 3. sprintten hemen sonra riboz veya PLS takviyelerini 2.5 gr olacak şekilde toplamda 10 gr riboz veya PLS aldılar. Analiz sonuçları PLS ile karşılaştırıldığında, riboz takviyesinin 2. sprintin tepe güç (ortalama farkı (Δ) =74.95 W; p=0.016; etki oranı (d)=0.59) ve ortalama güç çıkışını (Δ =39.47 W; p=0.03; d=0.52) önemli miktarda artırdığı göstermiştir. PLS ile karşılaştırıldığında, riboz takviyesi sonrası algılanan zorluk derecesi ise 1. sprintten sonra daha düşüktür (Δ =1.0; p=0.017; d=0.58). Ayrıca, Wingate sprint testleri, her iki grupta da kan laktatını önemli ölçüde artırmıştır (p<0.001), ancak testleri öncesinde, sırasında ve sonrasında ölçülen kan laktat seviyeleri gruplar arasında benzerdi (p>0.05). Sonuç olarak, tekrarlanan sprint egzersizi öncesinde ve sırasında akut riboz takviyesi, anaerobik kapasite, kan laktat seviyesi ve yoğun egzersiz sırasında algılanan zorluk üzerinde anlamlı bir etki göstermemektedir.

Anahtar Kelimeler: Riboz, Besin takviyeleri, Ergojenik yardım, Wingate testi, Performans.

Effects of Ribose Supplementation Prior to and During Intense Repeated Sprint Exercise on Anaerobic Capacity and Blood Lactate Levels in Young Males

¹Arş. Gör., Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Egzersizde Beslenme ve Metabolizma Anabilim Dalı, Ankara, muhammed.atakan@hacettepe.edu.tr

²Doç. Dr., Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, halitharmanci@hotmail.com

³Dr. Öğr. Üyesi, Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, kayhan.mert@gmail.com

⁴Yüksek Lisans Öğrencisi, Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Egzersizde Beslenme ve Metabolizma Anabilim Dalı, Ankara, dytdilarakuru@gmail.com

⁵Doç. Dr. Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Balıkesir, fozyigituzanti@bandirma.edu.tr

⁶Serbest Hekim, drfulden@gmail.com

The aim of this study is to explore the effects of ribose supplementation prior to and during repeated sprint exercise on anaerobic performance, blood lactate (BLa) levels, and perceived exertion in young, healthy males. In a double-blind, randomized, and crossover manner, 20 healthy males (age: 20.8 years; body mass: 79.9 kg) ingested either 10 g of ribose supplementation or placebo (PLC) prior to and during a Wingate test involving 4x30-sec all-out cycling against a load representing 7.5% of participant's body mass with 4 min of recovery between each sprint. Four min before the test and immediately after the 1st, 2nd, and 3rd sprint, participants ingested 2.5 g of ribose or PLC for a total of 10 g ribose or PLC. Compared to PLC, ribose supplementation significantly increased the peak power output (mean difference (Δ) =74.95 W; $p=0.016$; effect size (d)=0.59) and mean power output of the 2nd sprint ($\Delta=39.47$ W; $p=0.03$; $d=0.52$), with no notable change in other sprint performances. Rating of perceived exertion was lower after the 1st sprint ($\Delta=1.0$; $p=0.017$; $d=0.58$) with ribose administration. There was a slight but significant decrease in resting BLa before the Wingate test with ribose supplementation ($\Delta=0.05$ mmol/L; $p=0.047$; $d=0.476$). The Wingate sprint tests significantly increased BLa across time for both groups ($p<0.001$), yet BLa levels measured prior to, during, and following the Wingate tests were similar among groups ($p>0.05$). Acute ribose supplementation prior to and during repeated sprint exercise does not exert a profound effect on anaerobic capacity, BLa, or perceived exertion during intense exercise.

Keywords: *Ribose, Nutritional Supplements, Ergogenic Aid, Wingate Test, Performance.*

Özel Eğitim ve Spor Öğretmen Adaylarının Zihinsel Engelli Bireylerin Sportif Etkinliklere Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Atalay Kaya¹, Ekrem Levent İlhan²

Bildiri Kodu: 9527

Bu araştırmada, öğretmen adaylarının, zihinsel engelli bireylerin sportif etkinliklerine yönelik tutum düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Katılımcıların tutum düzeyleri; cinsiyet, bölüm, sınıf düzeyi, ailede engelli birey olma durumu, engelli bireylerle alakalı gönüllü etkinlik katılımı, daha önce engellilerle çalışma fırsatı yakalamış olmak ve lise not ortalama değişkenleri açısından incelenmiştir. Araştırmada, genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma grubunu, 2021-2022 yılında, Giresun Üniversitesi, Özel Eğitim ile Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören 59'u kadın, 68'i erkek olmak üzere toplam 127 gönüllü öğretmen adayı oluşturmuştur. İlhan, Esentürk ve Yarımka (2016) tarafından geliştirilen "Zihinsel Engelli Bireylerin Sportif Etkinliklerine Yönelik Tutum Ölçeği" ve araştırmacılar tarafından geliştirilen "Sosyo Demografik Bilgi Formu" kullanılmıştır. Araştırmada non parametrik test olan Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Bulgular sonucunda; engelli bireylerle alakalı gönüllü etkinliklere katılım sağlayan bireylerin tutum düzeylerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Öğretmen adaylarının eğitimleri kapsamında engelliler için spor dersi almasının olumlu etki göstereceği düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Beden Eğitimi ve Spor, Öğretmen Adayı, Özel Eğitim, Spor, Tutum, Zihinsel Engellilik.

Examination of Special Education and Physical Education and Sport Teacher Candidates' Attitudes of Mentally Disabled Individuals towards Sport Activities

In this research, it was aimed to examine the attitudes of teacher candidates towards the sportive activities of mentally disabled individuals. Attitude levels of the participants was examined in relation to sex, department, grade level, having a disabled person in the family, participation in voluntary activities related to disabled people, having had the opportunity to work with people with disabilities before, and high school grade point average variables. In the research, general survey model was used. In the 2021-2022 year, a total of 127 volunteer teacher candidates, 59 females and 68 males from Giresun University, Special Education and Physical Education and Sports Teaching Departments, constituted the research group. "Socio-Demographical Information Form" designed by the researchers and

---

¹Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor, ataly.kaya2@gmail.com

²Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, leventilhan@gazi.edu.tr

“Attitude Scale of Individuals Having Mental Disabilities towards Sports Activities” designed by İlhan, Esentürk, and Yarımkaaya (2016) was administered. The Mann-Whitney U test, which is a non-parametric test, was used in the research. As a result of the findings; it has been determined that individuals who have had the opportunity to work with disabled people have higher attitude levels ($p<0,05$). It is thought that participation of teacher candidates to sports lessons for the disabled within the scope of their education will have a positive effect

Keywords: *Attitude, Mental disability, Physical education and sports, Special education, Sports, Teacher candidate.*

Karateye Yeni Başlayan Çocuklarda 10 Haftalık Karate Antrenmanlarının Bazı Fiziksel Uygunluk Parametreleri Üzerine Etkisinin İncelenmesi

Belma Yavaşoğlu¹, Ceren Suveren Erdoğan²

Bildiri Kodu: 9535

Bu araştırmada 5-7 yaş arasındaki karateye yeni başlayan çocuklarda 10 haftalık karate antrenmanlarının bazı fiziksel uygunluk parametreleri üzerine etkisinin Eurofit test bataryası ile incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya toplamda 28 çocuk katılmıştır. 18 katılımcı çalışma grubu (10'u erkek, 8'i kız), 10 katılımcı ise kontrol grubu (4'ü erkek, 6'sı kız) olarak araştırmaya dâhil edilmiştir. Çalışma grubuna 10 hafta boyunca haftada 4 gün, 1,5 saat karate antrenmanları yaptırılmıştır. Kontrol grubu katılımcılarına ise sportif bir etkinlik yaptırılmamıştır. Eurofit testi kapsamında katılımcılardan antropometrik ölçümler ve flamingo denge testi, kol hareket sürati, otur-eriş esneklik, durarak uzun atlama, el kavrama kuvveti, 30 sn mekik, bükülü kol asılı kalma, 10x5 m mekik koşusu, 20 m dayanıklılık mekik koşusu ölçümleri uygulanmıştır. Verilerin analizi için SigmaPlot 11.0 programı; ön son test istatistikleri için paired t-test, ikili grup karşılaştırmaları için t-test kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre çalışma ve kontrol grubunun antropometrik ölçümlerinin ön test değerleri arasında anlamlı bir fark görülmezken, boy uzunluğu ($p= 0,004$) ve vücut yağ yüzdesi ($p= <0,001$) son test değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu gözlemlenmiştir. Çalışma grubunun Eurofit test parametrelerindeki ön-son test değerleri arasında anlamlı fark olduğu belirlenmiştir ($p= 0,001$). Çalışma ve kontrol grubunun Eurofit test ölçümlerinin ön test değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmezken, iki grubun karşılaştırıldığı son test ölçümlerinde ise Eurofit test bataryasıyla bakılan tüm parametrelerde istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir ($p= <0,001$). Sonuç olarak 10 haftalık karate antrenmanlarının çocukların fiziksel uygunlukları üzerinde olumlu etkisinin olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Karate-do, Eurofit test bataryası, Fiziksel uygunluk.

Investigation of the Effect of 10 Weeks Karate Training on Some Physical Fitness Parameters In Children Beginning Karate

In this study, it was aimed to examine the effect of 10-week karate training on some physical fitness parameters with the Eurofit test battery in children aged 5-7 who are new to karate. A total of 28 children

---

¹Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, yavasoglubelma@gmail.com

²Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, cerensuveren@gazi.edu.tr

participated in the study. Eighteen participants were included in the study as the study group (10 boys, 8 girls), and 10 participants as the control group (4 boys, 6 girls). The study group was given karate training for 1.5 hours, 4 days a week for 10 weeks. The control group participants were not given any sportive activity. Within the scope of the Eurofit test, anthropometric measurements and flamingo balance test, arm movement speed, sit-reach flexibility, standing long jump, hand grip strength, 30 sec shuttle, bent arm hanging, 10 x 5 m shuttle run, 20 m endurance shuttle run measurements have been applied. SigmaPlot 11.0 program for data analysis; Paired t-test was used for pre-post test and t-test was used for pairwise group comparisons. According to the findings, there was no significant difference between the pre-test values of the anthropometric measurements of the study and control groups, while a statistically significant difference was observed between the post-test values of height ($p= 0.004$) and body fat percentage ($p= <0.001$). It was determined that there was a significant difference between the pre-post test values in the Eurofit test parameters of the study group ($p= 0.001$). While there was no statistically significant difference between the pre-test values of the Eurofit test measurements of the study and control groups, there was a statistically significant difference in all parameters measured with the Eurofit test battery in the post-test measurements in which the two groups were compared ($p= <0.001$). As a result, it is thought that 10-week karate training has a positive effect on children's physical fitness.

Keywords: *Karate-do, Eurofit test battery, Physical fitness.*

Antrenörlük Bölümü Öğrencilerinin İletişim Becerileri Düzeylerinin İncelenmesi

Ali Erdoğan¹, Alptekin Taşkın², İsmail İşlek³

Bildiri Kodu: 9547

Antrenörler, sporcular için genellikle lider konumundadır ve sporcular üzerinde büyük etkisi olmakla beraber başarılı antrenörlerin sporcularla iletişim becerilerinin düzeyinin daha yüksek olması beklenmektedir. Bu bağlamda gerçekleştirilen çalışmanın amacı spor bilimleri fakültesi antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerinin iletişim beceri düzeylerinin belirlenmesidir. Araştırmanın yönteminde nicel araştırma modelinin benimsendiği bu çalışmada ilişkisel tarama deseninden yararlanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 eğitim öğretim yılında Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi antrenörlük eğitimi bölümü (98 erkek öğrenci ve 60 kız öğrenci toplam 158) öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama araçlarının birinci bölümünde “Kişisel Bilgi Formu” kullanılırken, ikinci bölümünde ise Korkut (1996) tarafından geliştirilen “İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği” (İBDÖ) kullanılmıştır. İstatistiksel işlemlerde t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Antrenörlük bölümü öğrencilerinin iletişim becerilerinde cinsiyete ve sınıf seviyesine göre anlamlı fark bulunamamıştır. Antrenörlük bölümü öğrencileri arasında öğrenim gördükleri birinci öğretim ve ikinci öğretim durumlarına göre; birinci öğretimde öğrenim görenlerin iletişim becerilerinde anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Sonuç olarak antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerinin iletişim becerileri düzeylerinin düşük olduğu tespit edilmiştir. İlgili bölüm müfredatına iletişim ile ilgili ders eklenebilir ve öğrencilere iletişim becerileri üzerine seminerler verilebilir.

Anahtar Kelimeler: İletişim becerileri, Antrenörlük eğitimi, Antrenörlük.

Examination of Communication Skills Levels of the Coach Department Students

Coaches are generally leaders for athletes and although they have a great influence on athletes, it is expected that successful coaches will have a higher level of communication skills with athletes. The aim of the study carried out in this context is to determine the communication skill levels of the students of the faculty of sports sciences, department of coaching education. In this study, in which the quantitative research model has been adopted in the method of the research, the relational survey design has been used. The study group of the research consists of the students of Karamanoğlu Mehmetbey University Faculty of Sports Sciences Department of Coaching Education (98 male students and 60 female students

¹Dr. Öğr. Gör., Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü, aerdogan@kmu.edu.tr

²Lisans Öğrencisi, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Bölümü, andronovasoy@icloud.com

³Lisans Öğrencisi, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Bölümü, i.islek_07@hotmail.com

in total 158) in the 2021-2022 academic year. While “Personal Information Form” has been used in the first part of the data collection tools in the research, “Communication Skills Assessment Scale” (CIS) developed by Korkut (1996) was used in the second part. T-test and one-way analysis of variance were used in statistical operations. No significant difference has been found in the communication skills of the students of the coaching department according to gender and grade level. According to the primary and secondary education status among the students of the coaching department; a significant difference has been noticed in the communication skills of those studying in primary education. As a result, it has been determined that the communication skills levels of the students of the coaching education department are low. A course on communication can be added to the curriculum of the relevant department and seminars on communication skills can be given to students.

Keywords: *Communication skills, Coaching training, the coaching.*

BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ / EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ

Bibliyometrik Analiz Nedir? Bibliyometrik Yasalar, Analiz Türleri, Araçları ve Eğitim Alanında Kullanımı

Emrah Kayabaşı¹, Büşra Görkaş Kayabaşı²

Bildiri Kodu: 9524

Bu çalışmanın amacı, bibliyometrik analizin tarihsel arka planı, araştırmalarda kullanım amaçları, bibliyometri yasaları, verilerin analize hazırlanması, analiz türleri ve analiz araçlarına ilişkin araştırmacılara bir rehber ve kavramsal çerçeve sunmaktır. Nicel veri analizlerini içeren bibliyometri, birçok disiplinde etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Türkiye’de yapılan bibliyometrik analiz çalışmalarının sayısı da her geçen gün artmakla birlikte dünyada yapılan çalışmalara kıyasla sayıca düşüktür. Bibliyometrik analiz araştırmacılara birey ya da kurumların araştırma ve yayın performanslarını belirleme (performans analizi) ve belirli bir alana ya da konuya ilişkin bilimsel yapıyı ortaya çıkarma (bilim haritalama) fırsatı sunmaktadır. Bu çalışmada bibliyometrik analizlerin temelini oluşturan Lotka, Bradford, Zipf, Price ve Pareto yasaları tanıtılarak atıf analizi, ortak yazar analizi, ortak kelime analizi ve bibliyometrik bağlantı analizinin mantığı ortaya konulmuştur. Eğitim alanında yapılan bibliyometrik analiz çalışmalarının bibliyometrik analizi yapılarak çalışma prensipleri açıklanmıştır. Bibliyometrik analiz türlerinin yanı sıra elde edilebilecek bulgu tiplerine, bunların ne şekilde yorumlanması gerektiğine yer verilmiştir. Ayrıca, bibliyometrik analiz için verilerin elde edilmesi ve analize hazırlanması üzerinde durularak analiz araçları hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

***Anahtar Kelimeler:** Bibliyometrik analiz, Metin madenciliği, Performans analizi, Bilim haritalama.*

What Is Bibliometric Analysis? Bibliometric Laws, Types of Analysis, Tools and Its Usage In Education

This study aims to provide a guide and conceptual framework to researchers regarding the historical background of bibliometric analysis, its usage in research, bibliometric laws, preparation of data for analysis, analysis types and tools. Bibliometrics, which includes quantitative data analysis, is used effectively in many disciplines. Although the number of bibliometric analysis studies conducted in

---

¹Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, emrahkayabasi@gazi.edu.tr

²Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, busragorkas@gmail.com

Turkey is increasing day by day, they are low in number compared to studies conducted in the world. Bibliometric analysis offers researchers the opportunity to determine the research and publication performance of individuals or institutions (performance analysis) and to reveal the scientific structure related to a particular field or subject (science mapping). In this study, Lotka, Bradford, Zipf, Price and Pareto laws, which form the basis of bibliometric analysis, were introduced and the logic of citation analysis, co-author analysis, co-word analysis and bibliometric coupling analysis were revealed. By conducting a bibliometric analysis of the bibliometric analysis studies in the field of education, the principles related to bibliometrics were explained. In addition to the types of bibliometric analysis, the types of findings that can be obtained and how they should be interpreted were included. In addition, information about analysis tools were given, with an emphasis on obtaining data for bibliometric analysis and preparing them for analysis.

Keywords: *Bibliometric analysis, Text mining, Performance analysis, Science mapping.*

Hızlı Uygulama Geliştirme Aracı Kullanılarak Geliştirilecek Üniversite Kütüphane Rezervasyon Sistemi ve Değerlendirmesi

*Oktay Akkurt¹, Banu Eren², Kübra Kaya³, Fatma Rümeysa Uçar⁴, Mevlüt Uysal⁵,
Mutlu Tahsin Üstündağ⁶*

Bildiri Kodu: 9529

Hızlı Uygulama Geliştirme Araçları, yazılım geliştirme süreçlerinin mümkün olduğunca hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlayan kullanıcı dostu yöntemler bütünüdür. Bu araçların temel özellikleri; yüksek hız, yüksek kalite ve düşük maliyettir. Klasik yazılım geliştirme süreçlerinde yazılımı oluşturmadan önce kullanıcı istekleri belirlenir ve bu istekler doğrultusunda yazılımı oluşturmak için gerekli kodlamalar gerçekleştirilir. Hızlı Uygulama Geliştirme sürecinde ise planlama ve uygulama süreçleri klasik yazılım geliştirme sürecine göre daha kısa ve daha verimlidir. Bu çalışma ile Gazi Üniversitesi Merkez Kütüphane çalışma alanlarının verimli kullanımı için kütüphane masalarını öğrencilerin belirli saatlerde rezerve edebileceği bir sistem tasarlanması gerçekleştirilmiştir. Sistemin tasarımı için bir Hızlı Uygulama Geliştirme Aracı olan Oracle Application Express (APEX) kullanılmıştır. Çalışmada, tasarım tabanlı araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın katılımcılarını Gazi Üniversitesi Kütüphanesi'ni kullanan öğrenciler ve görevli personel oluşturmaktadır. Çalışmanın ihtiyaç analizinde yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmelerden elde edilen verilerle gerçekleştirilen betimsel analiz ve içerik analizi sonucunda öğrencilerin vize ve final haftalarında kütüphane çalışma masalarında yer bulmakta zorlandıkları görülmüştür. Bu durum sistemin gerekliliğini ortaya koymaktadır. İçerik analizi sonuçlarına göre kütüphane rezervasyon sistemi veritabanı kavramsal modeli oluşturulmuş, kavramsal model temel alınarak veritabanı mantıksal modeli oluşturulmuş ve mantıksal modele göre tablolar ve alanlar belirlenmiştir. Elde edilen veriler ışığında sistemin tasarlanması gerçekleştirilmiş ve geliştirilen sistemin denemeleri araştırmacılar tarafından yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hızlı uygulama geliştirme, Eğitim, Programlama, Kütüphane rezervasyon sistemi, Apex.

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, oktayakkurt@gmail.com

²Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, banueren82@gmail.com

³Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, fatmarumeysaucar@hotmail.com

⁴Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, aydmrkubra@gmail.com

⁵Dr. Öğr. Üyesi, Gazi Üniversitesi, Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi, mevlutuysal@gmail.com

⁶Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, mutlutahsin@gmail.com

University Library Reservation System and Evaluation to be Developed Using Rapid Application Development Tool

Rapid Application Development Tools are user-friendly methods that enable software development processes to be carried out as quickly as possible. The main features of these tools are; high speed, high quality and low cost. In classical software development processes, before creating the software, user requests are determined and the necessary coding is performed to create the software in line with these requests. In the Rapid Application Development process, the planning and implementation processes are shorter and more efficient than the classical software development process. With this study, a system has been designed in which students can reserve the library desks at certain hours for the efficient use of Gazi University Central Library study areas. Oracle Application Express (APEX), a Rapid Application Development Tool, was used for the design of the system. In the study, the design-based research method was used. The participants of the study are students and staff who use the Gazi University Library. A semi-structured interview form was used in the needs analysis of the study. As a result of the descriptive analysis and content analysis carried out with the data obtained from the interviews, it was seen that the students had difficulty in finding a place at the library study desks during the midterm and final weeks. This situation reveals the necessity of the system. According to the results of the content analysis, the library reservation system database conceptual model was created, the database logical model was created based on the conceptual model, and the tables and fields were determined according to the logical model. In the light of the data obtained, the system was designed and the tests of the developed system were made by the researchers.

***Keywords:** Rapid application development, Education, Programming, Library reservation system, Apex.*

BİYOLOJİ EĞİTİMİ / KİMYA EĞİTİMİ

10. Sınıf Öğrencilerinin Hücre Zarından Madde Geçişleri Kavramlarına İlişkin

Algılarının Çizimler Yoluyla Belirlenmesi

Merve Çelik¹, Meryem Selvi²

Bildiri Kodu: 9509

Bu çalışmanın amacı lise öğrencilerinin hücre zarından madde geçişleri konusu ile ilgili algılarını belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 öğretim yılında 10. sınıfta öğrenim gören 24 lise öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında çizme-yazma tekniğinden yararlanılmıştır. Veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Hücre zarından madde geçişi ile ilgili kavramların çiziminde zar varlığı, madde yoğunluğunun geçiş yönü, enerji harcayıp-harcamama durumu, su bulundurma, taşıyıcı protein içerme kriterleri dikkate alınarak öğrencilerin çizimleri ve açıklamaları kategorize edilmiş; tam doğru yanıt, kısmen doğru yanıt, kavram yanılığı, yanıt yok olmak üzere toplam 4 kategori altında toplanmıştır. Sonuçlar hücre zarından madde geçişleri kavramlarında öğrencilerin çizimlerinin en fazla "madde yoğunluğunun geçiş yönü ve su bulundurma" kriterlerinde yoğunlaştığını göstermiştir. Ayrıca öğrencilerin hücre zarından madde geçişleri konusunda kavram yanılıklarının olduğu tespit edilmiş ve bu kavram yanılıklarının nedenleri analiz edilerek giderilmesine yönelik öneriler sunulmuştur. Yapılan analizler sonucunda; kavram yanılıkların giderilmesi için değişik öğretim metotları, kavram haritaları, animasyonlar, simülasyonlar ve deneyler kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hücre zarından madde geçişleri, Çizim tekniği, Kavram yanılığı.

Determining the Perceptions of 10th Grade Students on the Concepts of Transport of Substances Through the Cell Membrane Using Drawings

The aim of this study is to determine the perceptions of high school students about the transport of substances through the cell membrane. The study group of the research consisted of 24 high school students studying in the 10th grade in the 2021-2022 academic year. Case study, one of the qualitative research designs, was used in the research. The drawing-writing technique was used to collect the data. The data were analyzed by content analysis method. In the drawing of the concepts related to the

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Biyoloji Eğitimi, celikmervecem@gmail.com

²Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Biyoloji Eğitimi, meryema@gazi.edu.tr

transport of substances through the cell membrane, the drawings and explanations were categorized by considering the criteria of the presence of membrane, the direction of the transition of the substance density, the state of energy consumption, presence of water, transport protein. Answers were grouped under 4 categories as correct answer, partially correct answer, misconception and no answer. The results showed that the students' drawings in the concepts of transport of substance through the cell membrane were mostly concentrated on the criteria of "transition direction of substance density and water content". In addition, it was determined that the students had misconceptions about the transport of substances through the cell membrane, and the reasons for these misconceptions were analyzed and recommendations were presented to eliminate them. As a result of the analyzes carried out, it is proposed to use different teaching methods, concept maps, animations, simulations and experiments to eliminate misconceptions.

Keywords: *Substance transitions through the cell membrane, Drawing technique, Misconception.*

Web 2.0 Araçlarının Kimya Öğretiminde Kullanımı: Asitler, Bazlar ve Tuzlar Ünitesi

Ebru Şeker¹, Ayşe Yalçın Çelik²

Bildiri Kodu: 9543

Günlük hayatta da kullanılabilen Web 2.0 araçlarının eğitim sürecinde kullanılması teknolojinin içinde doğup büyüyen günümüz öğrencilerinin dikkatini çekerek eğitim ortamlarını zenginleştirmektedir. Bu sebeple bu araştırmanın amacı 10. sınıf Kimya dersi "Asitler, Bazlar ve Tuzlar" ünitesinde Web 2.0 tabanlı uygulamalarla hazırlanmış ders materyallerinin 10. sınıf öğrencilerinin kimya dersi akademik başarılarına ve kimya dersi tutumlarına etkisini belirlemektir. Araştırmanın deseni nicel araştırma yöntemlerinden biri olan ön test - son test kontrol gruplu yarı deneysel desendir. Bu amaçla Web 2.0 uygulamaları ile hazırlanmış ders materyallerinin uygulandığı deney grubu öğrencileri ile geleneksel öğretim yönteminin uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin kimya dersi akademik başarı puanları ile kimya dersi tutum puanları karşılaştırılmıştır. Araştırma Adana ilinin Yüreğir ilçesinde yer alan bir devlet lisesinde öğrenim görmekte olan 49 tane 10. sınıf öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir ve uygulama süreci toplamda 8 hafta devam etmiştir. Analiz sonuçlarına göre deney ve kontrol gruplarının başarı testi son test puanları arasında deney grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmiş, kimya tutum puanları arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmemiştir. Bu sonuçlara göre Web 2.0 uygulamaları ile hazırlanmış etkinliklerin öğrencilerin kimya başarılarını arttırdığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Web 2.0 araçları, Asitler-Bazlar, Kimya başarı, Kimya tutum.

Usage of Web 2.0 Tools in Chemistry Teaching: Acids, Bases and Salts Unit

The use of Web 2.0 tools, which can also be used in daily life, in the education process enriches the educational environment by attracting the attention of today's students who were born and raised in technology. For this reason, this research aims to determine the effect of the course materials prepared with Web 2.0-based applications in the "Acids, Bases and Salts" unit of the 10th Grade Chemistry course on academic achievement and attitudes in a chemistry course. The design of the research is a quasi-experimental design with a pretest-posttest control group, which is one of the quantitative research methods. For this purpose, academic achievement scores and chemistry lesson attitude scores of the experimental group students, to whom the course materials prepared with Web 2.0 applications were applied, were compared with the control group students, to which the traditional teaching method was

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Kimya Eğitimi, ebru.seker214@gmail.com

²Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Kimya Eğitimi, ayseyalcincelik@gmail.com

applied. The research was carried out with 49 10th grade students studying at a public high school located in Yüreğir district of Adana province, and the application process continued for 8 weeks in total. According to the results of the analysis, a statistically significant difference was observed between the academic achievement test post-test scores of the experimental and control groups in favor of the experimental group, but no statistically significant difference was observed between the chemistry attitude scores. According to these results, it was found that the activities prepared with Web 2.0 applications increased the chemistry success of the students.

Keywords: *Web 2.0 tools, Acids-Bases, Chemistry achievement, Chemistry attitude.*

Hikâyelendirme Tekniğinin Öğrencilerin İnsan ve Çevre Ünitesi Akademik Başarılarına, Motivasyonlarına ve Okuduğunu Anlama Becerilerine Etkisi

Büşra Çadır¹, Ayşe Nesibe Önder²

Bildiri Kodu: 9545

Hikâyeler doğduğumuzdan beri hayatımızın bir parçasıdır, bireyler birçok bilgiyi hikâyeler ile öğrenip yaşantılarına katmaktadırlar. Eğitimde öğrencilerin bilgiyi yapılandırmasına imkân sunan tekniklerden biri de hikâyelendirme tekniğidir. Fen bilimlerinin ve fen kavramlarının öğretiminde sıklıkla hikâyelere başvurulmaktadır. Bu doğrultuda araştırmanın amacı 8. sınıf öğrencilerinin insan ve çevre ünitesinin öğretiminde akademik başarılarına, motivasyonlarına ve okuduğunu anlama becerilerine etkisinin incelenmesidir. Araştırma yarı deneysel desende yürütülmüştür. Çalışma grubunu 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Kilis ilinde devlet ortaokulunda öğrenim gören 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Deney ve kontrol grubu daha önce var olan şubeler arasından seçkisiz atama yöntemi ile belirlenmiştir. Deney grubunda araştırma için oluşturulan hikâyelerle dersler işlenirken, kontrol grubunda ders kitabında öğretim programının sunduğu etkinliklerle dersler işlenmiştir. Araştırmada İnsan ve Çevre Başarı Testi (İÇBT), Fen Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Ölçeği, Okuduğunu Anlama ve Çözümleme Becerileri Ölçeği ön test ve son test olarak uygulanmıştır. Bu çalışmadan elde edilen veriler SPSS 22 paket programı ile değerlendirilecektir. Grupların ön test ve son test sonuçları arasında fark oluşacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hikâyelendirme tekniği, İnsan ve çevre, Akademik başarı, Motivasyon, Okuma becerisi.

The Effect of the Storytelling Technique on the Academic Achievement, Motivation and Reading Comprehension Skills of the Students

Stories have been a part of our lives since we were born, individuals learn a lot of information with stories and add them to their lives. One of the techniques that allows students to build knowledge in education is the storytelling technique. Stories are frequently used in teaching science and science concepts. Accordingly, the aim of the research is to examine the effects of storytelling technique on 8th grade students academic achievement, motivation and reading comprehension skills. The research was carried out in a quasi-experimental design. The study group consists of 8th grade students studying at a public secondary school in Kilis in the 2021-2022 academic year. Experimental and control groups

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilgisi Eğitimi, aminebusra19@gmail.com

²Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Fen Bilgisi Eğitimi, nkoklukaya@gazi.edu.tr

were determined by random assignment. While the lessons were taught with the stories created for the research in the experimental group, the same lessons were taught in the control group as the activities presented in the textbook. In the research, Human and Environment Achievement Test (HEAT), Motivation Scale for Science Learning, Reading Comprehension and Analysis Skills Scale were applied as pre-test and post-test. The data obtained from this study will be evaluated with the SPSS 22 package program. It is predicted that there will be a difference between the pre-test and post-test results of the groups.

***Keywords:** Storytellings technique, Human and environment, Academic success, Motivation, Reading skill.*

MODERN ÇEVRE EĞİTİMİNDE AİLENİN ROLÜ

Taibuldinova Sanya Abylayevna¹, Dlimbetova Gaini Karekeevna²

Bildiri Kodu: 9560

Bugün dünya «sürekli çevresel risk» in yeri haline gelmiştir. Bu yüzden neredeyse tüm bölge şehirlerin, toprağın, suyun ve havanın kirlenmesi, felaketler, göllerin ve denizlerin kirliliğine bağlı olarak elverişsiz hale geldi. Bunların sonucunda, sosyo-kültürel tesisler, hedefler ve değerler, mantık derecesi ve doğaya karşı tutumun doğruluğu, vatandaşların çevre bilincinin dönüşümü gibi konularda bir revizyon ihtiyaç haline gelmiştir. Birçok ailenin düşük düzeyde ekolojik bir kültür gelişimi vardır: Ebeveynler çocuklara doğaya nasıl davranmaları gerektiğini göstermek için her zaman kişisel bir örnek olamaz. Çoğu zaman tam tersi olur: Ebeveynlerin çevresel alışkanlıkları yoktur, ekolojik olmayan bir hayat imajı oluşturmazlar ve eğitimin çevreciliğine olumsuz bir tutum sergilerler. Genç nesilde çevre bilinci eski nesilden daha güçlü gelişmiştir. Aile üyeleri arasında böyle bir ilişki kurmaya yönelik olan çevre eğitimi, çevremize ilişkin kişisel bilinçlenmeye yönelik bir istek oluşturmalıdır. Ayrıca bu eğitim, insan kaynaklı çevresel sorunların önlenmesine ilişkin bilgi ve becerileri içermelidir.

Anahtar Kelimeler: Ekolojik öğrencinin okuryazarlığı, Yeşil aile, Ekolojik ailede ebeveynlik

Tema: Modern çevre Eğitiminde ailenin rolü.

THE ROLE OF FAMILY IN MODERN ENVIRONMENTAL EDUCATION

Today the world has become a place of "constant environmental risk". So almost the whole region has become unfavorable due to pollution of cities, soil, water and air, disasters, pollution of lakes and seas. As a result of these, a revision has become necessary in such matters as socio-cultural facilities, goals and values, the degree of logic and correctness of the attitude towards nature, the transformation of environmental consciousness of citizens. Many families have a low level of development ecological culture: parents cannot always be a personal example to show children how to treat nature. Most often the opposite happens: parents do not have environmental habits, they do not create an image of a non-ecological life, they have a negative attitude to the environmentalism of education. Environmental awareness has developed more strongly in the younger generation than in the older generation. Environmental education and training to establish such a relationship between family members within

---

¹ Avrasya Ulusal Üniversitesi, Doktora Sonrası Araştırmacı, saniya9599@gmail.com

² Avrasya Ulusal Üniversitesi, Pedagojik Bilimler Doktoru, gainid@mail.ru

the family must be a desire for personal conscious to the world around us. This provides necessary knowledge and skills to be mastered to allow each family member to the vicinity of, and participation about preventing human-induced environmental impacts in reducing leads to problems.

Keywords: *Literacy of the ecological student, Green family, Parenting in the ecological family*

Theme: *The role of the family in modern environmental Education.*

EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM

Eczacılık Fakültesi Öğrencilerinin 2020 -2021 Akademik Yılına İlişkin

Değerlendirmeleri

Gizem Nur Altınsoy¹, Leyla Yumrukaya², Selen Yeğenoğlu³

Bildiri Kodu: 9508

2019 yılında ortaya çıkan Sars-CoV2 virüsü, kısa sürede yayılmış ve tüm dünyayı etkisi altına almıştır. Bu durumun, 11 Mart 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi olarak ilan edilmesi ile gündelik hayat akışında birçok değişiklik olmuş, bu değişiklikler eğitim öğretim faaliyetlerine de yansımıştır. Yükseköğretim kurumları yüz yüze eğitim faaliyetlerini durdurarak, web tabanlı uzaktan eğitim modellerine geçiş yapmıştır. Bu değişikliğin gerek öğrencileri gerekse öğretmenleri nasıl etkilediğine dair birçok çalışma yapılmıştır. Ancak eczacılık fakültesi öğrencileri ile ilgili yapılan çalışmaların sınırlı olduğu görülmüştür. Bu çalışmada, eczacılık fakültesi öğrencilerinin 2020-2021 akademik yılında uzaktan eğitime ve web tabanlı uzaktan eğitim sistemine ilişkin tutumlarının ortaya konması amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında, Kışla (2005) tarafından geliştirilen “Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma örnekleme, 0,05 örneklem hatası ve %95 güven düzeyi ile 374 olarak hesaplanmıştır. Anket çalışmasına toplamda 380 kişi katılım sağlamıştır. Veri analizinde normallik testlerinin ardından, t-testi ve tek yönlü varyans analizi testleri uygulanmış ve analizler SPSS ver.23 yardımıyla yapılmıştır. Ölçeğin örneklem için güvenilirliği test edilmiş ve Cronbach’s alfa değeri 0,89 olarak bulunmuştur. Çalışmada uzaktan eğitime karşı tutumun, cinsiyet, sınıf, teorik ders sayısı, pratik ders sayısı, yaşanan ortam, bağımsız çalışma alanı imkânı, internet altyapı sorunları değişkenlerine bağlı olarak farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Bu kapsamda, yalnızca cinsiyet değişkeni ile anlamlı bir farklılık olduğu gösterilmiştir. Bu farklılık literatürde yer alan çalışmalarla paralellik göstermektedir. Sonuç olarak, uzun yıllardır var olan uzaktan eğitim uygulamaları pandeminin ortaya çıkışı ile çok geniş bir uygulama alanı bulmuştur. Bu kapsamda uzaktan eğitim süreçlerinin öğrenciler açısından değerlendirilerek, eksikliklerin belirlenmesi ve giderilmesi önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Eczacılık fakültesi, Uzaktan eğitim, Pandemi.*

---

¹Lisans Öğrencisi, Hacettepe Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, gizem590715@hotmail.com

²Doktora Öğrencisi, Hacettepe Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Eczacılık İşletmeciliği Anabilim Dalı, leylayumrukaya@hacettepe.edu.tr

³Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Eczacılık İşletmeciliği Anabilim Dalı, selen@hacettepe.edu.tr

Pharmacy Students' Evaluations for the 2020 – 2021 Academic Year

The Sars-CoV2 virus, which emerged in 2019, has spread in a short time and affected the world. Since the declaration of the pandemic by the World Health Organisation, on 11 March 2020, our daily life has changed in many ways and these changes were altered educational activities. Higher education institutions stopped their face-to-face education and they shifted to web-based distance education activities. The effects of this alteration were studied from the point of students and teachers, whereas studies about pharmacy students are limited in published literature. In this study, we aimed to reveal the perceptions of pharmacy students toward web-based distance education. Within the scope of our study, the "Attitude Scale towards Distance Learning" developed by Kışla (2005) was used. The sample size was calculated as 374 with a 0,05 error and 95% confidence level. A total of 380 students answered the questionnaire. After the normality test, t-tests and one-way variance analyses (ANOVA) were conducted with SPSS ver.23. The Cronbach's alpha was calculated as 0,89 considering the reliability of the scale. The effects of gender, grade, the number of theoretical and practical courses, residency area, having a spare room, and infrastructural internet problems were evaluated. In this regard, statistically significant differences were only found between the genders. This finding is consistent with the published literature. Eventually, even the distance learning activities have been available for many years, their area of usage has widened. Thus, the evaluation of distance learning activities from the point of students has critical importance for targeting the obstacles and solving the issues.

Keywords: *Distance education, Pandemic, Pharmacy faculty.*

Üniversite Düzeyinde Uzaktan Eğitim Sürecinin Yüz Yüze Eğitim Süreci ile Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi: Atılım Üniversitesi Örneği

Elif Kösemehmetoğlu¹, Mehmet Taşpınar²

Bildiri Kodu: 9511

Covid 19 salgınının patlak vermesi ile tüm dünyada eğitim alanında çeşitli yöntem değişiklikleri olmuştur. Birçok ülkede bulaşı riskini azaltmak amacı ile okullar kapatılmış ve yüz yüze eğitime ara verilmiştir. Eğitim faaliyetlerinin uzun süreli olarak aksamaması için de alternatif eğitim yolları aranmış ve web tabanlı uzaktan eğitim kullanılmaya başlanmıştır. Bu değişiklikle birlikte eğitim öğretim sürecinin sürdürülmesi ve değerlendirilmesi de farklılıklar göstermiştir. Dolayısı ile yüz yüze eğitim sürecinin ihtiyaçlarının web tabanlı eğitim sürecinden farklı olmasından yola çıkılarak bu araştırmada yükseköğretim kurumları örneği üzerinden web tabanlı uzaktan eğitim programlarında yaşanan sorunların incelenmesi ve yüz yüze eğitim süreçleri ile karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bu amaçla uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin ve öğretim görevlilerin söz konusu eğitime ve yüz yüze eğitim süreçleri üzerine görüşleri incelenmiştir. Bu araştırma nitel araştırma modeline göre tasarlanmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu oluşturulurken amaçsal örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak ve çevrim içi görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Verilerin analizinde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara uzaktan eğitim süreçlerine yönelik görüşlerin büyük çoğunluğu olumsuz olmakla birlikte sürecin geliştirilmesine yönelik çalışmaların yapılması gerektiği yönündedir. Bu bulguların eğitim süreçlerini planlarken dikkate alınması eğitime ve öğretimin niteliğinin artırılmasına katkıda bulunabilir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim, Uzaktan öğrenim, Covid 19, İngilizce hazırlık, İngilizce eğitimi.

A Comparative Study of Distance Education Process at University Level With Face-To-Face Education Process: The Case of Atılım University

With the outbreak of the Covid 19 pandemic, there have been various method changes in the field of education all over the world. In many countries, schools have been closed and face-to-face education has been suspended to reduce the risk of transmission. To prevent long-term disruption of educational

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim, elifkosemehmetoglu@gmail.com

²Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim, mehmettaspinar@hotmail.com

activities, alternative training methods were sought, and web-based distance education began to be used. With this change, the continuation and evaluation of the educational process has also shown differences. Therefore, considering that the needs of the face-to-face education process are different from the web-based education process, it is aimed to examine the problems experienced in web-based distance education programs through the example of higher education institutions and to compare them with face-to-face education processes. For this purpose, the opinions of students and lecturers on web-based education and face-to-face education in the distance education process have been analyzed. This research was designed according to the qualitative research model. Phenomenology method, one of the qualitative research methods, was used. While forming the study group of the research, maximum variation sampling method, one of the purposive sampling methods, was used. In the study, the data were collected by using the semi structured interview form and online interview method. In data analysis, content analysis method is used. Although most of the opinions about distance education are negative, it is concluded that studies should be carried out to improve the process. Taking these findings into account when planning education processes can contribute to increasing the quality of education and training.

Keywords: *Distance education, Distance learning, Covid 19, English preparation, English education.*

Öğretmen Kırılğanlığına İlişkin Bir Kavram Analizi: Tanımlanması, Kuramsal Temelleri ve Öğretmen Kimliği ile İlişkisi

Büşra Görkaş Kayabaşı¹

Bildiri Kodu: 9525

Öğretmen kırılğanlığı, öğretmenlerin mesleki kimliğine ilişkin çalışmalarda yeni bir kavram olarak yer almaya başlamıştır. İlgili kavram Türkiye’de psikoloji, tıp, mühendislik, matematik ve ekonomi alanlarında yapılan çalışmalarda “hassasiyet, savunmasızlık, korunmasızlık, zedelenebilirlik” olarak çevrilmiş, eğitim alanındaki sınırlı sayıdaki çalışmalarda ise çoğunlukla “kırılğanlık” olarak yer almıştır. Dolayısıyla “öğretmen kırılğanlığı” ifadesinin kullanıldığı bu çalışmanın amacı; öğretmen kırılğanlığının tanımını, kuramsal temellerini, öğretmen kırılğanlığının kaynaklarını, öğretmenlerin kırılğanlığı yönetme yollarını, kırılğanlık ile öğretmen kimliği, etkenliği ve özerkliği arasındaki ilişkiyi alan yazına dayalı olarak ele almaktır. Bu doğrultuda ulusal ve uluslararası alan yazın incelenerek öğretmen kırılğanlığına ilişkin kavramsal ve kuramsal yapının belirlenmesi ve bu alanda yapılacak çalışmalara katkıda bulunulması amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmen kırılğanlığının hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim açısından önemi tartışılarak öğretmen kırılğanlığının nedenleri/kaynakları bağlamında önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen kırılğanlığı, Kavram çözümlemesi, Öğretmen kimliği.

A Conceptual Analysis of Teacher Vulnerability: Definitions, Theoretical Foundations and Its Relation to Teacher Identity

Teacher vulnerability has begun to be included as a new concept in the studies about professional identity of teachers. The concept has been translated as “hassasiyet savunmasızlık, korunmasızlık, zedelenebilirlik” into Turkish in the studies conducted in psychology, medicine, engineering, mathematics, and economics in Turkey, and it has often been used as “kırılğanlık” in a limited number of studies in the field of education. Therefore, the aim of this study, in which the term "öğretmen kırılğanlığı" is adopted; is to examine the definition of teacher vulnerability, its theoretical foundations, the sources of teacher vulnerability, teachers' responses to vulnerability, and the relationship between vulnerability and teacher identity, agency, and autonomy based on the literature. Accordingly, this study also aims to determine the conceptual and theoretical structure of teacher vulnerability by examining the national and international literature and to contribute to the studies to be conducted in

---

¹Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, busragorkas@gmail.com

this field. As a result of the research, the importance of teacher vulnerability in terms of pre-service and in-service teacher training was discussed and suggestions were presented in the context of the reasons/sources of teacher vulnerability

Keywords: *Teacher vulnerability, Conceptual analysis, Teacher identity.*

Eğitim Kurumlarında Bakım Etiği İçerik ve Uygulamalarına Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Belirlenmesi

Merve Kangı¹, Oktay Akbaşı²

Bildiri Kodu: 9528

Bakım görme arzusu, evrensel bir insan özelliğidir. Gelecek nesillerin yetiştirildiği yer ise okullardır. O hâlde bu ihtiyacın öncelikle aile ve okulda karşılanması beklenmektedir. Bu araştırmanın amacı, eğitim kurumlarında bakım etiğinin içeriği ve uygulamalarına yönelik öğretmen görüşlerini belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme kullanılmış, veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formları ile toplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara ilinin Sincan, Etimesgut, Yenimahalle ilçelerinde bulunan, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapmakta olan 18 öğretmen oluşturmaktadır. Görüşmelerin geçerliliği ve güvenilirliği için, görüşme öncesinde öğretmenlerle diyalog kurulmuştur. Nitel verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Ön bulgular 6 öğretmenle yapılan görüşmelere göre belirlenmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen ön bulgular, bakım etiği uygulamalarının gerekliliğine ve bakım uygulamalarının yalnızca okullarda değil, insanın bulunduğu her yerde hayata geçirilmesi gerektiğini göstermektedir. Yapılan araştırmada ilgi, özen ve duyarlılık kavramlarının bakım etiği içerisinde değerlendirilmesi gerekliliği, bakımın öğrencilerin başarısına ve ruhsal, fiziksel ihtiyaçlarının karşılanmasına katkıda bulunacağı, derse karşı olumlu tutum geliştireceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bakım, Özen, İlgi, Duyarlılık.

Identifying Teacher's Opinions on the Content and Practice of Ethic of Care in Educational Institutions

The desire to be cared for is a universal human feature. Schools are the place where future generations are thrown up. So, it is expected that this need is satisfied primarily in the family and at the school firstly. The aim of this research is to identify the opinions of teachers about the content and practice of ethics of care in educational institutions. In the study, interviews were used from qualitative research methods and the data were collected using semi-structured interview forms developed by the researchers. The study group of the study consists of 18 teachers who are working in schools that are under the Ministry of National Education in Sincan, Etimesgut, Yenimahalle districts of Ankara. Before

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Kırıkkale Üniversitesi, , Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü, merve_duyar_@hotmail.com

²Prof. Dr., Kırıkkale Üniversitesi, , Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü, oktayakbas@kku.edu.tr

the interview, a dialogue was established with the teachers for the validity and reliability of the interviews. Content analysis was used in the analysis of qualitative data. The research process is ongoing. Preliminary findings were determined according to interviews with 6 teachers and they indicate that it is believed care ethics practices are necessary and care should be implemented not only in educational institutions but wherever there is a person. In the interviews, it was mentioned that the need to be evaluated the concepts of interest, care and responsiveness within the ethics of care, care will contribute to success, meet the spiritual and physical needs of students and develop a positive attitude towards the lesson.

Keywords: *Care, Interest, Responsiveness.*

Dezavantajlı Okullarda Görev Yapan Öğretmenlerin Hoşgörü ve Saygı Değerinin Öğretimine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Şeyma Fidancı¹, Oktay Akbaş²

Bildiri Kodu: 9533

Araştırmanın amacı dezavantajlı mahallerdeki ilkokullar ve ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin hoşgörü ve saygı değerinin öğretimine ilişkin görüşleri ve uygulamalarının belirlenmesidir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni, veri toplama tekniği olarak da yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışma grubunu Ankara ilinin Altındağ ilçesinin dezavantajlı mahallelerinde görev yapan 18 öğretmen oluşturmaktadır. Görüşme formu hazırlanmadan önce ilgili literatür taranmış ve uzman incelemesinin ardından sorular 4 öğretmene uygulanmıştır. Veriler içerik analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Uygulama süreci ve analizi hâlâ devam etmektedir. Okullarda hoşgörü ve saygı değerinin öğrencilere kazandırılmasında en büyük rol öğretmenlere düşmektedir. Köylerden sürekli göç alan, plansız ve gecekondularda yaşayan, genellikle devletin sosyal desteğine gereksinim duyan, suç oranının fazla olduğu, parçalanmış ve kalabalık ailelerin yaşadığı yoksul yerleşim alanlarında bulunan okullarda öğretmenlerin görevleri dezavantajlı bu koşullar altında daha da güçleşmektedir. Dezavantajlı bölgelerde görev yapan öğretmenlerin hoşgörü ve saygı değerinin eğitime yönelik düşünceleri ve uygulamadaki yaşadıkları sorunların belirlenip, çözüm önerilerinin getirilebilmesi önem teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Değer, Değerler eğitimi, Dezavantaj, Hoşgörü, Saygı.

Investigation of the Views of the Teachers Working in Disadvantaged Schools on the Teaching of Tolerance and Respect

The aim of the research is to determine the views and practices of teachers working in primary and secondary schools in disadvantaged areas on the teaching of tolerance and respect. Phenomenology, one of the qualitative research designs, and a semi-structured interview form as the data collection technique were used in the research. The study group consists of 18 teachers working in the disadvantaged neighborhoods of Altındağ district of Ankara province. Before the interview form was prepared, the relevant literature was reviewed and after the expert review, the questions were applied to 4 teachers. The data were analyzed with the content analysis method. The implementation process

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Kırıkkale Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü, seymafidanci@hotmail.com

²Prof. Dr., Kırıkkale Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü, oktayakbas@kku.edu.tr

and analysis is still ongoing. The duties of teachers become more difficult under these disadvantageous conditions in schools located in poor settlements where there is a high crime rate, and where families live fragmented and crowded. It is important to determine the thoughts of teachers working in disadvantaged areas on the education of tolerance and respect and the problems they experience in practice and to offer solutions.

Keywords: *Value, Values education, Disadvantage, Tolerance, Respect.*

Yabancı Dil Öğretiminde Eğitsel Bir Oyun: Topu Tut Etkinliği

Yücel Gelişli¹, Büşra Dursun²

Bildiri Kodu: 9538

İngilizce dil öğretimine çocuklarda erken yaşlarda başlandığı ve ilk yıllarda kademeli olarak öğretim içeriğinin genişletildiği ve çeşitli dil öğrenme etkinliklerinin sıklıkla kullanıldığı bilinmektedir. Oyunlar, şarkılar, tekerlemeler, bilmeceler, el sanatları etkinlikleri, hikâyeler, proje çalışmaları, kukla ve drama gibi etkinliklerin yer aldığı öğretim etkinlikleriyle dil öğrenme süreci desteklenmelidir. Çocukluk döneminin gelişim sürecinin en önemli öğrenme araçlarından birisi olan oyunlar aynı zamanda öğrenmelerinin de etkili birer araçlarıdır. Oyunlar, çocukların sosyalleşme araçlarıdır, kişilik, cinsiyet, sosyal roller oyunlar aracılığıyla kazanılır. Oyun ortamları öğrenme bağlamıyla bütünleştirilerek İngilizce öğrenme ortamları oluşturulmaktadır. Bu ortamlarda oyunlar aracılığıyla çocukların dil öğrenimi desteklenerek geliştirilmektedir. Nitekim yapılan çalışmada, araştırma ekibi tarafından uygulanan “Topu Tut Etkinliği”nin kelime öğrenmedeki etkililiğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın deseni nitel araştırma desenlerinden durum çalışmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunu amaçlı örnekleme yöntemi yoluyla belirlenen 9 3. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan olan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak yüz yüze görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi yapılarak değerlendirilmiştir. Elde edilen veri analizleri sonucunda gerçekleştirilen bilişsel, duyuşsal ve sosyal becerilerin kazanımında ve geliştirilmesinde etkili olduğu görülmektedir. Araştırmada öğrencilerin çoğunluğunun “Topu Tut Etkinliği”nin içeriğinin kelime öğreniminde kalıcılığı artırmada kendilerine katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada “Topu Tut Etkinliği”nin eğlenceli olduğu, öğrencilerin yarış içerisinde olma ve rekabet ortamında oynayarak öğrenme isteğini artırdığı öğrenci görüşlerine göre tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil öğretimi, Eğitsel oyun, Öğrenci görüşleri.

An Educational Game in Foreign Language Teaching: Catch the Ball Activity

It is known that English language teaching is started at an early age in children, and in the first years, the teaching content is gradually expanded and various activities for language learning are frequently used. The language learning process should be supported by teaching activities such as games, songs, rhymes, riddles, handicraft activities, stories, project studies, puppets and drama. Games, which are one

¹Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü, gelisli@gazi.edu.tr

²Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü, busra_dursun92@hotmail.com

of the most important learning tools in the development process of childhood, are also effective tools for their learning. Games are tools for children to socialize; personality, gender and social roles are acquired through games. English learning environments are created by integrating the environments of games with the learning context. In these environments, children's language learning is developed as it is supported by games. Hence, it has been aimed in the study to determine the effect of the Catch the Ball Activity, which is applied by the research team, in vocabulary learning. The design of the research is the case study, which is one of the qualitative research designs. The study group of the research consists of 9 third-grade students studying in a primary school determined by purposeful sampling method. The data was obtained through face-to-face interviews using a semi-structured interview form prepared by the researchers. The data obtained were evaluated through content analysis. As a result of the data analysis obtained, it is seen that the activity is effective in the acquisition and development of cognitive, affective and social skills. In the study, it was concluded that the majority of the students contributed to the content of the Catch the Ball Activity in increasing the permanence in vocabulary learning. In the research, it has been determined according to the students' opinions that the Catch the Ball Activity is fun and increases the students' desire to be in a race and to learn by playing in a competitive environment.

Keywords: *Foreign language teaching, Educational game, Student opinions.*

Doktora Öğrencilerinin Araştırma Faaliyetinin Temel Sorunları

Assel Makhadiyeva¹, Zhazira Abdykhalykova², Aida Meirkulova³, Yuliya

Tokatlıgil⁴

Bildiri Kodu: 9559

Son zamanlarda Kazakistan doktora öğrencilerinin tezlerinin zamanında savunamamaları ve araştırma potansiyellerinin modern gereksinimlere uygunluğu konularında büyük bir sorun yaşanmaktadır. Bu bağlamda, eğitim kurumlarında bilimsel ve metodolojik çalışma düzenlemenin amaç ve hedeflerini, doktora öğrencilerinin bilimsel potansiyelini, bir araştırma makalesi yazma düzeyini ve bir tezi tamamlama sorumluluğunu belirlemek önemlidir. Buna göre çalışmanın amacı, doktora öğrencilerinin araştırma faaliyetlerinde ortaya çıkan temel sorunları doktora öğrencileri ve danışmanların bakış açısıyla belirlemektir. Nitel veri toplama amacıyla L.N. Gumilyov Avrasya Ulusal Üniversitesi gönüllülük esasına dayalı olarak 1. ve 3. eğitim yılında öğrenim gören 10 doktora öğrencisi ve 5 danışmanla görüşme yapılmıştır. Görüşme yoluyla elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz ve içerik analizi yöntemleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, doktora öğrencilerinin araştırma faaliyetlerinde karşılaştıkları temel sorunların, o sorunlar ile ilgili çözüm önerilerin ileride yaşanabilecek doktora öğrencileri ile danışmanlar arasında memnuniyetsizliklerin önüne geçilmesine yardımcı olacağı, doktora öğrencilerinin araştırma faaliyetlerinin kalitesine, tez çalışmalarının etkin bir şekilde savunulmasına katkı sağladığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Doktora çalışmaları, Araştırma faaliyetleri, Bilimsel potansiyel.

Main Problems of Research Activity of Doctoral Students

Currently, the main problem is the untimely defense of dissertations by Kazakhstani doctoral students and the modernity of their scientific potential. In this regard, it is important to determine the goals and objectives of organizing scientific and methodological work in educational institutions, the scientific potential of doctoral students, the level of writing a research paper, as well as the responsibility for completing a dissertation. Accordingly, the purpose of the study is to identify key problems that arise in the activities of doctoral students from the perspective of doctoral students and supervisors. To collect qualitative data in accordance with the goal, on a voluntary basis were interviewed 10 doctoral students

¹Dr. Öğr. Üyesi, L.N. Gumilov Avrasya Ulusal Üniversitesi, Pedagoji Bölümü, aselek2287@mail.ru

²Dr. Öğr. Üyesi, L.N. Gumilov Avrasya Ulusal Üniversitesi, Pedagoji Bölümü, zhazkenti@mail.ru

³Dr. Öğr. Üyesi, L.N. Gumilov Avrasya Ulusal Üniversitesi, Pedagoji Bölümü, a.b.meirkulova@gmail.com

⁴Dr. Öğr. Üyesi, L.N. Gumilov Avrasya Ulusal Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, tokatligil.y@yandex.ru

of 1st and 3rd year and 5 scientific supervisors of the L.N. Gumilyov Eurasian National University. Methods of descriptive analysis and content analysis were used in the analysis of data obtained through interviews. The study identified the main problems encountered in the research activities of doctoral students, and concluded that the recommendations for their solution will prevent future dissatisfaction between doctoral students and supervisors, contribute to the quality of research activities of doctoral students and effective defending of paper.

Keywords: *Doctoral studies, Research activities, Scientific potential.*

Öğretmenlerin Profesyonel Tükenmişliği

Ainura Karatayeva¹, Gülpara Zhuknova²

Bildiri Kodu: 9561

Tükenmişliğin arka planı sorunu bugün gerçekten geçerlidir. Profesyonel tükenmişlik, duygusal, çoğunlukla profesyonel davranışın edinilmiş bir klişesini ifade eder. Gelişim psikolojisinin en önemli görevleri olan emek psikolojisi, çeşitli endüstriyel faaliyet alanlarındaki uzmanlar arasında profesyonel tükenmişlik de dâhil olmak üzere belirli sosyo-psikolojik fenomenlerin incelenmesidir. Bu bağlamda, mesleki tükenmişlik olgusunun incelenmesi büyük önem taşımaktadır, çünkü bu fenomen psikofiziksel sağlığı ve öğretim elemanlarının mesleki faaliyetlerinin etkinliğini olumsuz yönde etkilemektedir. Çalışmanın amacı, öğretmenlerin mesleki faaliyetlerinde profesyonel tükenmişlik sendromunun düzeltilmesi ve önlenmesi sorununun teorik yönlerini gözlemlemektir. Mesleki tükenmişlik belirtileri olan öğretmenler olumlu duygularını kaybetmektedir. Son yıllarda giderek daha fazla insan sadece profesyonel stres hakkında değil, aynı zamanda çalışanların profesyonel yanma veya tükenmişlik sendromları hakkında da konuşmaktadır. Bu, eğer bir öğretmen profesyonel olarak yetkin, fiziksel ve psikolojik olarak sağlıklıysa ve aynı zamanda profesyonel olarak eğitilmiş olumsuz yeteneklerin gelişimine dirençliyse mümkündür. Öğretmenlik mesleği, psiko-duygusal durumun yoğunluğu ve yoğunluğu bakımından farklılık gösteren ve profesyonel tükenmişliğin etkisine en duyarlı olan meslekler alanını ifade eder.

Anahtar Kelimeler: Mesleki tükenmişlik, Mesleki tükenmişlik belirtileri, Mesleki faaliyet.

The Power Supplies and Leadership Features Used by School Administors Have an Impact on the Occupational Professionalism of Teachers

The problem of background of burnout is actually relevant today. Professional burnout refers to an acquired stereotype of emotional, mainly professional behavior. The most important tasks of developmental psychology, labor psychology are study of specific socio-psychological phenomena, including professional burnout among specialists in various fields of industrial activity. This regard, the study of the phenomenon of professional burnout is a great importance, since this phenomenon negatively affects the psychophysical health and the effectiveness of the professional activity of teaching staff. The purpose of the study was to observe theoretical aspects of the problem of correction and

---

¹Doktora Öğrencisi, L.N. Gumilov Avrasya Ulusal Üniversitesi, Sosyal Pedagoji ve Kendini Keşfetme Bölümü, a.karatayeva20.09@gmail.com

²Doç., L.N. Gumilov Avrasya Ulusal Üniversitesi, Sosyal Pedagoji ve Kendini Keşfetme Bölümü, gulpara69@mail.ru

prevention of professional burnout syndrome in the professional activities of teachers. Teachers with signs of professional burnout have lost positive emotions. In recent years more and more people are talking not only about professional stress, but also about the syndromes of professional combustion or burnout of employees. This is possible if a teacher is professionally competent, physically and psychologically healthy, and also resistant to the development of negative professionally trained abilities. The teaching profession refers to the sphere of professions that differ in the intensity and intensity of the psycho-emotional state and which are most susceptible to the influence of professional burnout.

Keywords: *Professional burnout, Signs of professional burnout, Professional activity.*

EĞİTİM YÖNETİMİ

Okul Yöneticilerinin Kullandıkları Güç Kaynakları ve Liderlik Özelliklerinin Öğretmenlerin Mesleki Profesyonelliğine Etkisi

Mehmet Korkmaz¹, Sümeyye Aydoğan²

Bildiri Kodu: 9526

Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin algılarına göre; okul yöneticilerinin liderlik özellikleri ve örgütsel güç kaynaklarını kullanma davranışlarının öğretmenlerin mesleki profesyonelliğine etkisini ortaya çıkarmaktır. Alan yazın taramasında genellikle öğretmenlerin mesleki profesyonellik davranışları öğretmen kaynaklı nedenlerle ilişkilendirilmiş ve bu anlamda öğretmenlerin mesleki profesyonelliğine yönelik yönetici davranışlarının etkilerini belirlemeye çalışan bu araştırmanın alana katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Araştırma sonuçlarından yola çıkılarak, öğretmenlerin mesleki profesyonellik düzeylerini etkileyen ve belirleyen faktörler analiz edilerek, yöneticilerin kullandıkları makamsal güç kaynaklarının ve liderlik özelliklerinin söz konusu faktörleri ne düzeyde etkiledikleri belirlenmiş olacaktır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden olan ilişkiyel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma verilerine ulaşabilmek amacıyla Ankara İli Merkez ilçelerindeki ortaokullarda görev yapan öğretmenlerden tabakalı örnekleme yöntemiyle seçilen 480 öğretmene; öğretmen profesyonelliği ölçeği, güç kaynakları ölçeği ve liderlik tipi ölçeğinden oluşan anket formu ulaştırılmıştır. Araştırma sonucuna göre; okul yöneticilerinin sergiledikleri dönüşümcü liderlik özelliklerinin öğretmenlerin mesleki profesyonelleşmesi üzerinde anlamlı ve pozitif yönde etkili olduğu ayrıca etkileşimli liderlik stili sergileyen yöneticilerin profesyonelleşmeye etkisinin anlamlı ve negatif yönde olduğu ve okul yöneticilerinin kullandığı güç kaynaklarından en çok ödül gücünün öğretmen profesyonelleşmesi üzerinde etkili olduğu saptanmıştır. Diğer yandan okul yöneticilerinin öğretmen profesyonelliği üzerinde başvurduğu liderlik stiliyle doğrudan ve kullandığı güç kaynağı aracılığıyla da dolaylı olarak etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçları ülkemizdeki eğitim yöneticilerine, eğitim sisteminde kilit rol oynayan okul yöneticilerine yol gösterici olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki profesyonellik, Liderlik, Güç kaynakları.

The Power Supplies and Leadership Features Used by School Administors Have an Impact on the Occupational Professionalism of Teachers

¹Prof Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Yönetimi Bölümü, korkmaz@gazi.edu.tr

²Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Yönetimi Bölümü, sumeyyeyaydogan1984@gmail.com

The purpose of this research is to reveal the effect of school administrators' leadership characteristics and organizational power resources on occupational professionalism of teachers according to teachers' perceptions. In the literature review, teachers' professional behaviors were generally associated with teacher-related reasons, and in this sense, it is thought that this research, which tries to determine the effects of managerial behaviors occupational professionalism of teachers can contribute to the field. Based on the results of the research, the factors that affect and determine the occupational professionalism of teachers will be analyzed, and it will be determined to what extent the authority power sources and leadership characteristics used by the administrators affect the said factors. The relational survey model, which is one of the quantitative research methods, was used in this research. To reach the research data, 480 teachers were selected by stratified sampling method from the teachers working in secondary schools in the central districts of Ankara; a questionnaire consisting of teacher professionalism scale, power resources scale, and leadership type scale was delivered. According to the results of the research; it was determined that the transformational leadership characteristics of the school administrators had a significant and positive effect on the professional professionalization of the teachers. On the other hand, it has been concluded that school administrators have a direct effect on teacher professionalism with the leadership style they apply and indirectly through the power source they use. The results of the research will guide the education administrators in our country and the school administrators who play a key role in the education system.

Keywords: Occupational professionalism, Leadership, Power supplies.

Erasmus+ Programı Hareketliliğine Katılan Öğretmenlerin Ülke Seçimleri Üzerine Bir Araştırma

Halil Emre Seçgin¹, Murat Gürkan Gülcan²

Bildiri Kodu: 9540

Erasmus+ Türkiye'nin de dâhil olduğu bir Avrupa Birliği programıdır ve okullarda "Okul Eğitimi, Mesleki Eğitim ve Yetişkin Eğitimi" kategorilerinde uygulanmaktadır. Program ile desteklenen bireylerin öğrenme hareketliliği projeleri ile okul personeli yurt dışında hareketlilik faaliyetlerine kurs, iş başı gözlem, öğretmen görevlendirme gibi türlerde katılabilmektedir. Bu araştırmanın amacı, yurt dışı hareketliliklerine katılan öğretmenlerin ülke tercihlerini ve etki eden etmenleri tespit etmektir. Betimsel düzeyde bir tarama araştırması olarak kurgulanan bu araştırma nicel bir çalışma olarak tasarlanmıştır. Erasmus+ projelerinde öğretmenler tarafından ortak bulmak ve bilgi paylaşmak için aktif biçimde kullanılan sosyal medya gruplarının üyesi ve daha önce bir hareketliliğe katılmış öğretmenler araştırmanın hedef kitesidir. Hareketliliklere katılan öğretmenlerin ülke tercihlerindeki öne çıkan hususları belirlemek için araştırmacılar tarafından beşli Likert tipi bir anket hazırlanmıştır. Anket çevrimiçi olarak söz konusu gruplarda paylaşılmış ve 191 katılımcıdan anlamlı dönüş sağlanmıştır. Buna göre katılımcılar en çok İngiltere, Finlandiya ve İspanya ülkelerine gitmeyi tercih ederken; Ermenistan, Gürcistan ve Bulgaristan en az tercih edilenler olmuştur. Sonuçlar genel itibariyle değerlendirildiğinde, özellikle eğitim ve kültürel öğeler konusunda öne çıkan ülkelerin tercih edildiği ve ülke tercihlerine ilişkin veriler birlikte incelendiğinde Erasmus+ Öğretmen Hareketliliklerinin bir öğrenme ve gelişim süreci olduğu kadar, kültürel keşif amacı taşıdığı da söylenebilir. Hareketlilik faaliyeti içeriğine önem verildiği, ancak buradan elde edilecek kazanımın yanında yeni ülkeler görme ve kültürler tanıma fırsatının da öğretmenler için önemli olduğu sonucuna ulaşılabilir.

***Anahtar Kelimeler:** Erasmus+ programı, Proje, Öğretmen hareketliliği, Yurt dışı hareketlilik, Ülke seçimi.*

A Research on Country Choices of Teachers Participating in Erasmus+ Programme Mobility

Erasmus+ is a European Union Program that Türkiye is also included in and it is implemented in schools in the categories of School Education, Vocational Education and Adult Education. With the Learning Mobility of Individuals projects supported by the program, school staff can participate in mobility

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Yönetimi, halilemre.secgin1@gazi.edu.tr

²Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Yönetimi, mgulcan@gazi.edu.tr

activities abroad, such as courses, job shadowing, and teaching assignment. The purpose of this research is to determine the country preferences of the teachers participating in their mobility abroad and the reasons affecting them. This research is designed as a quantitative descriptive survey research. The target audience of the research is teachers who are members of social media groups that are actively used by teachers in Erasmus+ projects to find partners and share information and who have participated in a mobility before. A five-point Likert-type questionnaire was prepared by the researchers to determine the prominent issues in the country preferences of the teachers participating in the mobilities. The questionnaire was shared online in the groups and 191 participants' responses were considered meaningful. Accordingly, while the participants mostly preferred to go to England, Finland and Spain; Armenia, Georgia and Bulgaria were the least preferred. When the results are evaluated in general, it can be said that especially the countries that stand out in terms of education and cultural elements are preferred; and when the data on country preferences are examined together, it can be said that Erasmus+ Teacher Mobility is a learning and development process as well as a cultural discovery purpose. It can be concluded that the content of the mobility activity is given importance, but the opportunity to see new countries and get acquainted with cultures is also important for teachers in addition to the gain to be gained from it.

Keywords: *Erasmus+ programme, Project, Teacher mobility, Mobility abroad, Country preferences.*

Ortaokul Öğretmenlerinin Okullarına Karşı Duydukları Güven ile Psikolojik Dayanıklılıkları Arasındaki İlişki

Aslı Zencir¹, Fatih Şahin²

Bildiri Kodu: 9551

Eğitim sisteminin temel aktörlerinden olan öğretmenler, okulda karşılaştıkları problemlerle kimi zaman bireysel olarak mücadele etmektedirler. Bu bağlamda öğretmenlerin psikolojik dayanıklılıklarının problemlerle baş etmede önemli bir değişken olduğu söylenebilir. Ancak bunun için de uygun bir örgütsel ortama ihtiyaç duyulmaktadır. Örgütsel ortamın temel belirleyicilerinden biri ise örgütsel güvendir. Bu araştırmada, öğretmenlerin okullarına karşı duyduğu güven ile onların psikolojik dayanıklılıkları arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırma ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Araştırma örneklemini Kahramanmaraş ilinin Onikişubat, Dulkadiroğlu, Afşin, Elbistan, Göksun, Pazarcık ve Türkoğlu ilçelerinde resmî ortaokullarda çalışan öğretmenler oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında “Okullarda Örgütsel Güven Ölçeği” ve “Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma verileri üzerinde yapılan analizler verilerin normal dağılım gösterdiğini ve araştırma verileri üzerinde parametrik analizler yapmaya uygun olduğunu ortaya koymuştur. Araştırma alt problemlerini sınamak amacıyla betimsel analizler yapılmış; T-Testi, Tek Yönlü Anova, Pearson Momentler Çarpımına dayalı korelasyon analizi ve basit regresyon analizi yapılmıştır. Araştırmada, öğretmenlerin psikolojik dayanıklılıkları ve psikolojik dayanıklılık alt boyutları ile örgütsel güven ve örgütsel güven alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı, doğru orantılı ve zayıf şiddette bir korelasyon saptanmıştır. Araştırma sonuçlarına dayalı olarak gelecekteki araştırmalar için farklı araştırma yöntemleriyle veya farklı örneklem gruplarıyla bu araştırma değişkenlerinin ele alınması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel güven, Psikolojik dayanıklılık, Öğretmen.

The Effect of Organizational Trust on the Level of Resilience in Secondary School Teachers

Teachers, one of the main actors of the education system, sometimes struggle individually with the problems they encounter at school. In this context, it can be said that teachers' psychological resilience

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri, asli.zencir@gazi.edu.tr

²Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri, sahinfatih@gazi.edu.tr

is an important variable in coping with these problems. However, this requires an appropriate organizational environment. One of the main determinants of the organizational environment is organizational trust. In this study, the relationship between teachers' trust in their school and their psychological resilience was examined. The research was designed as relational survey model. The research sample consists of teachers working in public secondary schools in Onikisubat, Dulkadiroğlu, Afşin, Elbistan, Göksun, Pazarcık and Türkoğlu districts of Kahramanmaraş province. "Organizational Trust Scale in Schools" and "Psychological Resilience Scale" were used to collect data. The analyzes made on the research data revealed that the data showed a normal distribution and it was suitable for performing parametric analyzes on the research data. Descriptive analyzes were made to test the research sub-problems; T-Test, One Way Anova, Pearson Product-Moment-based correlation analysis and simple regression analysis were performed. In the study, a statistically significant, directly proportional and weak correlation was found between teachers' resilience and resilience sub-dimensions and organizational trust and organizational trust sub-dimensions. Different research for future research based on research results. It is suggested to address these research variables with different sampling methods or different sample groups.

Keywords: *Organizational trust, Psychological resilience, Teacher.*

FELSEFE GRUBU EĞİTİMİ

2000-2022 Yılları Arası Eğitim Felsefesi Alanında Yapılan Epistemolojik

Tartışmaların Sistemik Taraması

Mehmet Akif İnce¹, Raşit Çelik²

Bildiri Kodu: 9521

Bu çalışmada 2000-2022 yılları arasında eğitim felsefesi alanında yapılan epistemolojik tartışmaların taranarak bilginin kaynağı, doğası ve çeşitlerine dair görüşlerin betimlenmesi amaçlanmıştır. Sistemik tarama yöntemi ile nitel olarak incelenecek çalışmalar için Journal of Philosophy of Education dergisi hedef kaynak olarak belirlenmiş ve çalışmanın amacı doğrultusunda belirlenen uygunluk ölçütüne göre seçilmiştir. Tarama kriterlerine göre belirlenen 51 makalenin içerik analizi Microsoft Excel çalışma sayfası üzerinde renkli kodlar oluşturularak el yordamıyla yapılmış ve bu kodlar dört ana temada gruplanmıştır: bilginin çeşitleri, bilgi ve düşünme, bilgi ve toplum, bilgi ve birey. Bilginin çeşitleri üzerine yürütülen tartışmaların, bulunan kodların yaklaşık yarısını oluşturduğu görülmüştür. Bu çeşitliliği tanımlamak için kullanılan kavramların zenginliğine rağmen esas itibarıyla bilgi, 'ne olduğunu bilmek'(knowing-that) ile 'nasıl yapılacağını bilmek' (knowing-how) şeklinde ikili bir sınıflandırma üzerinden incelenmiştir. Bilgi ve düşünme temasını oluşturan kodlar büyük oranda bilgiye eleştirel yaklaşma ile bilginin doğruluğunu sorgulamadan kabul etme olguları üzerine yoğunlaşmıştır. Son olarak, bilgi ve toplum teması altında incelenen çalışmalar bilgiye sosyopolitik bir perspektiften yaklaşırken bilgi ve birey teması, insanların bilgiye karşı tutumu ve bilgi aracılığı ile kendini eğitmesi gibi birey odaklı görüşleri tartışan çalışmaları kapsamaktadır. Elde edilen bulgular, bilgi ve eğitim üzerine yürütülen mevcut çalışmaların genel bir görünümünü sunma ve ileriki çalışmalar için dayanak noktası oluşturma potansiyeline sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim epistemolojisi, Bilgi ve eğitim, Bilginin doğası.

Systematic Review of Debate on Educational Epistemology In Journal of Philosophy of Education Between 2000 and 2022

The aim of this study is to describe the views on the source, nature, and types of knowledge by reviewing the debates on epistemology in the field of philosophy of education between the years 2000-2022. Given its appropriateness for the purpose of our study, The Journal of Philosophy of Education

---

¹Doktora Öğrencisi, Abdullah Gül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri, makifince@gmail.com

²Doç. Dr., Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri, rcelik@ankara.edu.tr

was chosen as the target journal for the studies to be selected for qualitative systematic review. The content analysis of 51 articles based on purposive selection was carried out manually by creating coloured codes on Microsoft Excel worksheet and these codes were grouped under four main themes: types of knowledge, knowledge and thinking, knowledge and society, knowledge and individual. Analysis of the review demonstrated that the views on the types of knowledge constituted approximately half of the codes. Despite the diversity of the concepts, knowledge was basically classified as 'knowing-that' and 'knowing-how' in these studies. The theme of thinking was derived from the studies with a focus on critical approach to knowledge and/or confirmation of knowledge without questioning. Finally, the themes society and individual discuss knowledge from a socio-political perspective and with an orientation to one's personal attitude towards it, respectively. The findings have the potential to provide an overview of current debate on knowledge and education, and to form a basis for further studies.

Keywords: *Epistemology of education, Knowledge and education, Nature of knowledge.*

Platon'da Eğitim Yoluyla Siyasal Kültür Aşılama

Başak Kart¹

Bildiri Kodu: 9531

Siyasal kültür aşılama, siyasal erklerin kendi değerlerini, inançlarını ve ideolojilerini bireylere aktararak tekçi bir kültür oluşturmak amacıyla gerçekleştirdiği eylemleri ifade etmektedir. Hem totaliter hem de demokratik rejimlerde siyasal erkler otoritelerini korumak ve meşruiyetlerini sağlamak amacıyla bir propaganda yöntemi olarak siyasal kültür aşılama işlemini kullanmaktadır. Siyasal kültürün öğrenilen bilgiler içermesi, eğitimle siyasal kültür aşılama hususunu bir araya getirmektedir. Geçmişten bugüne totaliter ve demokratik rejimlerdeki eğitim sistemleri irdelendiğinde, çeşitli müfredat programlarıyla eğitim yoluyla siyasal kültür aşılamanın siyasal erkler tarafından sıklıkla kullanıldığı görülmektedir. Platon, kendi ideal devletini oluştururken eğitim ve siyaseti bir araya getirerek olması gereken devlet biçimini tanımlamıştır. Bundan dolayı bu çalışmanın amacı siyasal kültür aşılama yönteminin temellerini Platon'un ideal devlet sistemi içerisinde aramaktır ve bu kapsamda derin bir literatür taraması yapılmıştır. Çalışmanın nihayetinde Platon'un ideal devlet sistemini anlatırken eğitimin öneminden sıklıkla bahsettiği görülmüş, ideal bir yönetim sistemi için eğitimin her aşamasının yasa bekçileri ismini verdiği siyasal erkler tarafından belirlenmesinin ve tekçi bir eğitim sisteminin gerekliliğini vurguladığı sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma, günümüz yönetim sistemlerinde kullanılan propaganda yöntemlerinin temellerine ışık tuttuğu için değerli görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Siyasal kültür aşılama, Platon, Propaganda, Eğitim.

Political Culture Installed through Education at Plato

Instilling a political culture refers to the actions taken by the political powers in order to create a monistic culture by transferring their own values, beliefs and ideologies to individuals. In both totalitarian and democratic regimes, political powers use the process of instilling political culture as a propaganda method in order to protect their authority and ensure their legitimacy. The fact that political culture contains learned information brings together the issue of instilling political culture with education. When the education systems in totalitarian and democratic regimes from the past to the present are examined, it is seen that instilling political culture through education with various curricula is frequently used by political powers. While Plato was creating his deal state, he defined the forms of state that should be by bringing education and politics together. Therefore, the aim of this study is to

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, kartbasak@gmail.com

search for the foundations of the method of instilling political culture in Plato's ideal state system, and in this context, a deep literature review has been made. At the end of the study, it was seen that Plato frequently mentioned the importance of education while describing the ideal state system, and it was concluded that for in ideal management system, every stage of education should be determined by the political powers, which he called the law-keepers, and that emphasized the necessity of a monist education system. The study is considered valuable as it sheds light on the foundations of propaganda methods used in today's management systems.

Keywords: Instilling political culture, Plato, Propaganda, Education.

Çocukluk Kavramının Dönüşümündeki Düşünsel Açıklık

Işıl Elveriş¹

Bildiri Kodu: 9552

Çocukluk dönemini anlamak, kişinin hem kendi geçmişini anlamlandırabilmesi hem yetiştireceği birey ile sağlıklı iletişim kurabilmesi hem de zihnin işleyiş biçimini ve öğrenme süreçlerini kavrayabilmesi bakımından büyük önem taşımaktadır. Günümüzde bu konuyla ilgili bilimsel ve entelektüel bilgi birikimi arttıkça, çocuk gelişimi ve eğitimi hakkındaki ekoller çeşitlenmektedir. Bu süreçte ebeveynler, çocuklarının “zihinsel, sosyal ve fiziksel ihtiyaçlarını” tanımaya çalışırken çocukluğun keşfettirici ve birleştirici anlam taşıyan psikolojik yönüne odaklanmaktadır. Ancak, bu durumu Türkiye’nin özellikle 20. yüzyılda hızla endüstrileşen toplum yapısında değerlendirebilmek için Batı’nın 17. yüzyıl itibarıyla hız kazanmış olan tarım kültürünün kolektif yapısından, endüstri kültürünün bireysel ve çekirdek yapısına geçişini irdelemek önem teşkil etmektedir. Dolayısıyla bu çalışmada, ilk olarak Batı’da başlayıp tarımdan endüstriye uzanan tarihsel bir yolculukta, zamanla çocukluğa atfedilen değerdeki değişim irdelenmektedir. Araştırmanın yöntemi metin analizidir ve çalışmanın bulguları çerçevesinde, Batı’dan Türkiye’ye sıçrayan ekonomik değişimler ışığında, çekirdek ailelerin maddi gelişimi nedeniyle çocukluğun geleceğe yönelik bir “öğrenme süreci olarak” aileye sağladığı manevi tatminde de artış olduğu görülmektedir. Bu gelişimsel süreç, aynı zamanda çocuk yetiştirme konusunda geçmişten bugüne sürmekte olan “gelenek” ile “yenilik” arasındaki tansiyonu da gündeme getirmektedir. Türkiye özelinde, bu tansiyonun yarattığı boşluğu doldurabilmek adına, bugün globalleşen dünya koşullarında teknoloji vasıtasıyla çeşitlenen öznel lokal deneyimler çoğaldıkça, çocukluğa atfedilen psikolojik değerler ekonomik olduğu kadar felsefi açıdan da altının doldurulabilmesi için evden okula, okuldan sosyal alana yeni düşünsel arayışlara ihtiyaç olduğu gözlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocukluk, Öğrenme, Çocukluğun tarihi ve felsefesi.

The Intellectual Horizon of the Transformational Process of the Concept “Childhood”

Understanding the childhood period is of great importance in terms of making sense of one's own past, establishing healthy communication with the individual to be raised, and understanding the workings of the mind and learning processes. Today, as scientific and intellectual knowledge on this subject

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri, isileveris@gmail.com

increases, schools about child development and education are diversifying. In this process, while trying to recognize the "mental, social and physical needs" of their children, parents focus on the exploratory and unifying psychological aspect of childhood. However, in order to evaluate this situation in Turkey's rapidly industrializing social structure, especially in the 20th century, it is important to examine the transition from the collective structure of the agricultural culture of the West, which gained momentum as of the 17th century, to the individual and core structure of the industrial culture. Therefore, in this study, the change in the value attributed to childhood over time, in a historical journey that first started in the West and extends from agriculture to industry, is examined. The method of the research is text analysis, and within the framework of the findings of the study, in the light of the economic changes that spread from the West to Turkey, it is seen that there is an increase in the moral satisfaction that childhood provides to the family as a "learning process" for the future due to the material development of nuclear families. This developmental process also brings up the tension between "tradition" and "innovation" in child rearing, which has been going on from past to present. In Turkey, in order to fill the void created by this tension, as subjective local experiences that diversify through technology increase in today's globalizing world conditions, it is observed that there is a need for new intellectual pursuits from home to school, from school to social field in order to fill the psychological value attributed to childhood, both economically and philosophically.

Keywords: *Childhood, Learning, History and philosophy of childhood.*

Reklamlarda Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Ahsen Beyza Yıldız¹, Ayten Yaman², Mehtap Ünal Çalışkan³, Aslıhan Selcen Bingöl⁴

Bildiri Kodu: 9557

Reklamlar toplumun kültürel özelliklerini ve değer yargılarını yansıtan birer ayna ve sunduğu rol modellerle, söylemlerle toplumu şekillendiren birer sosyal öğrenme aracıdır. Reklamlarda kadın-erkek rol modelleri, bu modeller aracılığıyla kadın-erkek ilişkileri, onların özellikleri ve “sorumlulukları” hakkında söylemler yer alırken kadın-erkek arasındaki bu dağılımın adil olmadığı görülmektedir. Kadınlar daha çok ev hanımı ve anne rolleriyle; erkekler ise kamusal alanlarda çalışan güçlü, bağımsız bireyler rolleriyle yer almaktadır. Araştırmanın amacı, toplumu gözlemleme açısından birer sosyolog gibi öneme sahip olan öğretmenlerin izleyecekleri reklamlardaki (Mr. Muscle, Coca Cola, Bellona, Scoda) toplumsal cinsiyet öğeleri fark edip etmeyeceklerini ve cinsiyeti rolleri dağılımındaki yorumlarını ortaya çıkarmaktır. "Reklamlarda toplumsal cinsiyet öğeleri" konusunda birçok literatür taraması ve doküman analizi çalışmaları yapılırken, bu konuda öğretmenlerin farkındalıklarını değerlendirmeye yönelik yeterli çalışma yapılmadığı için bu araştırmanın literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Dolayısıyla bu çalışma, öğretmenlerin reklamlardaki toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin görüşlerini değerlendirmeye yönelik; nitel veri toplama ve analiz yöntemlerinin kullanıldığı betimsel bir araştırmadır. Araştırmanın çalışma grubunu maksimum çeşitlilik örnekleme tekniği kullanılarak belirlenen Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığına bağlı devlet okullarında ve özel okullarda farklı kademelerde ve alanlarda çalışan 10 erkek ve 10 kadın öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma verileri araştırmacılar tarafından hazırlanacak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak yüz yüze veya çevrim içi uygulamalar yoluyla elde edilecektir. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile değerlendirilecektir. Araştırmanın veri toplama süreci devam etmekte olup öğretmenlerin reklamlarda yer alan toplumsal cinsiyet stereotipleri/ kalıpyargıları hakkında yeterli farkındalığa sahip olmadıkları düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Reklamlar, Toplumsal cinsiyet, Öğretmen görüşleri.*

Teacher’s Opinions on Gender Roles in Advertising

Advertising is a mirror that reflects the cultural characteristics and value judgments of the society, and a social learning tool that shapes the society with the role models and discourses it offers. While there

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitimin Sosyal ve Tarihi Temelleri Bilim Dalı, aabyldz@gmail.com

²Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitimin Sosyal ve Tarihi Temelleri Bilim Dalı, ayten.yamann@gmail.com

³Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü, mehtapunalc@gmail.com

⁴Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü, asbingol@gazi.edu.tr

are discourses about male-female role models, relations, characteristics, and “responsibilities”, this distribution between men and women is not fair. Women are mostly housewives and mothers; however, men act as strong and independent individuals working in public spaces. This study aims to reveal whether teachers, as important as sociologists in terms of observing the society, will notice the gender elements in the advertisements they watch (Mr. Muscle, Coca Cola, Bellona, Scoda) and their comments on the distribution of gender roles. While many literature review and document analysis studies are carried out on "gender elements in advertisements", it is thought this research will contribute to the literature since there are not enough studies to evaluate teachers' awareness on this subject. Therefore, this study aims to evaluate teachers' views on gender roles, and it is a descriptive research in which qualitative data collection and analysis methods are used. The study group of the research consists of 10 male and 10 female teachers working at different levels and fields in public and private schools, determined by using the maximum diversity sampling technique. Data will be obtained through face-to-face or online applications using a semi-structured interview form prepared by the researchers. The data obtained will be evaluated by descriptive analysis method. The data collection process of the research has been going on, and it is thought that teachers do not have enough awareness about the gender stereotypes/ prejudgments in the advertisements.

***Keywords:** Advertisements, Gender, Teachers' opinions.*

İNGİLİZ DİLİ EĞİTİMİ

Uzaktan Stajın İngilizce Öğretmen Adaylarının Mesleki Kimliği Üzerine Etkileri

Nur Ece Yücesan¹, Paşa Tevfik Cephe²

Bildiri No: 9542

Öğretmenlik stajı, İngilizce öğretmen adaylarının mesleki kimlikleri için çok önemli bir tecrübedir. Fakat COVID-19 pandemisinin beklenmedik bir şekilde ortaya çıkmasıyla zorunlu hâle gelen uzaktan eğitim uygulaması, İngilizce öğretmen adaylarının öğretmenlik stajını gerçek bağlamlarda tamamlayamamalarına yol açmıştır. Bu durum, öğretmenlik mesleki kimliği oluşumunun en önemli aşaması olan staj uygulamasını gerçek okul ortamında deneyimleyememiş yeni mezun İngilizce öğretmen adaylarının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu durumun kaçınılmaz olarak İngilizce öğretmen adaylarının mesleki kimliklerini etkilediği öngörülmüştür. Bu çalışmanın amacı, uzaktan stajın İngilizce öğretmen adaylarının mesleki kimliklerini nasıl etkilediğini araştırmaktır. Çalışma, İngilizce öğretmen adaylarının bu oldukça yeni ve nadir durumdaki deneyimlerine ve düşüncelerine daha yakından bakma fırsatı sağlamaktadır. Araştırmanın deseni nitel araştırma desenlerinden durum çalışmasıdır. Çalışmanın katılımcıları uygun örnekleme yöntemine göre belirlenmiştir. Çalışmada veriler Türkiye’de bir devlet üniversitesinde 2020–2021 öğretim yılı ikinci yarıyılında ve son sınıfta eğitim görmekte olan İngilizce öğretmen adayları ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılarak toplanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. İngilizce öğretmen adaylarının yarı yapılandırılmış görüşme sorularına verdikleri yanıtların içerik analizi sonucunda, çalışmanın bulguları COVID-19 pandemisi ile başlayan uzaktan stajın İngilizce öğretmen adaylarının mesleki kimliğini olumsuz yönde etkilediğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: *Uzaktan eğitim, İngilizce öğretmen adayları, Öğretmenlik stajı, Mesleki kimlik.*

The Effects of Distance Practicum on the Professional Identity of Pre-Service English Teachers

Practicum is essential for pre-service English teachers’ professional identity. However, distance education, which became compulsory due to the unexpected outbreak of the COVID-19 pandemic, prevented pre-service English teachers from completing their practicum in real context. This situation led to the emergence of newly graduated pre-service English teachers who could not experience the

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, İngiliz Dili Eğitimi, eceyucesan@hotmail.com

²Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, İngiliz Dili Eğitimi, pcephe@gazi.edu.tr

most important stage of professional identity formation, which is practicum. Since external factors like this affect teacher professional identity development process directly, it was assumed that this situation inevitably affected professional identity of pre-service English teachers. Therefore, this study aimed to investigate how distance practicum affects professional identity of pre-service English teachers. Since it is a fairly recent and unique case, this study provides an opportunity to take a closer look at pre-service English teachers' experiences and thoughts in this situation. This qualitative study was designed in the case study method. The participants of the study were determined according to the convenient sampling method. The data were collected through semi-structured interviews conducted with the pre-service English teachers studying their final year in the second semester of the 2020–2021 academic year at a state university in Turkey. The data obtained were analyzed by content analysis. As a result of the content analysis of the pre-service English teachers' responses to the semi-structured interview questions, the findings of the study revealed that distance practicum, which started with the COVID–19 pandemic, has affected professional identity of the pre-service English teachers negatively.

Keywords: *Distance education, Pre-Service english teachers, Practicum, Professional identity.*

Ortaöğretim Öğrencilerinin Dil Öğrenme Stratejilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Senem Büşra Yıldız¹, Işıl Sönmez Ektem²

Bildiri Kodu: 9546

Bu araştırmada, ortaöğretim öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerini çeşitli değişkenlere göre incelemek ve kullanılan dil öğrenme stratejileri ile öz yeterlik inancı arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma 2018-2019 eğitim öğretim yılında Konya'nın Çumra ilçesinde 569 öğrenci ile yürütülmüştür. Oxford (1990)'un geliştirdiği, Cesur ve Fer (2007) tarafından Türkçeye uyarlanan Dil Öğrenme Stratejileri Envanteri ile Bümen ve Yanar (2012) tarafından geliştirilen İngilizce ile İlgili Öz Yeterlik İnancı Ölçeği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Elde edilen bulgular ışığında, dil öğrenme stratejilerinin ortaöğretim öğrencileri tarafından orta düzeyde kullanıldığı, dil öğrenme stratejilerinin cinsiyete ve okul türüne göre farklılık gösterdiği, sınıf düzeyinin dil öğrenme stratejisi kullanımını etkilemediği, İngilizce not ortalamasının ise dil öğrenme stratejileri kullanımını etkilediği görülmüştür. Dil öğrenme stratejileri kullanım düzeyi ve İngilizce öz yeterlik inancı arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu, ortaöğretim öğrencilerinin İngilizce dinlemeye ve okumaya yönelik öz yeterlik inançlarının orta düzeyde, İngilizce konuşmaya ve yazmaya yönelik öz yeterlik inançlarının ise düşük düzeyde olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: İngilizce, Dil öğrenme stratejileri, Öz yeterlik, Ortaöğretim öğrencileri.

The Examination of Language Learning Strategies of Secondary Students in Terms of Various Variables

In this study, it was aimed to examine the language learning strategies of secondary school students according to various variables and to reveal the relationship between language learning strategies and self-efficacy beliefs. The research was conducted with 569 students in Çumra, Konya in 2018-2019 academic year. The Strategy Inventory for Language Learning developed by Oxford (1990) and adapted to Turkish by Cesur and Fer (2007) and Self-Efficacy Belief Scale for English developed by Bümen and Yanar (2012) were used as data collection tools. In the light of the findings, it was seen that language learning strategies were used at secondary level by secondary school students, language learning

¹Doktora Öğrencisi, Milli Savunma Üniversitesi, Kara Harp Okulu, Yabancı Diller Bölümü, İngilizce Anabilim Dalı, sbyildiz@kho.msu.edu.tr

²Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, iektem@erbakan.edu.tr

strategies differed according to gender and type of school, class level did not affect the use of language learning strategies, and English grade point average affected the use of language learning strategies. It was found that there was a positive relationship between the level of use of language learning strategies and English self-efficacy belief, and the self-efficacy beliefs of secondary school students for listening and reading in English were medium and self-efficacy beliefs for speaking and writing in English were low.

Keywords: *English, Language learning skills, Self-efficacy, Secondary education.*

Yabancı Dil Öğretiminde Öğrencilerin Pragmatik Yeterliliğinin Geliştirilmesi: Zorluklar ve Çözümler

Kuralay Kumarova¹, Guldana Seidalievva²

Bildiri Kodu: 9554

Bu makalede yurtdışında ve Kazakistan'da pragmatik öğretime yönelik araştırmaları analiz ederek öğrencilerin pragmatik yeterliliğinin oluşumunda ihmal edilen konuları tartışmaktadır. Öğrencilerin yüksek düzeyde dil becerileri iletişim kurmak için yeterince kolay ve başarılı değildir, her zaman dil kullanma becerisi gerektirir. Açık ve kapalı öğretim, pragmatik yeterliliğin geliştirilmesinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Doğrudan öğrenme metapragmatik bilgi sağlıyorsa, dolaylı öğrenme, dilin pragmatik yönünü uygulamaya koymanıza olanak tanır. Her birinin avantajları ve dezavantajları vardır. Pragmatik yeterliliği değerlendirmek aynı zamanda bir sorunun başlangıcıdır, çünkü pragmatik yetenek iletişim durumuna, konuşmacıların hedeflerine bağlıdır. Bu nedenle, onu kontrol etmek için böyle gerçekçi bir yaklaşım erişimin kurulmasını organize etmek gereklidir. O zaman değerlendirme araçlarının sonuçlarının güvenilir olacağı açıktır. Ayrıca yabancı dil ders kitaplarının analizi, ders kitabının dilinin gerçek dile, yani edimbilimin sistematik öğretime karşılık gelmediğini göstermektedir. Pragmatik yetkinliği geliştirmeye yönelik araştırmaları analiz ederek, ortak doğrudan ve dolaylı öğrenmeyi yürütmek, pragmatik bilgiyi değerlendirmeye yönelik araçların iyileştirilmesi ve öğrenme sürecini gerçek hayattan konuşma etkinliklerini içeren öğretim materyalleriyle desteklemek, edimbilimin etkili öğretimi için gereklilikler olarak önerilir.

Anahtar Kelimeler: Pragmatik yeterlilik, Doğrudan öğrenme, Dolaylı öğrenme, İletişim.

Developing Pragmatic Competence in Teaching a Foreign Language: Challenges and Solutions

This article discusses the issues in the formation of pragmatic competence of students through analyzing research focused on teaching pragmatics carried out abroad and in Kazakhstan. Students' high language proficiency is not always enough to communicate, it requires also the ability to use the language appropriately. Explicit and implicit instruction are widely used in the development of pragmatic competence. While explicit teaching provides learners with metapragmatic knowledge, implicit teaching allows for the practical application of the pragmatic aspect of language. Each of them has its

---

¹Doktora Öğrencisi, Abay Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi, Filoloji ve Çok Dilli Eğitim Fakültesi, kuralay.kumarova@gmail.com

²Doç. Dr. Abay Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi, Filoloji ve Çok Dilli Eğitim Fakültesi, guldanaseida@mail.ru

advantages and disadvantages. Assessing pragmatic competence is also the part of a problem, because developing pragmatic ability depends on the features of communication and the intentions of the speakers. Therefore, in order to take reliable data, it is necessary to organize such a real communicative context. Also, the analysis of foreign language textbooks shows that the language of the textbook does not correspond to the real language, and the pragmatic teaching is unsystematic. Thus, for effective teaching of pragmatics it is recommended to use the benefits of explicit and implicit teaching, improve the tools for assessing pragmatic knowledge and supplement the learning process with materials that include real-life speaking activities.

Keywords: *Pragmatic competence, Explicit learning, Implicit learning, Communication.*

MATEMATİK EĞİTİMİ

7.Sınıf “Rasyonel Sayılar ve Rasyonel Sayılarla İşlemler” Ünitesinin Öğretiminde Animasyon ve Karikatür Kullanılmasının Öğrencinin Akademik Başarısına Etkisi

Halil İbrahim Koç¹, Mine Aktaş²

Bildiri Kodu: 9515

Bu araştırmanın amacı, ortaokul 7. sınıf Matematik dersine ait “Rasyonel Sayılar ve Rasyonel Sayılarla İşlemler” ünitesinin öğretiminde, ders kitabındaki etkinliklerden farklı olarak Web 2.0 araçları kullanılarak araştırmacı tarafından hazırlanan karikatürler ve animasyonlarla desteklenen yapılandırmacı öğretimin öğrencilerin akademik başarısına etkisini incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 eğitim öğretim yılı güz döneminde Kayseri ili Melikgazi ilçesinde bulunan, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı devlet ortaokulunda öğrenim gören 53 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada yöntem olarak ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Deney grubu öğrencilerine ilgi çekici olan “Powtoon” ve “Plotagon” adlı Web 2.0 araçları kullanılarak araştırmacı tarafından hazırlanan karikatürler ve animasyonlarla desteklenen yapılandırmacı öğretimle gerçekleştirilirken, kontrol grubu öğrencilerine ise yapılandırılmış sınıf ortamında ders kitabında yer alan etkinliklere bağlı kalınarak matematik öğretimi gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen “Rasyonel Sayılar ve Rasyonel Sayılarla İşlemler Başarı Testi” kullanılmıştır. “Rasyonel Sayılar ve Rasyonel Sayılarla İşlemler Başarı Testi”nin güvenilirlik analizinin tespiti için 169 öğrenci ile pilot uygulama yapılmış ve başarı testinin Cronbach Alpha değeri .89 olarak hesaplanmıştır. Sınıf içi uygulamalardan önce ve sonra olmak üzere gruplara hazırlanan başarı testi ön test ve son test olarak uygulanmıştır. Yapılan uygulamalar sonucunda elde edilen veriler SPSS paket programında analiz edilerek çözümlenmiştir. Veriler normal dağılım gösterdiğinden verilerin analizinde t-testi kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda, deney grubu lehine anlamlı farklılık bulunmuştur. Sonuç olarak ders kitabındaki etkinliklerden farklı olarak Web 2.0 araçları kullanılarak araştırmacı tarafından hazırlanan karikatürler ve animasyonlarla desteklenen yapılandırmacı öğretim ile ders işlemenin 7. sınıf öğrencilerinin matematik başarısını artırdığına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Matematik öğretimi, Web 2.0 araçları, Rasyonel sayılar.*

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Matematik Eğitimi Bölümü, halilibrahimkoc38117@gmail.com

²Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, mineaktas@gazi.edu.tr

The Effect of Using Animation and Cartoon in the Teaching of the 7th Grade "Rational Numbers and Operations with Rational Numbers" Subjects on the Academic Achievement of the Student

The aim of this study is to examine the effect of constructivist teaching supported by cartoons and animations prepared by the researcher using Web 2.0 tools on the academic success of the students in the teaching of the "Rational Numbers and Operations with Rational Numbers" unit of the 7th grade Mathematics course of secondary school. The study group of the study consists of 53 students studying at the public secondary school affiliated to the Ministry of National Education in Melikgazi district of Kayseri province in the fall semester of the 2021-2022 academic year. In the study, semi-experimental design with pre-test-post-test control group was used as the method. While the experiment group was carried out with constructivist teaching supported by cartoons and animations prepared by the researcher using the Web 2.0 tools "Powtoon" and "Plotagon", which are interesting to the students of, the control group students were given a connected to the activities in the textbook in the structured classroom environment. Rational Numbers and Operations with Rational Numbers Success Test developed by the researcher were used as a data collection tool. A pilot application was made with 169 students to determine the reliability analysis of the Rational Numbers and Operations with Rational Numbers Achievement Test and the Cronbach Alpha value of the success test was calculated as .89. The success test, which was prepared for groups before and after the classroom applications, was applied as a pre-test and a post- test. The data obtained as a result of the applications were analysed in the SPSS package program. Since the data showed a normal distribution, t-test was used in the analysis of the data. As a result of the analysis of the data, a significant difference was found in favour of the experimental group. As a result, unlike the activities in the textbook, it was determined that constructivist teaching supported by cartoons and animations prepared by the researcher using Web 2.0 tools increased the mathematics success of 7th grade students.

Keywords: *Mathematics teaching, Web 2.0 tools, Rational numbers.*

Okuduğunu Anlama, Matematik Kaygısı ve Takviye Matematik Dersi Değişkenleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Eda Üner¹, Devrim Çakmak²

Bildiri Kodu: 9516

Bu araştırmanın amacı; Ankara ili, Gölbaşı ilçesinde öğrenim gören 8. sınıf öğrencilerinin matematik kaygısı ve okuduğunu anlama becerisi arasındaki ilişkiyi ve bu değişkenlerin takviye matematik dersi alma, cinsiyet ve okul türüne göre farklılaşma durumunu belirlemektir. Nicel araştırma yöntemlerinden korelasyonel araştırma yöntemi kullanılan araştırmanın evrenini Ankara ili, Gölbaşı ilçesindeki Temel Eğitim ve Din Öğretimi Genel Müdürlüklerine bağlı resmî okullarda öğrenim gören 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini, tabakalı örnekleme yöntemi ile belirlenen 402 öğrenci oluşturmaktadır. Örnekleme, evrenin yaklaşık %92,54'ünü temsil eden Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı ortaokullardan 371, yaklaşık %7,46'sını temsil eden Din Öğretimi Genel Müdürlüğüne bağlı imam hatip okullarından 31 öğrenci dâhil edilmiştir. Örnekleme dâhil edilen öğrencilere “Okuduğunu Anlama Ölçeği”, “Matematik Kaygısı Ölçeği” ve “Takviye Matematik Dersi Anketi” uygulanmıştır. SPSS’de çözümlenen veriler, alanyazınla tutarlı biçimde kız öğrencilerin daha yüksek düzeyde matematik kaygısı yaşadığını ve matematik kaygısının matematikten alınan takviye dersler neticesinde anlamlı derecede farklılaşmadığını göstermiştir. Okuduğunu anlama becerisi ile matematik kaygısı arasında düşük düzeyde ilişki belirlenirken okuduğunu anlamada kız öğrencilerin daha iyi olduğu ve dersanelerde ve destekleme yetiştirme kurslarında yürütülen öğretim faaliyetlerine katılmanın öğrencilerin okuduğunu anlama düzeylerinde olumlu bir etki oluşturduğu sonucuna varılmıştır. Okul türünün ise öğrencilerin okuduğunu anlama ve matematik kaygıları üzerinde herhangi bir etkiye sahip olmadığı görülmüştür.

***Anahtar Kelimeler:** Okuduğunu anlama ölçeği, Matematik kaygısı ölçeği, Takviye matematik dersi alma anketi.*

Examination of the Relationship Between Reading Comprehension, Mathematics Anxiety and Reinforcement Mathematics Course Variables

The purpose of this research is to determine the relationship between mathematics anxiety and reading comprehension skills of 8th grade students studying in Gölbaşı, Ankara, and the differentiation of these

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Matematik Eğitimi Bilim Dalı, eda.uner@meb.gov.tr

²Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı,, dcakmak@gazi.edu.tr

variables according to taking supplementary mathematics courses, gender and school type. The population of the research, in which the correlational research method, which is one of the quantitative research methods, was used, consists of 8th grade students studying in public schools affiliated to the General Directorates of Basic Education and Religious Education in Ankara province, Gölbaşı. The sample of the study consists of 402 students determined by stratified sampling method. The sampling included 371 students from secondary schools affiliated to the General Directorate of Basic Education, representing approximately 92.54% of the population, and 31 students from imam-hatip schools affiliated to the General Directorate of Religious Education, representing approximately 7.46%. “Reading Comprehension Scale”, “Mathematics Anxiety Scale” and “Reinforcement Mathematics Lesson Questionnaire” were applied to the students included in the sample. The data analyzed in SPSS showed that, consistent with the literature, female students experienced higher levels of mathematics anxiety and that mathematics anxiety did not differ significantly as a result of the supplementary lessons taken from mathematics. While a low level of correlation was determined between reading comprehension skills and math anxiety, it was concluded that female students were better in reading comprehension and that participating in teaching activities carried out in private teaching institutions and support training courses had a positive effect on students' reading comprehension levels. It was seen that school type did not have any effect on students' reading comprehension and math anxiety.

Keywords: *Reading comprehension Scale, Math anxiety scale, Supplementary math lesson taking questionnaire.*

6. Sınıf Cebir Konusunun Öğretiminde Eğitici Çizgi Romanların Öğrencilerin Motivasyon ve Başarılarına Etkisi

Şazime Nur Tek¹, Devrim Çakmak²

Bildiri Kodu: 9522

Bu araştırmanın amacı eğitici çizgi romanların 6. sınıf öğrencilerinin cebir alt öğrenme alanında motivasyonlarına ve başarılarına etkisini incelemektir. Araştırmada nicel metodoloji kapsamında ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Bu doğrultuda araştırmada 2021-2022 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Kars ili Kağızman ilçesinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir ortaokulda öğrenim gören 6. sınıf öğrencileri ile çalışılmıştır. Araştırmada veri toplamak amacıyla “Matematik Motivasyon Ölçeği” ve “Cebir Başarı Testi” kullanılmıştır. Öğretim, deney grubunda araştırmacılar tarafından hazırlanan eğitici çizgi romanlarla; kontrol grubunda ise herhangi bir müdahalede bulunmadan öğretim programının öngördüğü şekilde yürütülmüştür. Uygulama dört hafta boyunca devam etmiştir. Uygulama sonunda deney ve kontrol gruplarına son testler uygulanarak çalışma sonlandırılmıştır. Toplanan nicel veriler bağımlı ve bağımsız örneklem t-testi ile analiz edilmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda deney ve kontrol gruplarında öğrencilerin ön motivasyon-son motivasyon ve ön başarı-son başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda cebir konusunun öğretiminde eğitici çizgi roman kullanımı öğrencilerin motivasyonlarında ve başarılarında pozitif bir etkisi olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eğitici çizgi roman, Motivasyon, Başarı, 6. sınıf, Cebir.

The Effect of Educational Comics on the Students' Motivation and Achievements In the Algebra Sub-Learning Area In 6th Grade Classes

The aim of this research is to examine the effects of educational comics on the mathematics motivation and achievements of 6th grade students in the field of algebra sub-learning. In the research, quasi-experimental design with pre-test post-test control group was used within the scope of quantitative methodology. In this direction, the research was conducted with 6th grade students studying in a secondary school affiliated to the Ministry of National Education in Kars province Kağızman in the spring term of the 2020-2021 academic year. "Mathematics Motivation Scale" and "Algebra Achievement Test" was used to collect data in the study. Instruction was carried out with educational

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, sazimetek@gmail.com

²Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı,, dcakmak@gazi.edu.tr

comics prepared by the researchers in the experimental group; in the control group, it was carried out as prescribed by the curriculum without any intervention. The application continued for four weeks. At the end of the application, the study was concluded by applying the post-tests to the experimental and control groups. The collected quantitative data were analyzed with paired and independent samples t-test. In line with the data obtained, it was seen that there was significant difference between the students' pre motivation-post motivation and pre achievement-post achievement scores in the experimental and control groups. In this direction, the use of educational comics in the teaching of algebra has had a positive effect on the motivation and success of students.

Keywords: *Educational comics, Motivation, Achievement, 6th Grade, Algebra.*

Halı ve Kilim Motifleri Aracılığıyla Öğrencilerin Matematiksel Düşüncelerinin İncelenmesi: Bir Etnomatematik Çalışması

Hasret Güreş¹, Tuba Ada²

Bildiri Kodu: 9555

Etnomatematik farklı kültürel değerlere sahip topluluklar ve bu toplulukların matematiksel düşünceleri üzerinde araştırmalar yapan bir çalışma alanıdır. Özellikle matematik eğitimi süreçlerine etnomatematiğin dâhil edilmesinin, öğrencilerin hem matematiksel bilgilerinin artmasına, matematiksel düşüncelerinin gelişmesine, matematiğe olan bakış açılarının değişmesine hem de sınıf ortamlarında saygı ve hoşgörünün artmasına katkı sağladığı ve sağlayacağı literatürde yer alan çalışmalar tarafından desteklenmektedir. Dolayısıyla matematik eğitimi süreçlerine etnomatematik çalışmalarının entegre edilmesi önemlidir. Bu çalışmada bir etnomatematik etkinliği aracılığıyla, farklı kültürel değerlere sahip ortaokul 7. sınıf öğrencilerin matematiksel düşüncelerinin ortaya konulması ve incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda etnomatematik etkinliğinde verilen problem durumunu çözüm süreçlerinde öğrencilerin başvurdukları; (1) kendi kültürlerine özgü bilgiler ve matematiksel düşünceler ile (2) okul matematiği kapsamında öğrenilen bilgiler ve matematiksel düşünme yolları ele alınmıştır. Çalışmanın katılımcıları Mersin ili Silifke ilçesinden belirlenen 2 ve Eskişehir ili Odunpazarı ilçesinden belirlenen 1 devlet ortaokulunda öğrenim gören öğrenciler arasından seçilmiştir. Her bir okuldan 4 öğrenci olmak üzere bu çalışmanın katılımcılarını ortaokul 7. sınıfta öğrenim gören toplam 12 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada yer alan etnomatematik etkinliği araştırmacılar tarafından Anadolu'da sıklıkla kullanılan halı ve kilim motifleri ve bu motiflerin anlamlarını içeren bir problem durumunu kapsayacak şekilde tasarlanmıştır. Çalışmada nitel yaklaşım benimsenmiştir. Veriler gözlem, görüşme, ses kaydı ve öğrenci ürünleri aracılığıyla toplanmış ve betimsel ve içerik analizi yöntemleri ile analiz edilmiştir. Çalışmada, öğrencilerin etnomatematik etkinliği sürecinde hem sahip oldukları kültürel bilgi ve düşünceleri hem de okul matematiği kapsamında öğrendikleri matematiksel bilgi ve düşünme yollarını kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin etkinlik sürecinde matematik yaptıklarına dair farkındalıklarının az olduğu görülmüştür. Bunun yanında öğrencilerin genelinin izledikleri problem çözme süreçleri hakkında yaptığı açıklamalarda matematik dilini etkili olarak kullanamadığı belirlenmiştir. Kullandıkları matematik terimlerinin, terimin anlamını bildiği halde, ismini hatırlayamadıklarını belirten öğrenciler olmuştur. Bu sebeple matematik eğitimi süreçlerinde öğrencilerin matematik dilini etkili kullanmalarına ve matematiksel açıklamalar yapmalarının sağlanmasına yönelik daha fazla etkinlik yapılması

---

¹Arş. Gör., Balıkesir Üniversitesi, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı, hasret.gures@balikesir.edu.tr

²Prof. Dr., Anadolu Üniversitesi, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı, tyuzugul@anadolu.edu.tr

gerekmektedir. Bunun yanında kültürel bağlamın eğitici ve öğretici yönünün dikkate alınması, matematiğe entegre edilerek matematik eğitimi süreçlerinde kullanılması öğrencilerin matematiği anlamasına, matematiksel düşüncelerinin gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Etnomatematik, Matematik eğitimi, Matematiksel düşünce, Matematik.

Examining Students' Mathematical Thoughts Through Carpet and Rug Motifs: An Ethnomathematics Study

Ethnomathematics is a field of study that conducts research on communities with different cultural values and their mathematical thinking. In particular, it is supported by studies in the literature that the inclusion of ethnomathematics in mathematics education processes both contributes to the increase of students' mathematical knowledge, develops their mathematical thinking, changes their perspectives on mathematics, and increases respect and tolerance in classroom environments. Therefore, it is important to integrate ethnomathematics studies into mathematics education processes. In this study, it is aimed to reveal and examine the mathematical thoughts of secondary school 7th grade students with different cultural values through an ethnomathematics activity. In line with this purpose, the students applied in the process of solving the problem situation given in the ethnomathematics activity; (1) the information and mathematical thoughts specific to their own culture and (2) the information learned within the scope of school mathematics and ways of mathematical thinking are discussed. The participants of the study were selected among the students studying in 2 public secondary schools determined from Mersin province Silifke district and 1 public secondary school determined from Eskişehir province Odunpazarı district. The participants of this study, 4 students from each school, consist of a total of 12 students studying in the 7th grade of secondary school. The ethnomathematics activity in the study was designed by the researchers to cover a problem situation involving the carpet and rug motifs frequently used in Anatolia and the meanings of these motifs. A qualitative approach was adopted in the study. Data were collected through observation, interview, audio recording and student products and analyzed with descriptive and content analysis methods. In the study, it was concluded that the students used both their cultural knowledge and thoughts and the mathematical knowledge and ways of thinking they learned within the scope of school mathematics during the ethnomathematics activity. It was observed that the awareness of the students that they did mathematics during the activity was low. In addition, it was determined that the students could not use the language of mathematics effectively in the explanations they made about the problem solving processes they followed. There were students who stated that they could not remember the name of the mathematical terms they used, although they knew the meaning of the term. For this reason, more

activities should be carried out to ensure that students use the language of mathematics effectively and make mathematical explanations in mathematics education processes. In addition, considering the educational and didactic aspects of the cultural context, integrating it with mathematics and using it in mathematics education processes will contribute to the students' understanding of mathematics and the development of their mathematical thoughts.

Keywords: *Ethnomathematics, Mathematics education, Mathematical thinking, Mathematics.*

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ / ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ

Okul Öncesi Dönemde Teknoloji Entegre Edilmiş Yabancı Dil Eğitimi

Özge Özel¹, Ezgi İzci², Seda Cura³

Bildiri Kodu: 9513

Bu araştırmanın amacı; teknoloji destekli uygulamaların, okul öncesi eğitime devam eden çocukların İngilizce öğrenme başarısına etkisinin incelenmesidir. Bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinden yarı deneysel desene göre düzenlenmiştir. Araştırma, deney ve kontrol gruplu tasarıma sahiptir. Bu çalışmaya, Burdur ilindeki Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim okullarına ait anasınıflarına devam eden, normal gelişim gösteren, sağlıklı ve benzer sosyo-ekonomik düzeydeki 5-6 yaş aralığındaki çocuklar katılmıştır. Araştırmanın örneklemini, deney grubu 25 ve kontrol grubu 25 olmak üzere toplam 50 öğrenciden oluşmaktadır. Hazırlanan İngilizce öğretim planında sırasıyla 'Alfabe', 'Sayılar', 'Meyveler', 'Hayvanlar', 'Renkler', 'İçecekler', 'Yemekler', 'Okul', 'Ev' ve 'Taşıtlar' başlıklarıyla içerik hazırlanmıştır. Veri toplama sürecinde, deney grubunda bu konular tablet, bilgisayar, projeksiyon ve web 2.0 araçları kullanılarak, teknoloji entegre edilmiş farklı yabancı dil uygulamaları ve aktiviteleri ile, kontrol grubunda ise geleneksel metotlar kullanılarak İngilizce öğretilmiştir. Çalışmanın sonunda Alfabe kategorisi kontrol grubunda, deney grubuna oranla daha yüksek çıkmıştır. Sayılar, Renkler, Meyveler, Hayvanlar, İçecekler, Yemekler ve Taşıtlar kategorilerinde teknoloji entegre edilerek öğretilen deney grubunun sonuçları kontrol grubundan fazlasıyla yüksektir. Ev ve Taşıtlar kategorilerinde ise kontrol grubunda neredeyse hiç öğrenmeye rastlanmazken deney grubunda öğrenmeler mevcuttur. Sonuç olarak yapılan araştırmada deney grubu yani teknoloji entegre edilerek yapılan yabancı dil eğitiminin öğrenme oranları kontrol grubu yani geleneksel yöntemlerle yapılan yabancı dil öğrenme oranlarından daha yüksek çıkmıştır. Sadece kontrol grubunun alfabeyi öğrenme oranı deney grubuna göre daha yüksek çıkmıştır. Teknoloji, çocukların tüm duyularına hitap ettiği ve meraklarını diri tuttuğu için teknoloji entegre edilmiş yabancı dil eğitimindeki kelime öğrenme ortalamaları geleneksel yöntemlere göre daha fazla çıkmıştır. Bu sonuçlar okul öncesi dönemde teknoloji entegre edilerek yapılan yabancı dil eğitiminin geleneksel yöntemlere göre daha verimli sonuçlar ortaya koyduğunu gözler önüne sermiştir.

Anahtar Kelimeler: Erken çocukluk eğitimi, Yabancı dil eğitimi, Teknoloji entegrasyonu.

¹Dr. Öğr. Üyesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Okul Öncesi Eğitimi, ozgeozel@mehmetakif.edu.tr

²Lisans Öğrencisi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Okul Öncesi Öğretmenliği, ezgiizci2000@gmail.com

³Lisans Öğrencisi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Okul Öncesi Öğretmenliği, curaseda7@gmail.com

Technology Integrated Foreign Language Education in Early Childhood

The purpose of this research is to examine the effects of technology-supported applications on the English learning success of children attending preschool education. This research was organized according to the quasi-experimental design, which is one of the quantitative research methods. It has a research, experimental, and control group design. Children aged 5-6, with normal development, healthy and similar socio-economic levels, attending the kindergartens of the primary schools of the Ministry of National Education in the province of Burdur, participated in this study. The sample of the research consists of 50 students, 25 of which are in the experimental group and 25 of which in the control group. In the prepared English teaching plan, content was prepared with the titles of 'Alphabet', 'Numbers', 'Fruits', 'Animals', 'Colours', 'Drinks', 'Meals', 'School', 'Home' and 'Vehicles', respectively. During the data collection process, these subjects were taught in the experimental group using tablets, computers, projection, and web 2.0 tools, with different technology-integrated foreign language applications and activities, and in the control group using traditional methods. As a result, it has been revealed that technology-integrated English education in the preschool period creates much more successful and permanent learning than traditional methods. At the end of the study, the Alphabet category was higher in the control group than in the experimental group. The results of the experimental group, which was taught by integrating technology in the categories of Numbers, Colors, Fruits, Animals, Drinks, Meals and Vehicles, are higher than the control group. In the categories of Houses and Vehicles, there is almost no learning in the control group, while there is learning in the experimental group. As a result, in the study conducted by the experimental group, that is, the learning rates of foreign language education conducted by integrating technology were higher than the learning rates of foreign languages conducted by the control group, that is, traditional methods. Only the alphabet learning rate of the control group was higher than that of the experimental group. Since technology appeals to all the senses of children and keeps their curiosity alive, the word learning averages in technology-integrated foreign language education have increased more than traditional methods. These results have shown that foreign language education carried out by integrating technology in the preschool period shows more efficient results than traditional methods.

Keywords: Early childhood education, Foreign language education, Technology integration.

Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesindeki Ebeveyn Memnuniyetinin Anne Baba Stresi ve Farklı Değişkenlere Göre Değerlendirilmesi

Cansu Sonkaya¹, Müge Seval²

Bildiri No: 9520

Araştırma, yeni doğan yoğun bakımda tedavi gören bebeklerin ebeveynlerine ilişkin bazı sosyodemografik değişkenlerin ve anne baba stres düzeylerinin ebeveyn memnuniyet düzeyine etkisinin değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Tanılayıcı tipte nedensel karşılaştırma araştırması olarak gerçekleştirilen çalışmada YYBÜ yatış öncesi ve sonrası durum değerlendirilmiştir. Araştırma 1 Mayıs-31 Aralık 2021 tarihleri arasında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi ve Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi'ndeki yenidoğan yoğun bakım ünitesinde bebeği yatan 285 ebeveyn ile çevrim içi anket ve uygulaması yoluyla gerçekleştirilmiştir. Veriler sosyodemografik veri formu, "Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi Anne Baba Stres Ölçeği ve Yenidoğan Yoğun Bakım Ebeveyn Memnuniyet Ölçeği" ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda anne-baba stres düzeylerinin yeni doğan yoğun bakım yatış sonrasında azaldığı, ebeveyn memnuniyetinin arttığı gözlemlenmiştir. Anne-baba stres düzeyinin cinsiyete (anne baba rolüne) gruplarına, medeni duruma, eğitim durumuna, çalışma durumuna, sosyal güvence durumuna, gelir durumuna, alkol kullanımına, akraba evliliği, kronik rahatsızlık durumu, doğum şekli, doğum haftasına göre farklılaşmazken aile tipi, çocuk sayısına, sigara kullanma durumuna göre farklılaştığı bulunmuştur. Yoğun bakım ünitesi ebeveyn memnuniyet düzeylerinin cinsiyet, medeni durum, sosyal güvence durumuna, kronik hastalık gibi değişkenlere göre farklılaşmazken, yaş grupları, eğitim durumu, ekonomik durum, çalışma durumu, aile tipi, doğum şekli gibi değişkenlere göre farklılaştığı bulunmuştur.

***Anahtar Kelimeler:** Yeni doğan yoğun bakım, Anne-baba stresi, Ebeveyn memnuniyeti.*

Evaluation of Parent Satisfaction in the Newborn Intensive Care Unit According to Parent Stress and Different Variable

The study was conducted to evaluate the effects of some sociodemographic variables and parental stress level on the level of parental satisfaction of parents of infants treated in neonatal intensive care unit. The study, conducted as a diagnostic causal comparison study, assessed the situation before and after admission to the neonatal intensive care unit. The study was conducted through an online questionnaire

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, cansusonkaya.973.cs@gmail.com

²Dr. Öğr. Üyesi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, sevalmuge@gmail.com

and application with 285 parents whose babies were admitted to the Neonatal Intensive Care Unit of Zonguldak Bulent Ecevit College and Hospital of Gynecology and Pediatrics between May 1 and December 31, 2021. Data were collected using a sociodemographic form, a neonatal intensive care unit parental stress scale, and a neonatal intensive care unit parental satisfaction scale. As a result of the survey, it was found that parental stress levels decreased and parental satisfaction increased after hospitalization in the neonatal intensive care unit. While parents' stress levels did not differ by gender (parental role), age groups, marital status, educational status, employment status, social security status, income status, alcohol consumption, consanguinity, chronic disease status, mode of delivery, week of birth, and family type, it was found that there were differences by number of children and smoking status. Satisfaction among ICU parents did not differ by variables such as sex, marital status, social security status, and chronic disease status, but did differ by variables such as age groups, educational status, economic status, employment status, family type, and birth type.

Keywords: *Neonatal intensive care, Parental stress, Parental satisfaction.*

36-72 Ay Çocuklarına Hitap Eden ve TRT Çocuk Kanalında Yayınlanan Çizgi Filmlerin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi: 'Akıllı Tavşan Momo' ve 'Pırlı' Örneği

Zehra Nur Küçükkart¹, Özge Özel²

Bildiri Kodu: 9523

21. yüzyılda artan ve COVID-19 ile en yüksek seviyelere ulaşan teknoloji kullanımı, okul öncesi dönemde kaçınılmaz bir hâle gelmiştir. Bu hızlı yükselişle birlikte gerek eğitimciler gerekse araştırmacılar, okul öncesi dönem yaş gruplarının izlediği içeriklerin ne kadar önemli olduğu konusunda hemfikir oldular. Bu araştırmanın amacı, çocuklar tarafından en çok izlenen çizgi filmlerin içeriğinde değerler eğitimine yer verilme sıklığının incelenmesidir. Araştırma nitel desende düzenlenmiş ve içerik analizi yapılmıştır. Çalışmaya, TRT Çocuk kanalında yayınlanan ve izlenmesi çok olup üzerinde daha önce çalışma yapılmamış olan "Akıllı Tavşan Momo" ve "Pırlı" isimli çizgi filmler seçilmiş ve Youtube platformu üzerinden çocuklar tarafından en çok izlenen 10'ar bölümü ele alınmıştır. Bu çizgi filmlerde, MEB ve UNESCO tarafından belirlenen; adalet, dostluk, dürüstlük, özenetim, sabır, sevgi, sorumluluk, saygı, iş birliği, özgürlük, mutluluk, alçakgönüllülük, barış, vatanseverlik, yardımseverlik, hoşgörü, birlik ve sadelik değerlerinin sıklığı incelenmiştir. Akıllı Tavşan Momo'da, en çok 16 adet ile yardımseverlik, en az 1 adet ile adalet ve alçakgönüllülük olmak üzere toplam 91 adet değere rastlanmıştır. Fakat dürüstlük, özgürlük, barış, vatanseverlik ve sadelik değerlerine rastlanılmamıştır. Pırlı'da ise en çok 15'i özenetim, 14'i vatanseverlik ve en az 1'er adet ile dostluk, dürüstlük, hoşgörü ve sadelik olmak üzere toplam 93 adet değere yer verilmiş; alçakgönüllülük ve barış değerlerine ise rastlanılmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk ve medya, Değerler eğitimi, Çizgi film.

An Examination of Cartoons Addressed to Children Aged 36-72 Months and Broadcast on TRT Children's Channel in Terms of Values Education: Example of 'Akıllı Tavşan Momo' and 'Pırlı'

The use of technology, which has increased in the 21st century and reached its highest levels with COVID-19, has become inevitable in the preschool period. With this rapid rise, both educators and researchers agreed on how important the content watched by preschool age groups is. The aim of this

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Okul Öncesi Eğitimi, zehranurkart@gmail.com

²Dr. Öğr. Üyesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Okul Öncesi Eğitimi, ozgeozel@mehmetakif.edu.tr

research is to examine the frequency of values education in the content of the most watched cartoons by children. The study was designed as a qualitative research and content analysis was applied. The cartoons named "Akıllı Tavşan Momo" and "Pırlı", which were broadcast on TRT Children's channel and have not been studied before, and the 10 most watched episodes by children on the YouTube platform were chosen and examined for each one. In these cartoons, the frequency of values of justice, friendship, honesty, self-control, patience, love, responsibility, respect, cooperation, freedom, happiness, humility, peace, patriotism, benevolence, tolerance, unity, and simplicity, determined by the Ministry of National Education and UNESCO, were examined. A total of 91 values were found in Akıllı Tavşan Momo with a maximum of 16 being benevolence, and a minimum of 1 being justice and humility. However, the values of honesty, freedom, peace, patriotism, and simplicity were not found. In Pırlı, a total of 93 values were included, with a maximum of 15 being self-control, 14 being patriotism and minimum of 1 being friendship, honesty, tolerance, and simplicity, while the values of humility and peace were not found.

Keywords: *Child and media, Values education, Cartoon.*

Çocuk Edebiyatında İllüstrasyonlar

Gülriiz Akarođlu¹, Betül Kuduz²

Bildiri Kodu: 9544

Okul öncesi çocuk kitaplarında yer alan illüstrasyonlar hikâye için bir ön hazırlık oluşturur. İllüstrasyonlar yapılırken amaç metni açıklayan çizim yapmanın yanında çocuğun estetik beğenisini geliştirmek, hayal dünyasına ve yaratıcılığına katkıda bulunmak, güzel bir dünya anlayışı kazandırmaktır. Bu araştırmanın amacı; en çok satılan resimli çocuk kitaplarının illüstrasyon yazı uyumu ve illüstrasyonların estetik yapısı temel alınarak incelenmesidir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden tümdengelimci içerik analizi yöntemi ile doküman incelemesi yapılmıştır. İncelemeye alınan 50 kitap Kitap Yurdu, Kırmızı Kedi, Kitap Seç, İdefix ve D&R online kitap satış sitelerinde, en çok satılanlar listesinden seçilmiştir. Bu kitaplardan 38'ini İş bankası Yayınlarının çıkardığı seri kitaplar oluşturmaktadır. İllüstrasyonları benzer nitelikte olduğu için bu serilerden yalnızca bir kitap incelemeye alınmıştır. Kalan 12 kitaptan online satış sitelerinin hepsinde ortak olan 5 kitap; kapak illüstrasyonu-ismi, yazı arasındaki uyum ve illüstrasyonlar tasarım ilkeleri yönünden çocuğa yönelik ilkesi ve estetik değerler göz önüne alınarak incelenmiştir. Bulgularda, görsellerde oran-orantı bozuklukları, sanatsal olarak baktığımızda estetik olarak görünen ancak Milli Eğitim okulöncesi dönem kitap kriterlerine uymayan anatomik bozukluklar görülürken ışık, gölge, renk ve perspektifin uyumlu kullanıldığı görölmüştür. Literatürde hikâye kitaplarındaki resimlerin estetik yönü ve içerikle uyumunun incelendiği yayınlara yer verilmemiş olması böyle bir çalışmanın görsellerin öğrenci gelişim seviyesine dikkat edilerek yapılması gerektiğini ortaya koymaktadır.

***Anahtar Kelimeler:** Çocuk kitapları, İllüstrasyon, Çocuk ve sanat.*

Illustrations in Children's Literature

Illustrations in preschool children's books form a preliminary preparation for the story. While making illustrations, the aim is to develop the aesthetic appreciation of the child, to contribute to the imagination and creativity, and to gain a beautiful world understanding, in addition to drawing explaining the text. The purpose of this research is the examination of the best-selling children's picture books based on the harmony of the illustration and the aesthetic structure of the illustrations. In this study, document analysis was conducted with the deductive content analysis method, which is one of the qualitative research methods. The 50 books that were examined were selected from the best sellers list of Kitap

---

¹Dr. Öğr. Üyesi, KTO Karatay Üniversitesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, gulriz.akaroglu@karatay.edu.tr

²Yüksek Lisans Öğrencisi, KTO Karatay Üniversitesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, betul.kuduz@ogrenci.karatay.edu.tr

Yurdu, Kırmızı Kedi, Seç Kitap, İdefix and D&R online book sales sites. 38 of these books are serial books published by İşbank Publishing. Only one book from these series was included in the study, since its illustrations are similar. Of the remaining 12 books, 5 books are common to all online sales sites; the cover illustration-name, the harmony between the text and the illustrations were examined in terms of design principles, considering the principle of child-friendly and aesthetic values. In the findings, it was seen that light, shadow, color and perspective were used in harmony, while proportion-proportion disorders were seen in the visuals, anatomical disorders that appear aesthetically but do not comply with the preschool book criteria of the Ministry of National Education. The fact that there are no publications in the literature examining the aesthetic aspect of the pictures in the story books and their compatibility with the content reveals that such a study should be done by paying attention to the level of student development of the visuals.

Keywords: *Children's books, Illustration, Children and art.*

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Davranış Problemlerinin Nedenleri ve Başedilmesine Yönelik Görüşleri

Hatice Büşra Yılmaz Tam¹, Ümit Deniz²

Bildiri Kodu: 9549

Erken çocukluk dönemi, çocukların gelişiminde kritik öneme sahip olan bir dönemdir. Bu dönemde çocukların kazandıkları davranış ve alışkanlıkların ilerleyen dönemlerde devam etme ihtimali oldukça yüksektir. Erken çocukluk döneminde çocuklarda görülebilen davranış problemleri, onların sosyal ilişkilerini ve akademik başarılarını etkileyebilmektedir. Çocukların davranış problemlerinin fark edilmesi ve uygun stratejiler kullanılması oldukça önemlidir. Bu araştırmanın amacı okul öncesi öğretmenliği mesleğine yeni başlayacak olan öğretmen adaylarının çocuklarda görülebilen davranış problemlerinin nedenleri ve bu problemlerle baş edilmesine yönelik görüşlerini incelemektir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden temel nitel araştırma deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Trabzon Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören, 4. sınıf lisans öğrencisi olan 5 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Öğretmen adayları ile görüşmeler, telefon ve çevrim içi uygulamalar yoluyla yapılmış ve kaydedilmiştir. Elde edilen veriler tümevarımsal içerik analizi tekniğine tabii tutularak incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda katılımcıların çocuklarda görülebilen davranış problemlerinin bedensel sağlık, beslenme, teknoloji, aile ve genetik nedenlerine ilişkin bilgi ve çıkarımlarının literatür ile uyumlu olduğu ancak daha kapsamlı bilgiye ihtiyaç duydukları görülmüştür. Katılımcıların davranış problemleri gösteren çocuklar için kullanılabilecek stratejiler ve aile ile iletişim kurulmasına yönelik konularda bilgi sahibi oldukları ancak desteğe ihtiyaç duydukları görülmüştür. Katılımcıların erken çocukluk döneminde görülen davranış problemlerine yönelik eksik olduğu düşünülen noktalara yönelik görüşleri incelendiğinde gözlem ve deneyim eksikliğinin ön plana çıktığı görülmüştür. Bu sonuçlar ışığında; öğretmen adayları ve yeni mezun öğretmenler için davranış problemleri ile baş etme ve sınıf yönetimi konularına yönelik müdahale programları oluşturulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Okul öncesi eğitim, Davranış problemi, Öğretmen adayları.*

---

¹Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, Okul Öncesi Eğitim, haticebusra2013@gmail.com

²Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Okul Öncesi Eğitim, sea_edu2003@yahoo.com

The Reasons of Preschool Teacher Candidates and Their Views on Their Management Problems

Early childhood is a critical period in the development of children. It is highly likely that the behaviors and habits that children acquire during this period will continue in the future. Behavioral problems that can be seen in children in early childhood can affect their social relationships and academic success. It is very important to recognize the behavior problems of children and to use appropriate strategies. The aim of this study is to examine the views of prospective teachers who will start their career as a preschool teacher about the causes of behavioral problems in children and how to cope with these problems. The research was designed in the basic qualitative research design, which is one of the qualitative research methods. The study group of the research consists of 5 teacher candidates who are 4th grade undergraduate students studying at Trabzon University Education Faculty Preschool Teaching Department in the 2020-2021 academic year. A semi-structured interview form prepared by the researchers was used as a data collection tool in the study. Interviews with pre-service teachers were conducted and recorded via telephone and online applications. The obtained data were analyzed by subjecting it to the inductive content analysis technique. As a result of the research, it was seen that the participants' knowledge and inferences about physical health, nutrition, technology, family and genetic causes of behavioral problems that can be seen in children are compatible with the literature, but they need more comprehensive information. It was seen that the participants were knowledgeable about the strategies that can be used for children with behavioral problems and communication with the family, but they needed support. When the views of the participants on the points that are thought to be missing regarding the behavior problems seen in early childhood were examined, it was seen that the lack of observation and experience came to the fore. In the light of these results; it is recommended to create intervention programs for teacher candidates and newly graduated teachers on coping with behavior problems and classroom management.

Keywords: *Preschool, Behavioral problems, Teacher.*

Dijital Ebeveynlik ve Ebeveyn Arabuluculuğu Kapsamında Yapılan Uluslararası Araştırmaların İncelenmesi

Kübra Eke¹, Tülay Gül Taşkın Gökçe²

Bildiri Kodu: 9550

Araştırmanın amacı 2017-2022 yılları arasında dijital ebeveynlik konusunda yapılan bilimsel araştırmaların; amacı, bilimsel araştırma yöntemi, deseni, örnekleme, analizi, yapıldığı yıl, yapıldığı ülke, alanı/bağlamı ve bulunduğu veri tabanı boyutları ile incelenerek, bütüncül bir bakış açısıyla analiz edilmesidir. Araştırma verileri, nitel araştırmalarda veri toplama yöntemi olan döküman analizi/inceleme ile elde edilmiştir. Amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen araştırma örneklemini; ERIC, Taylor and Francis, SAGE Journals, Web of Science veri tabanlarından “dijital ebeveynlik, dijital ebeveynlik rolleri, dijital ebeveyn arabuluculuğu, digital parenting, the roles of digital parenting, parental mediation of internet use” anahtar kelimeleri kullanılarak ulaşılan araştırmalar oluşturmaktadır. Ocak 2017-Nisan 2022 tarihleri arasında yayınlanmış, erişime açık ve tam metnine ulaşılabilir olan, İngilizce ve/veya Türkçe dillerinde yazılmış, makale türünde olan ve örneklemin özel gereksinimli bir grubu belirtmemesi kriterini karşılayan araştırmalar analiz sürecine dâhil edilmiştir. Bu araştırmada temalar önceden belirlendiği için “betimsel analiz” yapılmıştır. Bu bağlamda ikinci aşama için, veriler araştırmacılar tarafından oluşturulan “Dijital Ebeveynlik ve Ebeveyn Arabuluculuğu Araştırmaları İnceleme Formu” dikkate alınarak toplanmıştır. İncelenen araştırmalar, en çok SAGE veri tabanında yer almakta olup, nitel araştırma desenine sahiptir. Araştırmaların çalışma grubunda yer alan katılımcıların çoğunluğu ebeveynlerden oluşmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri en çok araştırma yapılan ülke, 2021 en fazla yayın yapılan yıl olmuştur. Araştırma bağlamına ilişkin incelemelerde en fazla sosyal medya, medya tüketimi ve medya okuryazarlığı başlıkları altında medya kavramının ele alındığı görülmüştür. Ek olarak araştırmalar, ebeveyn tutumları, okulda uygulanan eğitim programları ve dijital ebeveynliğe dair yapılan eğitimler bağlamında çocuğun ve ebeveynin yapıcı ve yıkıcı davranışları üzerine yapılmıştır. Ülkelerin dijital ebeveynlikle ilgili belirlediği yasal çerçeveler, ailelerin ve idarecilerin yasalara yönelik bilinci ve etik konular genel olarak mahremiyet başlığı altında incelenmiştir. Arabuluculuk kavramı da daha çok arabuluculuk stratejileri ile ilişkilendirilerek ele alınmıştır. Çok az çalışmada dijital ebeveynlik tutumunun çocuğun ve ebeveynin cinsiyetine göre farklılaştığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Dijital ebeveynlik, Dijital ebeveynlik rolleri, Dijital Ebeveyn arabuluculuğu, Doküman analizi.

¹Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, kubraeke@gazi.edu.tr

²Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, Temel Eğitim, tulaygultaskingokce@gmail.com

Investigation of International Research on Digital Parenting and Parent Mediament

The research aims to determine the scientific research on digital parenting between 2017-2022 and to analyze it with a holistic point of view by examining the scientific research method, design, sample, analysis, year in which it has been conducted, the country in which it has been conducted, its field/context and the dimensions of the database it is in. Research data have been obtained by document analysis/examination, which is a data collection method in qualitative research. The purposive sampling method has been used. Studies have been accessed using the keywords " digital parenting, the roles of digital parenting, parental mediation of internet use" from ERIC, Taylor, and Francis, SAGE Journals, and Web of Science databases. Studies meeting the criteria of being published between January 2017 and April 2022, being open to access and having full text available, being in English and/or Turkish publication language, being in the type of article, and not specifying a group with special needs in the sample have been included in the analysis process. In this research, "descriptive analysis" has been conducted because the themes have been determined beforehand. In this context, for the second stage, the data have been collected by considering the "Digital Parenting and Parental Mediation Research Review Form" created by the researchers. The reviewed studies are primarily in the SAGE database and have a qualitative research design. The majority of the participants in the study group of the studies consisted of parents. The United States are the country with the most research, 2021 being the year with the most publications. In the investigations related to the research context, it has been seen that the media concept mainly has been discussed under the headings of social media, media consumption, and media literacy. In addition, research has been conducted on the constructive and destructive behaviors of the child and the parent in the context of parental attitudes, educational programs at school, and training on digital parenting. The legal frameworks determined by countries regarding digital parenting, the awareness of families and administrators about the law, and ethical issues are generally examined under the title of privacy. The concept of mediation has also been dealt with concerning mediation strategies. Few studies have shown that the digital parenting attitude differs according to the gender of the child and the parent.

Keywords: Digital parenting, Digital parenting roles, Parental mediation of internet use, Document analysis.

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK

Ergenlerde Nomofobinin Yordanmasında Gelişmeleri Kaçırma Korkusu, Sosyal Medya Bağımlılığı ve Aleksitiminin Rolü

Damla Meral¹, Kemal Öztemel²

Bildiri Kodu: 9512

Nomofobinin özellikle gençler arasında yaygın olması gelecek kuşaklar için tehdit oluşturmaktadır. Ergenlik döneminde akıllı telefon ile geçirilen zamanın kontrol edilememesi ergenlerin ruh sağlığını olumsuz yönde etkilemektedir. Yeni teknolojiler ve bu teknolojilerin psikopatolojik etkileri arasındaki bağlantılar hâlâ belirsiz olduğundan bu alandaki kavramların, ilişkili olabileceği değişkenlerle ele alınması önemlidir. Bu nedenle çalışmada ergenlerin nomofobi düzeyleri ile gelişmeleri kaçırma korkusu, sosyal medya bağımlılığı ve aleksitimi düzeyleri arasındaki ilişkileri incelemek amaçlanmıştır. İlişkisel tarama modeli kullanılarak yürütülen bu çalışmanın örneklemini ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle seçilen Ankara'da MEB'e bağlı devlet okulları ve özel okullarda öğrenim görmekte olan 396'sı kız 163'ü erkek 559 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Katılımcıların yaşları 14-19 aralığındadır. Veri analizinde bağımsız gruplar t testi, tek yönlü varyans analizi, pearson korelasyonu ve çoklu doğrusal regresyon teknikleri kullanılmıştır. Kadınların nomofobi düzeyinin erkeklerden yüksek olduğu, günlük 6 saatten fazla akıllı telefonuyla vakit geçirenlerin nomofobi düzeylerinin, günlük 0-2 saat vakit geçirenlerden daha yüksek olduğu, akıllı telefonunda 7 veya 8 uygulama kullanan katılımcıların nomofobi düzeylerinin en çok 3 uygulama kullananlara göre daha yüksek olduğu araştırmanın önemli bulguları arasındadır. Bu bulgular göz önünde bulundurularak ortaöğretim düzeyinde nomofobiyle başa çıkmak için bir psikoeğitim programı geliştirilebilir. Lisede çalışan psikolojik danışmanlar nomofobi düzeyi yüksek öğrencilere, ailelere ve öğretmenlere çalışmadaki ilgili değişkenleri göz önüne alarak bilgilendirici seminerler düzenleyebilir.

***Anahtar Kelimeler:** Nomofobi, Gelişmeleri kaçırma korkusu, Sosyal medya, Aleksitimi, Akıllı telefon, Lise öğrencileri.*

The Role of Fear of Missing Out, Social Media Addiction, and Alexithymia in the Prediction of Nomophobia in Adolescents

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, damlaakaydin@hotmail.com

²Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, oztemel@gazi.edu.tr

The prevalence of nomophobia, especially amongst youth, poses a threat to future generations. Unmonitored phone time in adolescent years negatively impacts their mental health. New technological developments, and the unknown nature of their relationship to psychopathological effects makes it essential to assess the variables related to concepts in the field. This research aims to examine the relationships between adolescent nomophobia levels, fear of missing out, social media addiction, and alexithymia. The correlational survey is composed of 559 students (396 female, 163 male), selected from amongst MEB (Ministry of Education) private and public schools in Ankara through availability sampling. The age-range is 14-19. The data analysis utilizes independent sample t-test, one-way variance, Pearson correlation, and multilinear regression analyses. Important findings include more prevalent nomophobia amongst females than males, higher nomophobia levels for 6+ hours of smartphone screentime than 0-2 hours, as well as higher nomophobia in individuals with 7-8 installed apps than 3 or fewer apps. These findings may help establish a psychoeducation program at middle-school level to cope with nomophobia. Highschool psychological counselors could also organize seminars, utilizing study variables, for students with high nomophobia levels as well as their parents and teachers.

Keywords: *Nomophobia, Fear of missing out, Social media, Alexithymia, Smart phone, High school students.*

Çalışanların Temel Benlik Değerlendirmesi İle Anlamlı Çalışma Arasındaki İlişkide Düzgün İş ve İş Doyumunun Aracı Etkisi

Mehmet Korkar¹, Kemal Öztemel²

Bildiri Kodu: 9514

Günümüzde bireyler hayatlarının merkezine çalışmayı aldıkları için çalışma hayatları anlam ihtiyaçlarını karşılamalıdır. Dolayısıyla bu araştırmanın amacı çalışanların temel benlik değerlendirmeleri ile anlamlı çalışma arasında ilişki olup olmadığını tespit etmek ve eğer bir ilişki varsa bu ilişkide düzgün iş ve iş doyumunun aracı etkisini belirlemektir. Araştırma, ilişkisel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Çalışma grubu seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden kolaylıkla bulunabilen örnekleme yöntemi kullanılarak oluşturulmuş ve farklı mesleklerde çalışan 437 çalışana ulaşılmıştır. Çalışanların 191'i (%43,7) kadın, 246'sı (%56,3) erkektir. Veri toplama araçları, "Temel Benlik Değerlendirmesi Ölçeği, İş Anlamı Ölçeği, Düzgün İş Ölçeği ve Minnesota İş Doyumu Ölçeği (Kısa Form)" dir. Verilerin analizinde bağımsız gruplar için t-testi, tek yönlü varyans analizi, pearson korelasyon analizi ve aracılık analizi istatistiksel yöntemleri kullanılmıştır. Araştırma sonucuna göre meslek, çalışılan kurum ve çalışılan süre değişkenine bağlı olarak iş anlamı toplam puanları anlamlı bir şekilde farklılaşmıştır. Cinsiyet ve gelir düzeyi değişkenine bağlı olarak ise iş anlamı toplam puanları anlamlı bir şekilde farklılaşmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Anlamlı çalışma, Temel benlik değerlendirme, Düzgün İş, İş doyumunu, Çalışanlar.

The Relationship Between Employees' Core Self-Evaluation and Meaningful Work: The Mediating Role of Decent Work and Job Satisfaction

Today, as individuals place the work at the center of their lives, their working lives must meet their needs for meaning. Therefore, the aim of this research is to determine whether there is a relationship between employees' core self-evaluations and meaningful work, and if there is, to determine the mediating effect of decent work and job satisfaction in this relationship. The research is a descriptive study in relational screening model. The study group was formed by using the easily available sampling method, which is one of the non-random sampling methods, and 437 employees working in different professions were reached. 191 (43.7%) of the employees are female and 246 (56.3%) are male. Data collection tools are Core Self-Evaluation Scale, Work and Meaning Inventory, Decent Work Scale and

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, mehmetkorkar1903@gmail.com

²Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, oztemel@gazi.edu.tr

Minnesota Job Satisfaction Scale (Short Form). In the analysis of the data, independent samples t-test, one-way analysis of variance, Pearson correlation analysis and mediation analysis statistical methods were used. According to the results of the research, the job meaning total scores differed significantly depending on the variable of profession, institution and time worked. Depending on the gender and income level variable, the job meaning total scores did not differ significantly.

Keywords: *Meaningful work, Core Self evaluation, Decent work, Job satisfaction, Employees.*

Türkiye ve Kktc'deki Üniversitelerin Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Lisans Programlarına Yönelik Bir Durum İncelemesi

Sema Gülümser¹, Zehra İrem Sü Öztürk², Zehni Koç³

Bildiri Kodu: 9532

Araştırmanın temel amacı devlet ve vakıf üniversitelerinin rehberlik ve psikolojik danışmanlık lisans programlarının var olan durumlarını tespit etmektir. Bu temel amaç doğrultusunda üniversite kontenjanına göre yerleşen, toplam ve mezun olan öğrenci sayıları, cinsiyete göre dağılımları, toplam akademisyen sayıları ve unvanlara göre dağılımı, üniversiteye giriş taban ve tavan puanları ile mezun başarı puanları (KPSS1 ve 2) arasında nasıl bir ilişki bulunduğu sorularına cevap aranmıştır. Bu çalışmada ele alınan yıllar dikkate alındığında rehberlik ve psikolojik danışmanlık lisans programlarının güncel durumunu ortaya koyan bir araştırmaya ulaşılamamıştır. Araştırma 2018-2019, 2019-2020 ve 2020-2021 eğitim öğretim yıllarını kapsamaktadır. Araştırmacılar tarafından YÖK Atlas sisteminden girdi ve çıktı kısımlarına bakılarak araştırmacılarca önceden belirlenmiş temalara uygun bilgiler alınmış ve daha önce hazırlanan tablolara işlenmiştir. Çalışma nitel bir araştırma olup, model olarak bütüncül çoklu durum deseni kullanılmıştır. Araştırmanın son alt amacına uygun olarak katılımcıların üniversiteye giriş başarı sıralamaları ile mezun başarı sıralamaları arasındaki ilişkiyi belirlemek için iki değişken arasındaki korelasyona bakılmıştır. Bulgular rehberlik ve psikolojik danışmanlık lisans programlarının devlet üniversitelerinde çoğunlukta olduğu, toplam kayıtlı öğrenci sayısının her yıl artış gösterdiği, akademik personel sayısının üniversitelere göre farklılaştığı gözlemlenmiştir. Ayrıca, üniversitelerin 2020 yılı taban puanları ile KPSS-1 başarı puanları arasında pozitif yönlü güçlü bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın sonuçları gelecekte bu konuda çalışma yapacak araştırmacılar için esin kaynağı ve psikolojik danışmanlar için de mesleki rehberlikte kullanılabilecek kılavuz niteliğinde olabilir.

***Anahtar Kelimeler:** Rehberlik ve psikolojik danışmanlık lisans programı, Yükseköğretim kurumu, Devlet ve vakıf üniversitesi.*

A Case Study on Guidance and Psychological Counseling Undergraduate Programs in Universities in Turkey and Turkish Republic of Northern Cyprus

¹Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, gsema256@gmail.com

²Gazi Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, iremsu1225@hotmail.com

³Dr. Öğr. Üyesi, Gazi Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, zihnikoc@gazi.edu.tr

The main aim of this research is to determine the current status of the guidance and psychological counseling undergraduate programs at foundation and state universities. In line with this main aim, the relationship between the number of registered students, the total students and graduated students according to the university quota, their distribution by gender, the total number of academicians, their distribution according to titles, the university entrance base and ceiling scores and the graduate achievement scores (PPSE-1 and PPSE-2) were investigated. Considering the contained years of this study, any research could be found that reveals the current status of guidance and psychological counseling undergraduate programs. The research contains the academic years of 2018-2019, 2019- 2020 and 2020-2021. The researchers obtained information by looking at the input and output parts of the Council of Higher Education (CHE) Atlas system in accordance with the predetermined themes and processed them into the prepared tables. The study is a qualitative research and a holistic multiple case design was used as a model. In accordance with the last sub-purpose of the study, correlation analysis was used in order to determine the relation between the university entrance success rank and graduate success rank. As a result of the research, the guidance and psychological counseling undergraduate program at the state universities is the majority, the total number of registered students at the university increases every year and the number of academic staff differs according to universities was found. In addition, a strong positive relationship between the university entrance base scores of 2020 year and PPSE-1 achievement scores was found. The results of the research can be a idea source for the future researchers and a guide that can be used in vocational guidance for psychological counselors.

Keywords: *Psychological counseling and guidance undergraduate program, Higher education institution, State and foundation university.*

Üstün Yetenekli Bireylerin Kariyer Gelişimi Alanında 2000-2021 Yılları Arasında Yapılmış Olan Makalelerin İncelenmesi

Beyza Bulut¹, Feride Bacanlı²

Bildiri Kodu: 9548

Bu çalışmada, kariyer psikolojik danışmanlığı alanında, 2000-2021 yılları arasında üstün yetenekli öğrenci örneklemelerinde çalışılmış, SPRINGER (f=5), SAGE (f=18), WOS (f=12), SCOPUS, (f=4), TAYLOR&FRANCIS (f=2) veri tabanlarında yer alan 41 makalenin doküman analizi yöntemiyle incelenmesi amaçlanmaktadır. Tarama sonucunda ulaşılan makaleler; yıllarına, araştırmanın yapıldığı ülkeye, konularına, araştırma yöntemine, veri toplama araçlarına, çalışma grubu özelliklerine göre analiz edilmiştir. Analiz sonuçları incelendiği zaman çalışmaların çoğunluğunun 13-17 (%50) yaş aralığındaki öğrenci örneklemelerinde ve en çok ABD' de (%43) yapıldığı görülmektedir. Üstün yetenekli bireylerde en fazla karşılaşılan özelliğin mükemmeliyetçilik olduğu ve araştırma kapsamında ele alınan çalışmaların araştırma yöntemleri incelendiği zaman çalışmaların çoğunun betimsel yöntemlerle (%63) gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Deneysel yöntemle çalışılan ve kültürlerası çalışmaların sınırlı sayıda olduğu dikkati çekmektedir. İncelenen çalışmalarda; kariyer karar verme süreci, kariyer karar verme güçlükleri, öz yetkinlik, dezavantajlı grupta yer alan üstün yetenekli öğrenciler ve üstün yetenekli kız öğrencilerin kariyer ihtiyaçları başlıklarının öne çıktığı belirlenmiştir. Analiz sonuçları tartışılmış olup, çalışmanın sınırlılıkları ve gelecekte yapılabilecek araştırmalar için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Üstün yetenekli öğrenci, Kariyer gelişimi, Kariyer danışmanlığı.

Examining the Articles Conducted Between 2000-2021 in the Field of Career

Development of Gifted Individuals

In this study, gifted students were studied in career counseling between 2000-2021, SPRINGER (f=5), SAGE (f=18), WOS (f=12), SCOPUS, (f=4), TAYLOR&FRANCIS (f=2), it was aimed to analyze 41 articles in the databases by document analysis method. Articles found in the search; it was analyzed by using the scanning method according to the years, the country where the research was conducted, the subjects, the research method, the data collection tools, and the characteristics of the study group. The results of the analysis showed that the majority of the studies were conducted in student samples between the ages of 13-17 (%50) and mostly in the USA (%43). It was determined that the most common personality

---

¹Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, beyzakincal@gmail.com

²Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, ferbacanlı@gmail.com

trait of gifted students was perfectionism and most of the studies were conducted with descriptive method (%63). It is noteworthy that there are limited number of cross-cultural and experimental studies. In the studies examined; career decision making process, career decision making difficulties, self-efficacy, career needs of gifted students in the disadvantaged group and career needs of gifted female students were determined. The results of the analysis were discussed, the limitations of the study and suggestions for future research were presented.

Keywords: *Gifted student, Career development, Career counseling.*

Madde Tepki Kuramı Kapsamında Sınıflama Doğruluğu İndekslerinin Karşılaştırılması

Nurşah Yakut¹, Emine Önen²

Bildiri Kodu: 9517

Eğitim ortamlarında uygulanan ölçme araçlarından elde edilen ölçümlere dayalı olarak bireyler hakkında tanımlama ve yerleştirmeye yönelik kararlar verilmekte ve sınıflama doğruluğu, bu kararların doğruluğuna işaret etmektedir. Eğitsel ölçümlere dayalı bu kararlar özellikle öğrencilerin yaşamlarına yön verici nitelikte olduğundan, bu ölçümler için sınıflama doğruluğunun incelenmesi önem taşımaktadır. Bu çalışmada Madde Tepki Kuramına dayalı yöntemlerden Rudner'ın, Guo'nun ve Lee'nin yöntemleri kullanılarak hesaplanan sınıflama doğruluğu ve tutarlılığı indekslerinin doğruluk derecelerinin- 1PLM, 2PLM ve 3PLM altında- farklı test uzunluğu ve örneklem büyüklükleri açısından karşılaştırmalı olarak incelenmesi amaçlandığından bu çalışma simülasyon çalışması olarak tasarlanmıştır. Simülasyon çalışması yoluyla test uzunluğu ve örneklem büyüklüğü değiştirilerek, hangi koşul(lar) altında hangi yönteme dayalı olarak daha az yanlışlıkla bu indekslerin kestirildiğini değerlendirmek mümkün olmaktadır. Bu çalışmada -1PLM, 2PLM ve 3PLM altında- iki farklı test uzunluğu (k=15, k=30) ve örneklem büyüklüğü (n=500, n=1000) koşulları altında R Studio programında 'irtos' paketi kullanılarak veri setleri üretilmiştir. Sınıflama doğruluğu ve tutarlılığı indeksleri ile bunlara ilişkin yanlışlık değerleri 'cacIRT' paketi kullanılarak hesaplanmıştır. Sınıflama doğruluğu ve tutarlılığı indekslerine ilişkin değerlerin, madde sayısının artışına bağlı olarak dikkate değer bir farklılık gösterdiği gözlenmiştir. Lee'nin yöntemine dayalı hesaplanan kappa değerleri ile Guo'nun yöntemine dayalı hesaplanan FP ve FN değerlerinin daha yüksek yanlışlık değerlerine sahip olduğu gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Madde tepki kuramı, Sınıflama doğruluğu, Sınıflama indeksleri.

Comparison of Classification Accuracy Indices Under The Item Response Theory

Individual diagnostic and placement decisions are made using data from educational measurement instruments, and classification accuracy indicates how accurate these decisions are. It is critical to investigate the classification accuracy for educational measures since decisions based on these measurements have a significant impact on students' lives. This is a simulation study since the aim is to compare the classification accuracy and consistency indices calculated using Rudner's, Guo's, and Lee's item response theory-based approaches under 1PLM, 2PLM, and 3PLM in terms of different test lengths

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, nursahyakut97@gmail.com

²Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, emineonen@gazi.edu.tr

and sample sizes. It is possible to examine under which condition(s) and which method these indices are calculated with less bias by changing the test length and sample size through the simulation study. Under the conditions of two different test lengths ($k=15$, $k=30$) and sample sizes ($n=500$, $n=1000$) under 1PLM, 2PLM, and 3PLM, data sets were generated using the 'irtoys' package in R Studio. Classification accuracy and consistency indices and related bias values were calculated using the 'cacIRT' package. As the number of items increased, the classification accuracy and consistency indices showed a significant difference. For Kappa values calculated using Lee's approach and FP and FN values calculated using Guo's method, higher bias values were observed.

Keywords: *Item response theory, Classification accuracy, Classification indices.*

Sosyal Pedagoji Öğrencilerinin Gözünden Kazakistan Toplumunda Sosyal Pedagog Mesleğinin Durumu

Aiganym Makhadiyeva¹, Aizhan Abibulayeva²

Bildiri Kodu: 9562

Statü, hem hayatta hem de bir kişinin kariyer gelişiminde önemlidir. Bir sosyal eğitimci, Kazakistan'daki her okulda aranan bir personeldir. Bir sosyal pedagogun çalışması, çoğu maddi zorluklar yaşayan veya ailede sağlıksız bir psikolojik iklime sahip olan ve çocuğun gelişimini etkileyen işlevsiz ailelerde büyüyen ve büyüyen çocukların sorunlarıyla çok yakından ilgilidir. Bir sosyal pedagogun çalışmasında, genellikle bir şablonu olmayan ve kesin bir çözümü olmayan sorunları çözer. Bir sosyal pedagogun çalışmasında önemli bir rol, öğretmenin ebeveynlerle olan ilişkisi, eğitim kurumunun yönetimi, yani sosyal pedagogun çocuk haklarının savunucusu olarak statüsü ve tanınması ile oynanır. Sosyal pedagog statüsü, okullarda branş öğretmenleri ile birlikte değerlendirilir. Bir sosyal pedagogun profesyonel olarak gerçekleştirilmesi bir okul, yatılı okul ve yetimhaneler vb. sosyal pedagog statüsünü belirlemek için 1. ve 2. sınıf sosyal pedagoji ve kendini tanıma bölümlerinde okuyan öğrencilerle görüşme yapılmıştır. Mülakat sonuçlarına göre, pedagojik ve psikolojik hazırlık ve etkili ilişki becerilerinin geliştirilmesinin yanı sıra sosyal pedagog mesleğine karşı saygılı bir tutum da ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal pedagog durumu, Güncel sorunlar, Öğrenci tutumu.

The Status of the Profession of a Social Pedagogue In Kazakhstan's Society From the Students' Perspective

Status is important, both in life and in a person's career development. A social educator is a sought-after staff in every school in Kazakhstan. The work of a social pedagogue is very closely related to the problems of children growing up and brought up in dysfunctional families, many of whom have material difficulties or an unhealthy psychological climate in the family, which affects the development of the child. In the work of a social pedagogue solves problems that often do not have a template and unambiguous solution. An important role in the work of a social pedagogue is played by the relationship of the teacher with parents, the administration of the educational institution, namely the status and recognition of the social pedagogue as a defender of the rights of the child. The status of a

---

¹Doktora Öğrencisi, L.N. Gumilov Avrasya Ulusal Üniversitesi, Sosyal Pedagoji ve Kendini Keşfetme Bölümü, ay.makhadi@gmail.com

²Prof. Dr., L.N. Gumilov Avrasya Ulusal Üniversitesi, Sosyal Pedagoji ve Kendini Keşfetme Bölümü, asyoka93@mail.ru

social pedagogue is considered along with subject teachers in schools. Since the professional realization of a social pedagogue takes place within the walls of a school, boarding school and orphanages, etc. In order to determine the status of a social pedagogue, an interview was conducted with students of the 1st and 2nd year, majoring in social pedagogy and self-knowledge. According to the results of the interview, along with pedagogical and psychological preparation and the development of effective relationship skills, a respectful attitude towards the profession of a social pedagogue was also revealed.

Keywords: *Social pedagogue status, Current problems, Students' attitude.*

SINIF EĞİTİMİ

Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Matematik Benlik Algıları İle Öğretmenlerinin Cinsiyet Eşit(Siz)liği Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Nisa Selin Dursun¹, Naciye Aksoy²

Bildiri Kodu: 9503

Bu çalışmanın genel amacı ilkököl dördüncü sınıf öğrencilerinin matematik dersinde öğretmenlerinin cinsiyet eşit(siz)liği davranışlarına yönelik algıları ve kendilerinin matematik benlik algıları arasında bir ilişki olup olmadığını incelemektir. Nicel yaklaşıma göre tasarlanan çalışma ilişkisel tarama modeline göre gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini 2021-2022 eğitim öğretim yılında Ankara ilinin Keçiören ilçesindeki devlete bağlı ilkökullarda öğrenim gören dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Seçkisiz örnekleme modeli ile belirlenen 596 öğrenci ile çalışma yürütülmüştür. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından Türkçeye uyarlanan "Matematik ve Ben" anketi ile "Öğretmenlerin Matematik Dersinde Cinsiyet Eşit(siz)liği Davranışlarına Yönelik Öğrenci Algıları Anketi" uygulanarak toplanmıştır. Verilerin analizi basit istatistik, Pearson Çarpım Moment Korelasyon Katsayısı ve Nokta Çift Serili Korelasyon ile yapılmıştır. Analizler sonucunda kız ve erkek öğrencilerin matematik benlik algılarının farklılık göstermediği; her iki cinsiyette de benlik algılarının yüksek olduğu ve kız öğrencilerin öğretmenlerinin cinsiyet eşit(siz)liği davranışlarına yönelik algılarının erkek öğrencilerin algılarından daha düşük olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin matematik benlik algıları ile öğretmenlerinin matematik dersindeki davranışlarına yönelik eşitlik algıları arasında negatif yönlü düşük düzeyde ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Matematik benlik algısı, Toplumsal cinsiyet eşit(siz)liği, Öğretmen davranışlarına yönelik algı.

Examination of the Relationship Between Fourth-Grade Students' Mathematical Self-Efficacy and Their Teachers' Gender (in)Equality Behavior

The overall purpose of this study is to examine whether there is a relationship between primary school fourth grade students' perceptions of their teachers' gender (in)equality behaviors in mathematics lessons and their mathematics self-efficacy. The study, which was designed according to the

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi, nisa.odabas52@gmail.com

²Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi, naciye@gazi.edu.tr

quantitative approach, was carried out as a correlational research. Population of the study consists of fourth-graders who are studying in state primary schools in Keçiören district of Ankara province in the 2021-2022 academic year. The study was carried out with 596 students determined by the random sampling model. The data of the study were collected by applying the "Math & Me Survey", which was adapted into Turkish by the researchers, and the "Perceptions of Teacher Equity' Survey". Analysis of the data was done with simple statistics, Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Point Biserial Correlation. As a result of the analysis, it has been determined that the mathematics self-efficacy of boy and girl students does not differ; that both genders have high self-efficacy and girl students' teachers' perceptions of gender (in)equality behaviors are lower than boy students' perceptions. It has been determined that there is a low negative correlation between perceptions of students in their mathematical self-efficacy and teacher's (in)equal gender behaviors.

Keywords: *Mathematics self-efficacy, Gender (In)equality, Perception of teacher equity.*

Sınıf Öğretmenlerinin Siber Zorbalık Farkındalıkları

İrem Acarbaş¹, Naciye Aksoy²

Bildiri Kodu: 9504

Bilişim teknolojilerinin hızlı gelişimi bir taraftan yaşamı kolaylaştırırken diğer taraftan da bazı sorunları beraberinde getirmektedir. Siber zorbalık bu sorunlardan biridir. Özellikle küresel Covid-19 salgını nedeniyle kapanma tedbirlerinin alınması, gündelik hayatın her alanında bilişim teknolojilerinin kullanımında büyük artışlara yol açmıştır. Bu süreçte, eğitim hizmetinin sunulmasında da dijital eğitim platformları devreye sokulmuştur. Hem gündelik hayatta hem de eğitim hizmetinin sunumunda dijital teknolojilerin kullanımındaki artış her kademedeki öğrencilerin siber zorbalığa maruz kalma riskini de artırmıştır. Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmenlerinin siber zorbalık farkındalık düzeylerini incelemektir. Çalışma nicel araştırma yöntemlerinden tekil tarama modeline göre gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini 2021-2022 eğitim öğretim yılında Ankara ilinin Akyurt ilçesine bağlı kamu okullarında görev yapan sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Buna göre; araştırmada 10 ilkokulda görev yapan 93 sınıf öğretmeni ile çalışılmıştır. Araştırmanın verileri izin alınarak kullanılan “Okulda Siber Zorbalık Farkındalık Anketi” uygulanarak toplanmıştır. Veriler basit istatistik yöntemleri ile analiz edilmiştir. Analizlerin sonucuna göre; öğretmenlerin siber zorbalık konusunda hem kendileri hem de öğrencilerinin karşılaşılabilecekleri durumlar açısından farkında oldukları gözlenmiştir. Siber zorbalığın aynı fiziksel ve sözel zorbalıkta olduğu gibi tehlikeli bir durum olduğu ve önlem alınması gerektiği belirtilmiştir. Ancak öğretmenler arasında siber zorbalık konusunda verilen seminer, konferans v.b etkinliklere katılımın düşük olduğu ve bu eğitimlere katılımın desteklenip arttırılması gerektiği kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Siber zorbalık, Siber zorbalık farkındalığı, İlkokul öğretmeni.

Cyberbullying Awareness of Primary School Teachers

While the rapid development of information technologies makes life easier on the one hand, it also brings some problems with it. Cyberbullying is one of these problems. Taking closure measures, especially due to the global Covid-19 epidemic, has led to great increases in the use of information technologies in all areas of daily life. In this process, digital education platforms have been activated in the provision of education services. Digital technologies in the delivery of education services and in daily life have also increased the risk of cyberbullying for students at all levels. The aim of this research

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi, iremacarbas@gmail.com

²Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi, naciye@gazi.edu.tr

is to examine the cyberbullying awareness levels of primary school teachers. The study was carried out as a survey research method. The population of the research consists of primary school teachers working at public schools in Akyurt district of Ankara province in the 2021-2022 academic year. Accordingly, 93 primary school teachers working in 10 primary schools were involved in the study. The data of the research were collected by applying the "Cyberbullying Awareness Questionnaire at School", which was used with permission. The data were analyzed with simple statistical methods. According to the results of the analysis; it has been observed that teachers are aware of cyberbullying in terms of situations that both themselves and their students may encounter. It was stated that cyberbullying is a dangerous situation just like physical and verbal bullying and that precautions should be taken. However, it has been concluded that the participation in seminars, conferences, etc. activities on cyberbullying among teachers is low and that participation in these trainings should be supported and increased.

Keywords: *Cyberbullying, Cyberbullying awareness, Primary school teacher.*

İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Bakımından İncelenmesi

Ömür Göktepeliler¹, Ceren Demirbaş²

Bildiri Kodu: 9534

Görsel sanatlar eğitimi, öğrencilerin sanat alanına yönelik tutumlarını olumlu yönde geliştirmesini sağlamaktadır. Öğrencilerin olumsuz tutumlarını olumlu yönde değiştirmesi adına da görsel sanatlar eğitimi önemli bir rol oynamaktadır. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin görsel sanatlar dersine yönelik tutumlarını farklı değişkenlere göre belirlemektir. Nicel araştırma yönteminin benimsendiği çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılının bahar döneminde Kırıkkale ilinin merkez ilçesinde bulunan özel ve devlet okullarından kolay ulaşılabilirliğe göre seçilmiş 76 adet 4. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencilerin görsel sanatlar dersine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla Aslantaş (2014) tarafından geliştirilen 28 maddelik “Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Öğrencilerin görsel sanatlar dersine ilişkin tutumlarını etkileyeceği düşünülen bazı değişkenler araştırmacılar tarafından ölçek formuna soru olarak eklenmiştir. Elde edilen verilerin analizinde SPSS 22 paket programından yararlanılmış, verilerin analizi için Anova ve t-Testi uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre katılımcıların görsel sanatlar dersine yönelik tutumları; okulda atölye bulunma durumu, resim yaparken kullanmayı sevdikleri boya türü, derse giren öğretmenin branşı, yapmayı sevdikleri resim türü, ders malzemeleri temini, dersi işledikleri mekân, sergi ziyareti ve okul türü değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar göstermemişken öğrencilerin görsel sanatlar dersine ilişkin tutumlarının resim yapmayı sevip sevmeme durumlarına ve cinsiyetlerine göre anlamlı farklılıklar gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Görsel sanatlar eğitimi, Görsel sanatlar dersi, Tutum.

Examination of Primary School 4th Grade Students' Attitudes to the Visual Arts Course In Terms of Different Variables

Visual arts education enables students to develop their attitudes towards the field of art in a positive way. Visual arts education plays an important role in changing the negative attitudes of students in a positive way. In this direction, the aim of the study is to determine primary school 4th grade students'

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Resim-İş Eğitimi, omurgoktepeliler@outlook.com

²Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Resim-İş Eğitimi, cerdemirbas@gmail.com

attitudes towards visual arts lesson according to different variables. Relational survey model was used in the study in which the quantitative research method was adopted. The study group of the research consists of 76 4th grade students selected according to easy accessibility from private and public schools in the central district of Kırıkkale province in the spring semester of the 2018-2019 academic year. The 28-item "Attitude Scale Towards Visual Arts Lesson" developed by Aslantaş (2014) was used to determine the attitudes of the students towards the visual arts lesson. Some variables that are thought to affect students' attitudes towards the visual arts lesson were added to the scale form as questions by the researchers. SPSS 22 package program was used in the analysis of the data obtained, Anova and t-Test were applied for the analysis of the data. According to the results of the research, the attitudes of the participants towards the visual arts course; While there were no significant differences in terms of the presence of a workshop at school, the type of paint they like to use while painting, the branch of the teacher attending the class, the type of painting they like to paint, the supply of course materials, the place where they teach, the exhibition visit and the type of school, it was concluded that the attitudes of the students towards the visual arts course show significant differences according to whether they like painting or not and their gender.

Keywords: *Visual arts education, Visual arts lesson, Attitude.*

TARİH EĞİTİMİ

Cumhuriyet Dönemi Ortaöğretim Tarih Ders Kitaplarında Büyük Taarruz Bölümü Hakkında Bir Değerlendirme (1930-1945)

Muhammed Erdoğan¹

Bildiri Kodu: 9507

Bu araştırmada, Büyük Taarruz olayının Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk dönemlerinde yazılan tarih ders kitaplarındaki yeri ve durumu incelenecektir. Araştırmanın amacı 1930 yılı ile Büyük Taarruzun "Tarih" olarak değerlendirilmesinin ardından, ders kitaplarında nasıl yer aldığını ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk döneminde nasıl anlatıldığını ortaya çıkartmaktır. Araştırmanın önemi Cumhuriyet'in ilk yıllarında yazılan tarih ders kitaplarının durumunu, Büyük Taarruz bölümü örneğiyle değerlendirerek, geçmişi yorumlamak ve 21. yüzyılda yeni gerçekleşmiş benzer büyük çaptaki önemli olayların, ileri yıllarda ders kitaplarına yansıtılması hakkında önerilerde bulunmak olarak değerlendirilebilir. Araştırmada yöntem olarak, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın deseni, çoklu durum çalışması desenidir. Araştırmanın örneklemini Türkiye tarihi, Tarih 4 ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi ders kitaplarıdır. Araştırmada veriler bu ders kitaplarından toplanmıştır. Toplanan veriler tematik analiz aracılığıyla karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçları şunlardır; Büyük Taarruz bölümü, ders kitaplarına eklendiği ilk yıllarda olayın sıcaklığının etkisiyle, hikaye tarzında öğrenciyi heyecanlandıracak şekilde işlenmiş, resimler ve haritalar kullanılmamıştır. Sonraki yıllarda anlatım giderek bilimsel hâle gelmiş, sayısal veriler ve haritalar kullanılmıştır. 1944 tarihli Türkiye Cumhuriyeti tarihi ders kitabında bölümün bir üniteye dönüştüğü ve "Büyük Taarruz ve Son Zafer" adını aldığı tespit edilmiştir. Bölümün değişiminde bir başka önemli detay ise ilk yıllarda ağır ve ağırdal bir dil kullanılırken, sonraki yıllarda kullanılan dilin sadeleşmesidir.

Anahtar Kelimeler: *Büyük taarruz, Ders kitabı, Milli mücadele, Türkiye cumhuriyeti, Cumhuriyet tarihi.*

An Evaluation on the Great Offensive Section in the Republic Term Secondary Education History Text Books (1930-1945)

In this research, the place and situation of the Great Offensive event in the history textbooks written in the early periods of the Turkish Republic will be examined. The aim of the research is to reveal how the

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tarih Eğitimi Bölümü, erdoganmuhammed115@gmail.com

Great Offensive in 1930 was evaluated as "History", how it took place in the textbooks and how it was explained in the first period of the Republic of Türkiye. Importance of the research: Evaluating the situation of the history textbooks written in the first years of the Republic with the example of the Great Offensive section, it can be evaluated as interpreting the past and making suggestions about the reflection of similar major events that just took place in the 21st century to the textbooks in the future. As a method in the research, document analysis method, one of the qualitative research methods, will be used. The pattern of the research is the case study pattern. The sample of the research is the Turkish history, The History 4 and History of the Republic of Türkiye textbooks. The data in the research will be collected from these textbooks. The collected data will be evaluated by comparing them through thematic analysis. Research results are these: In the first years when the Great Offensive section was added to the textbooks, with the effect of the heat of the event, it was processed in the style of a story to excite the students, pictures and maps were not used. In the 1944 Republic of Türkiye history textbook, it was determined that the section turned into a unit and took the name "Great Offensive and Final Victory". In the following years, the narrative became increasingly scientific, numerical datas and maps were used. Another important detail in the change of the section is that while a heavy and viscous language was used in the first years, the language used in the following years was simplified.

Keywords: *Great offensive, Textbooks, National struggle, Republic of Türkiye, Republic history.*

Ortaöğretim İslam Bilim Tarihi Dersi Öğretim Programında Yer Alan Kazanımların Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre Dağılımı

Merve Sungur¹, Togay Seçkin Birbudak²

Bildiri Kodu: 9510

Bu araştırmanın amacı, 2017 yılından bu yana ortaöğretim kurumlarında seçmeli ders olarak okutulan İslam Bilim Tarihi dersi öğretim programında yer alan kazanımların yenilenmiş Bloom taksonomisine göre dağılımını incelemektir. Söz konusu çalışmada nitel araştırma tekniklerinden biri olan doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise içerik analizi yöntemi tercih edilmiştir. Araştırmada 2017 yılında yayınlanan ortaöğretim İslam Bilim Tarihi dersi öğretim programı kullanılmıştır. Çalışma esnasında öğretim programında yer alan toplam elli altı kazanım incelenmiş ve bu kazanımların Bloom taksonomisine göre hangi bilişsel hedef basamaklarına ait oldukları belirlenmiştir. Bahsi geçen kazanımlardan kırk bir kazanımın anlama; on kazanımın hatırlama ve beş kazanımın değerlendirme basamağında olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte öğretim programında yer alan kazanımlar içerisinde uygulama, analiz etme ve yaratma basamaklarına dair kazanımların yer almadığı görülmüştür. Araştırma sonucunda ortaöğretim İslam Bilim Tarihi dersi öğretim programında yer alan kazanımların Bloom taksonomisinde yer alan alt bilişsel hedeflere yönelik olduğu görülmüştür. Ayrıca öğretim programında bilişsel hedeflerin dengeli dağılmadığı tespit edilmiştir. İlerleyen dönemlerde hazırlanacak olan ortaöğretim İslam Bilim Tarihi dersi öğretim programlarında bilişsel hedeflerin ünitelere daha dengeli dağıtılması ve üst bilişsel hedeflere daha çok yer verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İslam bilim tarihi, Öğretim programı, Bloom taksonomisi.

Distribution of the Acquisitions in the Secondary Education History of Islamic Science Curriculum According to the Renewed Bloom Taxonomy

The aim of this research is to examine the distribution of the achievements in the History of Islamic Science curriculum, which is taught as an elective course in secondary education institutions, according to the renewed Bloom taxonomy. In this study, document analysis technique, which is one of the qualitative research techniques, was preferred. Content analysis method was used in the analysis of the data. In the research, the secondary education History of Islamic Science course curriculum published in 2017 was used. During the study, a total of fifty-six acquisitions in the curriculum were examined and it was determined which cognitive target steps these acquisitions belong to according to Bloom's

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Tarih Eğitimi, mervesumer77@gmail.com

²Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Tarih Eğitimi, tsbirbudak@gazi.edu.tr

taxonomy. Understanding of forty-one achievements from the aforementioned achievements; It has been determined that ten acquisitions are at the remembering level and five acquisitions are at the evaluation stage. However, it has been observed that the achievements of the application, analysis and creation steps are not included in the achievements in the curriculum. As a result of the research, it was seen that the acquisitions in the secondary school History of Islamic Science curriculum were related to the sub-cognitive goals in Bloom's taxonomy. In addition, it was determined that the cognitive goals in the curriculum were not evenly distributed. In the secondary education History of Islamic Science curriculum that will be prepared in the future, it is recommended that the cognitive goals be distributed more evenly to the units and more metacognitive goals should be included.

Keywords: *History of Islamic science, Curriculum, Bloom taxonomy.*

Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Tarihi Probleminin Tarih Öğretimine Yansımaları

Orkun Yavuz¹, Güray Kırpık²

Bildiri Kodu: 9538

Bu araştırmanın amacı günümüzde hâlâ varlığını sürdüren Osmanlı Devleti'nin kuruluş tarihi problemini analiz ederek bu problemin tarih öğretimine nasıl yansıdığını ortaya koymaktır. Bu genel amaç doğrultusunda; Osmanlı Devleti'nin kuruluş tarihine dair bilgi içeren başlıca kaynak eserler, araştırma eserler, resmi arşiv belgeleri ve konuya dair Osmanlı basınında yer alan metinler incelenerek Osmanlı Devleti'nin kuruluş tarihi problemi ortaya konulmakla birlikte konunun tarih öğretimine yansımaları ortaya koymak açısından da tarih öğretimine dair öğretim materyalleri incelenmiştir. Bu araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Verilerin toplanması aşamasında ölçüt örnekleme kullanılmış olup veriler 'Osmanlı Devleti'nin kuruluş tarihi' temasına göre toplanmıştır. Verilerin analizinde ise elde edilen bulguların düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulması amacı ile betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda analizi yapılan dokümanlardan ulaşılan bulgulara göre Osmanlı Devleti'nin kuruluş tarihi probleminin 2018 yılı itibarıyla tarih dersi öğretim materyallerinde kendisine 1299-1302 kuruluş tarihi ikilemi şeklinde yer bulduğu tespit edilmiştir. Bu bulgulardan hareketle araştırmada problem durumunu ortadan kaldırmaya yönelik bazı çözüm önerileri ortaya atılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı devleti, Kuruluş tarihi, Tarih öğretimi.

Reflections to the Problem of the Date of Foundation of the Ottoman State on History Teaching

The aim of this research is to analyse the problem of the date of foundation of the Ottoman Empire, which still exists today, and to reveal how this problem is reflected in history teaching. In line with this general purpose, the main source works, research works, official archive documents and texts on the subject in the Ottoman press, which contain information about the date of foundation of the Ottoman Empire, are examined, and the problem of the date of foundation of the Ottoman Empire is revealed, as well as in terms of revealing the reflection of the subject in history teaching the teaching materials of the history lesson were examined. Document analysis method was used in this study. Criterion sampling was used at the stage of data collection, and the data were collected according to the theme of 'foundation date of the Ottoman State'. In the analysis of the data, the descriptive analysis method was used to present the findings in an organized and interpreted way. According to the findings obtained

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Tarih Eğitimi, orkunyavuz0718@gmail.com

²Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Tarih Eğitimi, guray@gazi.edu.tr

from the documents analysed as a result of the research, it has been determined that the problem of the date of foundation of the Ottoman Empire has been found in the history lesson teaching materials as the 1299-1302 date of foundation dilemma as of 2018. Based on these findings, some suggestions related to solutions have been put forward to eliminate the problem situation in the research.

Keywords: *Ottoman state, Date of foundation, History teaching.*

Tarih Eğitimi ile İlgili Lisansüstü Tezlerin Analizi (2020-2021)

Hüsna Süğün¹

Bildiri Kodu: 9541

Son yıllarda tarih eğitimi ile ilgili yapılan çalışmalar giderek artmaktadır. Bu çalışmada, bütüncül bir bakış içerisinde yapılan çalışmaların analiz edilmesi, bilgilerin güncellenmesi ve yapılacak çalışmalara rehberlik etmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, 2020 ve 2021 yıllarında Türkiye’de tarih eğitimi ile ilgili yapılan lisansüstü tezler; tür, konu, yöntem, desen, örneklem grubu, bilim dalları, veri toplama araçları ve veri analiz teknikleri kategorilerine göre incelenmiştir. Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi veri tabanında kayıtlı ulaşılabilen 50 lisansüstü tez incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Veriler doküman incelemesi yoluyla toplanmıştır. Toplanan veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Yüksek lisans tez çalışmalarında belirlenen kategorilerde en fazla nitel araştırma yöntemi; öğretmen ve öğrencilerin tutum, görüş ve alguları; doküman incelemesi tekniği, içerik analizi; sosyal bilgiler bilim dalı, durum çalışması deseni tercih edilmiştir. Doktora tez çalışmalarında belirlenen kategorilerde en fazla nitel araştırma yöntemi; farklı ülkelerin tarih ders kitabı ve programlarının incelenmesi; doküman incelemesi tekniği, betimsel analiz; tarih eğitimi bilim dalı, durum çalışması deseni tercih edilmiştir. Araştırmada daha zengin ve ayrıntılı sonuçlara ulaşmak için karma araştırmalar tercih edilebilir. Çalışmanın geçerliğini ve güvenilirliğini artırmak için veri toplama araçları çeşitlendirilebilir. Tarih öğretimi sorunları, değer eğitimi ve beceri eğitimi konularında çalışmalar artırılabilir.

Anahtar Kelimeler: Tarih eğitimi, Tez, Lisansüstü, Tarih, Analiz.

Analysis of Postgraduate Thesis Related to History Education (2020-2021)

Studies on history education have been increasing in recent years. In this study, it is aimed to analyze the studies conducted in a holistic view, to update the information and to guide the studies to be carried out. In this context, postgraduate theses on history education in Turkey in 2020 and 2021 were analyzed in terms of genre, subject, method, design, sample group, branches of science, data collection tools and data analysis techniques. 50 postgraduate theses registered in the Thesis Center database of the Council of Higher Education were examined. Qualitative research method was used in the research. Data were collected through document review. The collected data were analyzed by content analysis. The highest number of qualitative research methods in the categories determined in the master's thesis studies; attitudes, views and perceptions of teachers and students; document analysis technique, content analysis; social studies discipline, case study design is preferred. In the categories determined in the

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Tarih Eğitimi, husnasugun@gmail.com

doctoral thesis studies, qualitative research method; examination of history textbooks and programs of different countries; document analysis technique, descriptive analysis; the science of history education, case study design are the most preferred methods and techniques. Mixed studies can be preferred in order to reach richer and more detailed results in the research. Data collection tools can be diversified to increase the validity and reliability of the study. Studies on history teaching problems, value education and skill education can be increased.

Keywords: *History education, Thesis, Postgraduate, History, Analysis.*

İstiklâl Fedâisi Mehmet Akif Ersoy'un Hayat ve Faâliyeti (1873-1936)

Elchin Süleymanov¹, Yücel Gelişli², Mehmet Şahingöz³

Bildiri Kodu: 9558

Bu araştırmada amaç istiklâl şairi Mehmet Âkif Ersoy'un hayat ve faâliyetinin tamamını öğrenmek olmuştur. Bahsi geçen bu çalışmada; şairin çocukluğu, eğitim yılları, Osmanlı Dönemi, Cumhuriyet Türkiye'sinde ve yurtdışında geçen siyasi hayatı; Kastamonu'ya gitme, orada 2 ay yaşama nedenleri, Sebül-ül Reşat Dergisi'nde edebî; öğretmen ve akademisyen olarak Türkiye ve yurt dışında pedagojik faâlliyetleri, peyderpey şekilde kronolojik sırayla araştırılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yönteminde sıklıkla tercih edilen doküman analizi kullanılmıştır. Tabir-î caizse bu eserde erişilebilir çevrim içi doküman kaynaklarla şairin edebî, siyasi hayat ve faâliyetinin yanı sıra; M. Â. Ersoy'un dahi şahsiyet olması bağlamında zamana yönelik kişiliğinin panoraması da bu haseple yorumlanarak aydınlatılmıştır. Milli Mücadelenin savunucusu olmuş, Çanakkele savaşına destan yazmış M. Âkif'in vaazları; I.TBMM'nin kurucu milletvekiliği döneminde İstiklal Marşı'nı yazması, II. TBMM'de ise meclise milletvekili olarak aday çıkarılmaması, Teşkilat-i Mahsusa'da faâliyetleri, Mısır hayatı hakkında bilgilere yer verilmiştir. Sonuncu defa Mısır'a gitme ve oradaki yaşamı ve T.C. Dâhiliye Nezareti tarafından hayatının takip edilmesinin nedenleri üzerine arşiv belgerine dayalı bilgilere de yer verilmiştir. Ayrıca bu belgelere binaen şairin Mısır'da akademisyen çalışırken hastalığa yakalanması, Vatan'ına dönmesi, burada da hayatına takiplerin devam etme nedenleri, Mısır'da neşr ettirdiği 'Gölgeler' eserinin ülkeye giriş yasağı koyulması, son şiirlerinde Sulltan II. Abdulhamit'e pişmanlık, tek partili iktidara muhalif ve Türkiye sevgisi üzerine fikirleri enine boyuna araştırılmıştır. Ayrıca Mehmet Âkif Ersoy'a yönelik önemli hususlara, tahlillere değinilen bu eserde şairin hayat ve faâliyetinin tümünü kapsamakla kaynaklara dayalı öneme hâiz bilgilerle donatılarak tüm okurlara; özellikle de eğitimci, tarih ve edebiyatçılara, birer doküman teşkil etmekle bilime katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mehmet Âkif Ersoy, Hayatı, Yurt içi/yurt dışı faaliyeti.

The Life and Activity of Independance Poet Mehmet Akif Ersoy (1873-1936)

The aim of this research was to learn the whole life and activity of the independence poet Mehmet Akif Ersoy. In this study, the education of the poet, the Ottoman Period, Republican Turkey; his political life abroad, the reasons for going to Kastamonu, literary in Sebul-ül Reşat Magazine; his pedagogical

¹Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Tarih Eğitimi Anabilim Dalı, suleymanov.elcin@mail.ru

²Prof.Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü, gelisli@gazi.edu.tr

³Prof.Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Tarih Eğitimi Anabilim Dalı, mgoz@gazi.edu.tr

activities in Turkey and abroad as a teacher and academician were investigated in chronological order. In the study, document analysis, which is often preferred in the qualitative research method, was used. In this work, so to speak, accessible online document sources as well as the poet's literary, political life and activity; in the context of M. A. Ersoy's genius personality, the panorama of his personality for time has been interpreted and illuminated. The sermons of M. Akif, who became the defender of the National Struggle and wrote an epic for the Çanakkale War; the fact that he wrote the National Anthem during the period when he was the founding deputy of the First Grand National Assembly (I.TBMM) and that he did not put forward candidates as a deputy to the parliament in the Second Grand National Assembly (II.TBMM), his activities in the Teşkilat-i Mahsusa and information about Egyptian life were included. Information based on archival documents on the reasons for going to Egypt for the last time and his life there and the fact that his life was followed by the Ministry of Internal Affairs of the Republic of Turkey were also included. In addition, based on these documents, the poet's ideas on the illness he caught while working as an academician in Egypt, returned to his homeland, the reasons for the continuation of his life here, the ban on the entry of the 'Shadows' he published in Egypt, regret for Sultan Abdulhamid II in his last poems, opposition to the one-party power and love for Turkey were investigated thoroughly. In addition, in this work, where important issues and analyzes for Mehmet Akif Ersoy are mentioned, it covers the whole of the poet's life and activity and is equipped with information of importance based on sources; it contributes to science by creating documents for all readers, especially historians and literati.

Keywords: *Mehmet Akif Ersoy, His life, Domestic/international activity.*

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI EĞİTİMİ / TÜRKÇE EĞİTİMİ

Azerbaycan Âşık Sanatı Bağlamında Âşık Ağalar Mikayilov Sanatı Üzerine

İncelemeler

*Sadakat Askerova*¹

Bildiri Kodu: 9506

Ulusal-etnik ve tarihi-kültürel kökleri ile çok eskilere dayanan âşık sanatı, kendine özgü bir şekillenme ve gelişim evresinden geçirmiştir. Âşık sanatı, senkretik bir sanat olarak, tarihin farklı dönemlerinde karmaşık sosyo-politik, sosyo-kültürel, edebi-estetik koşullarda gelişme diyalektiğini sürdürmüş, kelimenin tam anlamıyla Türklerin genetik belleğinin koruyucusu ve taşıyıcısına dönüşmüştür. Tarihinin eski olması ile beraber kapsadığı coğrafi genişlik, bu sanatın bölgesel özelliklerinin yanı sıra ulusal-bölgesel rengin kendine has çizgilerini de sistem halinde incelenmesini gerektirmektedir. Konuya bu açıdan yaklaşıldığında, Âşık Ağalar Mikayilov'un hayatı ve sanatı da dâhil olmak üzere âşık sanatı ortamlarının Azerbaycan âşık sanatı bağlamında incelenmesi, gerekli bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Âşık sanatı da dâhil olmak üzere Azerbaycan folkloru konusu, bazı istisnalar dışında, 20.yy.'da Sovyet döneminde daha yoğun bir şekilde çalışılmaya başlanmıştır. Bu dönem araştırmalarında ağırlıklı olarak âşık sanatının genel konularının, âşıkların hayatı ve eserlerinin inceleme konusu olduğunu göz önünde bulundurmanız gerekir. Âşık sanatının dünyaya tanıtılmasında yeni bir aşamanın başladığı dönemde, bu sanatı öncelikle kendimizin değerlendirmemiz önemlidir. Âşık sanatı, Türklerin eşsiz karakterinin bir ifadesidir. Tarih boyunca Şirvan'da bu sanatın birçok temsilcisi yaşamış ve hala da var. Araştırmacı Seyfeddin Ganiyev, 1950'li yıllardan sonra Âşık Mirza Bilal'in sanatını yaşatan ve sazın sesini onun ocağından dünyaya duyuran oğlu Âşık Ağalar'nın özel hizmetleri geçmiştir. Küçük yaşlarından evlerinde her zaman saz sesi duymuş, masallar dinlemiş, babasından duyduğu destanlarla Tufarganlı Abbas, Hasta Gasım, Şirvanlı Kahraman Şah'ın gönül dünyasını ziyaret etmiş, âşıkların saf aşkına tanık olmuş, o ulvi sevgiye imrenmiştir. İşte o zamandan beri âşık sanatına bağlanmıştır. Âşık Ağalar'nın sevgisi, her şeyden önce bir vatan sevgisidir. Sanatçı, vatanı terennüm etmekten asla bıkmıyordu. Azerbaycan, her zaman âşık şiirinin görüntülerinin sadeliği ile dikkat çekmiştir. Ama bu sadeliğin alt katında dünyanın en samimi gerçekleri ifade edilmiştir. Türkler, ilk günden doğaya hayranlıklarıyla bilinmektedir. İnançlarında doğayı, ağaçları, suyu, meyveleri, yüce dağları, hayvanları ve güzel kuşları kutsallaştırmıştır. Türklerin doğaya olan hayranlığı, tarih boyunca kendini bariz şekilde göstermiştir. Bu husus, âşık şiirlerinde özellikle belirgindir. Âşık Ağalar'ın şiirleri de tabii ki istisna değildir.

---

¹Doktora Öğrencisi, Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, Edebiyat Bölümü, sedaqet_askerova.73@mail.ru

Anahtar Kelimeler: Folklor, Âşık sanatı, Destan, Fenomen, Vatan sevgisi.

Study and Research of Life and Creative Works of Ashig Aghalar In the Context of Azerbaijan's Ashig Art

Ashig art dating back to very ancient times with its national-ethnic and historical-cultural roots passed through a unique formation and development path. The ashig art as a synthetic art has kept dialectic development in complex social-political, public-cultural and literary-aesthetic conditions in different periods of history and literally become a protector and follower of Turks' genetic memory. This art's historical ancientness and geographical expansion covered by it requires studying its regional characteristics, unique features of national and local colouring systematically. From this point of view, study and research of life and creative works of individual ashigs, including Ashig Aghalar in the context of Azerbaijan's ashig art emerges as a necessary issue. Azerbaijan's folklore, as well as ashig art has started to be studied more rapidly mainly during the Soviet era, with exceptions until XX century. We should take into account that the studies of that era mostly referred to general issues of the ashig art and life and creative works of individual ashigs. In the time that a new stage of the ashig art's introduction to the world starts we should assess this art initially by ourselves. The ashig art is the expression of unique characteristics of Turks. Historically, there were and also, are many successors of this art. A researcher-scientist Seyfaddin Ganiyev noted that Ashig Aghalar who is the son of Ashig Mirza Bilal, revived his art and reintroduced the saz sound from his land, had special services after the 50s of the last century. He always heard saz sound in his house, listened to fairytales, visited Tufarganlı Abbas, Khasta Qasim, Shirvanli Gahraman Shah's world with epics heard in the performance of his father, witnessed pure love of lovers and envied such a holy love since his childhood. Since that time, he had been closed to the ashig art forever: Ashig Aghalar's love first of all is the love for his motherland. The artist had never been fed up to glorify his homeland. Azerbaijan's ashig poetry has always been distinguished for modesty of its images. However, the sincerest realities of the world are expressed by such modesty. Turks have always been admiring nature since the beginning of the world. They sanctified nature, its tree, water, fruit, majestic mountains, animals and beautiful birds in their beliefs. Turks' admiration for nature manifested itself obviously throughout the history. Specially, it is clearly reflected in the ashig poetry. Ashig Aghalar's poetry is not exclusion in this regard.

Keywords: Folklore, Ashig art, Epos, Phenomenon, Love for motherland.

Çocuk Şiirlerinde Yinelemeler: Tevfik Fikret'in Şermin Örneği

Şirin Kübra Yağmur¹, Ümmühan Bilgin Topçu²

Bildiri Kodu: 9519

Bir üslup bileşeni olan yineleme şiir dilinin en önemli araçlarından biridir. Eğitim dönemlerinin başından itibaren çocuk edebiyatı ürünlerinde de yineleme unsurları çokça kullanılır. Bu çalışmada, 2019 yılında yeniden yayına hazırlanan Şermin adlı yapıt özelinde Tevfik Fikret'in çocuk şiirlerindeki yinelemeler üzerinde durulmuştur. Tevfik Fikret'in Şermin'i, içerdiği yinelemeler yönüyle incelemeye değer bir yapıttır. Yineleme konusunda ayrıntılı bir tasnif oluşturulduğu için çalışmanın analiz sürecinde Özünlü'nün sınıflaması tercih edilmiş; sesbilgisel, biçimbirimsel, sözdizimsel, anlambilimsel ve metinsel yinelemeler; Şermin adlı yapıttan örnekler seçilerek incelenmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. İnceleme sonucunda yinelemelerin, Fikret'in şiir diline, şiirlerinin kurgusal yapısı ve anlamına neler kazandırdığı değerlendirilmiştir. Şiirlerde belli aralıklarla, art arda, zıtlastırılarak tekrar edilen ek ya da sözcükler dikkat çekmiştir. Bu yolla çağrışım oluşturmak, anlamı ve kavramı pekiştirmek amaçlanmıştır. Yineleme konusundaki çeşitliliğin, nitelenen ya da pekiştirilen sözcüğün yapısına göre ortaya çıktığı görülmüştür. Ortaokul Türkçe dersi kapsamındaki öğretim programında, türlerle ilgili özelliklerin ayrıntısına girilmeyeceği ifade edilmektedir. Ancak şiir dilini destekleyen basit yapıların örgün eğitimin her sınıfında fark ettirilmesi, dil zenginliğini oluşturan unsurları öğrenmeye zemin hazırlayacaktır. Şermin örneği bu alandaki malzemeyi görmek açısından önemlidir. Bu eserin çocuk edebiyatı kapsamında şiir dilindeki zenginliği ortaya koyacak başka deyişbilim çalışmalarına da açık olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Deyişbilim, Şermin, Üslûp, Yineleme.

References In Children's Poems: The Example of Tevfik Fikret's Şermin

Repetition, which is a stylistic component, is one of the most important tools of poetic language. From the beginning of the education period, the elements of repetition are also widely used in children's literature products. In this research, the repetitions of Tevfik Fikret's children's poems have been focused on, especially in Şermin, which was prepared for publication again in 2019. Tevfik Fikret's Şermin is a work worth examining in terms of its repetitions. Özünlü's classification was preferred in the analysis process of the study, since a detailed classification was created for repetition; phonological,

¹Öğr. Gör., Ankara Medipol Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, Başkent Üniversitesi, Türkçe Eğitimi, sirin.yagmur@ankamedipol.edu.tr

²Doç. Dr., Başkent Üniversitesi, TDE Öğretmenliği, ubtopcu@baskent.edu.tr

morphological, syntactic, semantic and textual repetitions; Samples from the work named Şermin were selected and examined. Document analysis, one of the qualitative research methods, was used in the study. As a result of the analysis, it was evaluated what repetitions contributed to Fikret's poetic language, the fictional structure and meaning of his poems. Suffixes or words repeated in the poems at regular intervals, one after the other, by contrasting, drew attention. In this way, it is aimed to create associations and reinforce the meaning and concept. It has been observed that the diversity in repetition arises according to the structure of the word being qualified or reinforced. In the curriculum within the scope of the secondary school Turkish lesson, it is stated that the details of the characteristics of the species will not be given. However, making the simple structures that support the language of poetry noticed in every class of formal education will prepare the ground for learning the elements that make up the language richness. The sample of Şermin is important to see the material in this area. It is thought that this work is open to other stylistic studies that will reveal the richness of the language of poetry within the scope of children's literature.

Keywords: *Phraseologism, Sharmin, Style, Repetition.*

PISA Sonuçlarına Göre Okul İçi ve Okul Türleri Arasında Okuma Becerileri Puanlarının Farklılaşması; Türkiye ve En Başarılı OECD Ülkeleri Karşılaştırması

Sevcan Erden¹

Bildiri Kodu: 9537

Dünya ülkeleri, kullandıkları eğitim sistemlerinin işlevselliği ve güncelliğini kontrol amaçlı ulusal ve uluslararası düzeyde ölçme ve değerlendirme çalışmalarına katılarak sistemlerinin varsa aksayan yönlerini görme imkanına sahip olmaktadır. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafında pek çok ülkenin katılımıyla gerçekleştirilen Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA), üç yıllık periyodlarla örgün eğitime dahil olan 15 yaş grubu öğrencilere uygulanan anket ve bilişsel testler üzerinden bu amaca hizmet eden verileri ülkelerin kullanımına sunmaktadır. Matematik, fen ve okuma beceri alanlarının ölçülmesine yönelik bu uygulamada, bilişsel testler yanı sıra anketlerle de çeşitli değişkenlere göre katılımcıların performans düzeyleri incelenmektedir. Bu çalışmanın amacı; PISA sonuçlarına göre, okul türleri ve okul içi performans değerlerinin ulusal sınav sonuçlarıyla uyumunu ve en başarılı OECD ülkeleri olan ve söz konusu değişkenin düşük düzeyde fark gösterdiği Finlandiya, İrlanda, Kanada, Estonya gibi ülkelerin başarı düzeylerini karşılaştırmaktır. Çalışma tarama modeline göre gerçekleştirilmiş, doküman analizi yöntemi kullanılarak veriler elde edilmiştir. Örneklem katılımcı OECD üyesi ülkeler arasından okuma becerileri başarı puanları, okullar arası ve okul içi başarı düzeyi değişkeni dikkate alınarak belirlenmiştir. Yapılan son uygulama ve okuma becerileri ağırlıklı olması nedeniyle PISA 2018 verileri dikkate alınmıştır. MEB ve PISA 2018 raporları Türkiye’de okuma becerileri alanında okul içi öğrenci performanslarının birbirine benzer özellikler taşıdığı; okullar arası performans düzeyinin ise yüksek oranda farklılaştığını ortaya koymaktadır. Ancak OECD üyesi ülkeler arasında başarı sıralamasında ilk beş sırada yer alan Finlandiya, Kanada, İrlanda, Estonya ve Kore gibi ülkelerin söz konusu değişkenler açısından tam tersi bir durum söz konusudur. Bu ülkelerin yıllar bazındaki başarı ortalamaları dikkate alındığında; başarıya etki eden faktörlerden biri olarak okul içi farklılaşmanın yüksek, okullar arası farklılaşmanın düşük düzeyde olmasının olumlu etkisi olduğu görülmektedir. PISA sonuçlarından elde edilen veriler, okul türleri arasındaki farklılaşma açısından ulusal değerlendirme ve çalışma sonuçları ile de tutarlı sonuçlar vermektedir.

Anahtar Sözcükler: PISA, Okuma becerisi, Okul türleri.

Differences In Reading Skills Scores According to PISA Results Between In School and School Types; Comparison of Turkey and the most Successful OECD Countries

The countries of the world have the opportunity to see the faulty aspects of their systems, if any, by participating in national and international measurement and evaluation studies to control the functionality and actuality of the education systems they use. The International Student Assessment Program (PISA), which is carried out by the Organization for Economic Cooperation and Development

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi, sevcanerden@windowslive.com

(OECD) with the participation of many countries, offers data that serve this purpose to the use of countries through the questionnaire and cognitive tests applied to 15-year-old students who are included in formal education in three-year periods. In this application, which aims to measure the fields of mathematics, science and reading skills, the performance levels of the participants are examined according to various variables with questionnaires as well as cognitive tests. The aim of this study; According to the PISA results, it is to compare the compatibility of school types and in-school performance values with national exam results and the achievement levels of countries such as Finland, Ireland, Canada, Estonia, which are the most successful OECD countries and where the said variable shows a low difference. The study was carried out according to the scanning model, and the data were obtained using the document analysis method. The sample was determined from among the participating OECD member countries, taking into account the reading skills achievement scores, inter-school and in-school achievement level variables. PISA 2018 data has been taken into account, since the last practice and reading skills are weighted. MEB and PISA 2018 reports show that in-school student performances in Turkey in the field of reading skills are similar to each other; reveals that the level of performance between schools differs at a high rate. However, the opposite is true for countries such as Finland, Canada, Ireland, Estonia and Korea, which are in the top five in the ranking of success among OECD member countries. Considering the success averages of these countries on a yearly basis; As one of the factors affecting success, it is seen that the high level of differentiation within the school and the low level of differentiation between schools has a positive effect. The data obtained from the PISA results also give consistent results with the national evaluation and study results in terms of differentiation between school types.

Keywords: *PISA, Reading skill, School types.*